

ЕНЕМОНА АД

**ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
И ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2013

**ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

ЗА 2013

**КОНСОЛИДИРАН
ГОДИШЕН ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА „ЕНЕМОНА” АД
ПРЕЗ 2013 Г.**

I. РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВАТА ОТ ИКОНОМИЧЕСКА ГРУПА ЕНЕМОНА, СЪСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВИ

1.Обща информация

Икономическа група Енемона (Групата) включва Енемона АД и нейните дъщерни и асоциирани дружества.

Енемона АД е публично акционерно дружество, със седалище и адрес на управление: БЪЛГАРИЯ, гр. София 1113, област София (Столица), община Столична, район „Слатина“, ул. „Коста Лулчев“ № 20, тел.:+ 359 2 805 4850, факс:+ 359 2 915 9815, Електронна поща: office@enemona.com, Интернет страница: www.enemona.com. Компанията има един, клон на територията на страната – Енемона АД-Клон София.

През месец май 2010 Групата регистрира клон в Република Словакия във връзка с изпълнение на строителен договор. През месец юни 2011 Групата започна да извършва строително-монтажни дейност в Германия чрез място на стопанска дейност.

Дружеството е с едностепенна система на управление - Съвет на директорите, в състав: ДИЧКО ПРОКОПИЕВ ПРОКОПИЕВ - Председател на СД и Главен Изпълнителен директор; БОГДАН ДИЧЕВ ПРОКОПИЕВ – Зам. Председател на СД и Изпълнителен директор; ЕМИЛ КИРИЛОВ МАНЧЕВ – Член на СД; МАРГАРИТА ИВАНОВА ДИНЕВА – Независим Член на СД; и НИКОЛАЙ ФИЛИПОВ ФИЛЧЕВ Независим Член на СД;. Дружеството се представлява от Изпълнителните директори, ДИЧКО ПРОКОПИЕВ ПРОКОПИЕВ и БОГДАН ДИЧЕВ ПРОКОПИЕВ заедно и поотделно.

Капиталът на дружеството е в размер на 13 036 501 лв., разпределен в 11 933 600 броя обикновени, безналични акции с право на глас, с номинал 1.00 лев всяка и 1 102 901 броя конвертируеми привилегирани акции без право на глас и с гарантиран кумулативен годишен дивидент.

2.Икономическа група Енемона

Енемона е икономическа група, по смисъла на §1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на Наредба № 2 за Проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа. Съгласно цитираната разпоредба, икономическата група се състои от дружество майка и неговите дъщерни дружества. Съгласно дефиницията на чл. 1, ал. 1, буква „а“ от Директива 83/349/ЕИО, „дъщерно дружество“ е дружество, в което предприятието - майка притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците. Обединяващият фактор в Групата (дружество-майка) е “Енемона” АД.

Дружествата, над които „Енемона“ АД осъществява контрол и управлява към 31 декември 2012 г. и към 31 декември 2013 г., са посочени в следващата таблица:

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА НА ИКОНОМИЧЕСКА ГРУПА „ЕНЕМОНА” АД

ДРУЖЕСТВО	Процент (%) към 31.12.2012 г.	Процент (%) към 31.12.2013 г.
ТФЕЦ Никопол ЕАД	100.00	100.00
ФЕЦ Младеново ЕООД	100.00	100.00
Артанес Майнинг Груп АД	89.99	89.99
Енемона Ютилитис АД	97.23	92.24
ЕСКО Инженеринг АД	99.00	99.00
Неврокоп – Газ АД	90.00	90.00
Фонд за енергетика и енергийни икономии - ФЕЕИ АДСИЦ	88.97	88.20
Пирин Пауър АД	100.00	100.00
ЕМКО” АД	77.36	77.36
Фонд за инвестиции в недвижими имоти – ФИНИ АДСИЦ	69.23	69.23
ХЕМУСГАЗ АД	50.00	50.00

Непреки участия на „ЕНЕМОНА” АД

Дружество	Непряко участие чрез	Процент (%) на непряко участие към 31.12.2013 г.
Регионалгаз АД	Енемона Ютилитис АД	50.00
Пирин Пауър АД	Енемона Ютилитис АД	16.00

Участията на „Енемона” АД под 50% от капитала в други дружества

ДРУЖЕСТВО	Процент (%) към 31.12.2013	Процент (%) към 31.12.2012
„Алфа - Енемона” ООД	40.00	40.00
„Енемона - Старт” АД	4.90	4.90
„Енида Инженеринг” АД	4.90	4.90

3. Промени в структурата на Икономическата група през отчетния период

През отчетния период не са настъпили промени в Икономическата група на „Енемона” АД

4. Кратка историческа справка

Дружеството е учредено и вписано през 1990 година като Събирателно дружество „Прокопиев и сие Енемона” СД. С решение от 28.07.1994 година Врачанският окръжен съд вписва в регистъра на търговските дружества към Врачанския окръжен съд по фирмено дело № 542/1990 год., том 2, стр. 180, парт. № 57, преобразуване на Дружеството в акционерно дружество „Енемона” АД. Съществуването на Дружеството не е ограничено със срок.

Комисията за финансов надзор (КФН) с Решение № 84 – ПД на от 16.01.2008 г. вписа

„Енемона“ АД като публично дружество в регистъра на публичните дружества и други емитенти на ценни книжа по чл.30, ал.1, т.3 ЗКФН, воден от нея.

5.Инвестиционни цели и стратегия

Мениджмънтът на икономическата група на „Енемона“ АД продължава реализацията на действията за реструктуриране на Групата, оптимизиране на дейността и съсредоточаване върху основните за Икономическата група сектори, с цел осигуряване на нейното устойчиво развитие. Основните тенденции в развитието на Групата са насочени главно към стратегически сектори от икономиката на България, а именно: Енергетика, Индустрия и Екология.

Съгласно новата Стратегия на Икономическата група от 2010 г., стартира процес на реструктуриране на дейността, с цел концентрация върху основните бизнес направления - Инженеринг, Строително-монтажни дейности, в т.ч. Енергийна ефективност и Търговия с енергия (електроенергия и природен газ), както и освобождаване на портфейла от дейности, които не са стратегически.

Инвестициите на „Енемона“ АД, както и до сега, ще останат насочени в дейности, в които Компанията притежава добър опит и силни конкурентни предимства – каквито са направленията: Строително-монтажни дейности, Инженеринг, Енергетика и Енергийна ефективност.

Средносрочни стратегически цели на Мениджмънта на „Енемона“ АД са:

- Постигане на по-висока ефективност чрез оптимизация и концентрация върху основните Бизнес направления на ИГ „Енемона“;
- Увеличаване на рентабилността на различните видове дейности, като приоритет се поставя на дейностите в Инженеринг, СМД и Енергийна ефективност;
- Оптимизация на оперативните разходи и постигане на средно високи маржове от основна дейност;
- Навлизане на международни пазари и утвърждаване на компанията в ЕС.

Промените в Икономическата група, които се очакват в бъдеще, са освобождаване на портфейла от дейности, които остават извън стратегията на ръководството за устойчиво развитие. Работата в тази насока, обхваща две направления – едното доразвива и извежда за продажба инвестиционни проекти и дейности, а другото се съсредоточава и оптимизира строително-монтажните дейности.

В изпълнение на тези цели, през отчетната 2013 г., ръководството на „Енемона“ АД предприе продажба на газовия бизнес на групата. Бизнес направлението „Инженеринг, Строително – монтажни дейности, вкл. енергийна ефективност“ предоставя услуги с висока добавена стойност като инженеринг, управление на проекти и изграждане до ключ, които са фокусирани в атомната енергетика; конвенционалната енергетика; енергийна инфраструктура; индустриални предприятия – химическа промишленост, металургия, производство на цимент и гипс, петролни бази и др.; жилищни, административни и сгради със специализирано предназначение (летища, гари, болници, съдебна палата, складове и др.). Съгласно предприетата от ръководството стратегия, направлението ще се фокусира основно върху изпълнение на части електро, КИП и А, машинно – технологичен монтаж, пуско - наладъчни работи, както и върху енерго-ефективни дейности.

Друга насока в направлението, ползваща се с изключително силно конкурентно предимство, е предлагането на Енерго-ефективни дейности, съгласно условията на договори с гарантиран резултат – ЕСКО договори. Характерното за този вид договори е, че финансирането и изпълнението на предложените енергийни мерки се поемат от „Енемона“ АД и се изплащат от реализираните впоследствие икономии. Специалното дружество за секюритизация на вземания - „Фонд за енергетика и енергийни икономии - ФЕЕИ“ АДСИЦ, оказва инвестиционна подкрепа, като чрез него се осъществява финансирането на ЕСКО договорите в дългосрочен план.

Бизнес направлението „Търговия с енергия“ (електроенергия и природен газ) се осъществява главно чрез дъщерното дружество „Енемона Ютилитис“ АД. Търговията с електрическа енергия в България се осъществява чрез регулиран достъп на трета страна, при който сделките се осъществяват чрез директни двустранни договори между производители/търговци и потребители и балансиращ пазар (на който се купуват недостигащите количества и се продават оставащите излишъци по двустранните договори). В преходния период на поэтапна либерализация, взаимоотношенията между пазарните участници все още се осъществяват на регулиран и на свободен пазар на електрическа енергия.

6.Годишен отчет на дружеството

На 30 март 2013 г. „Енемона“ АД оповестява Годишен отчет на публично дружество и емитент на ценни книжа към 31.12.2012 г.

Посредством единната система за разкриване на информация Е-Регистър на КФН и тази на БФБ-София, Енемона представи пред обществеността Одитиран консолидиран годишен финансов отчет за 2012 г. и Одитиран индивидуален годишен финансов отчет за 2012 г.

7.Свикване и провеждане на Общи събрания на акционерите и на притежателите на варианти

На 08 януари 2013 г. се проведе Общо събрание на притежателите на варианти. Протоколът от него беше публикуван на 11 януари 2013 г.

На 25 януари 2013г. от 14:00 часа се проведе извънредно Общо събрание на акционерите в гр. Козлодуй, Дом на енергетика, Камерна зала, при следния дневен ред: 1. Приемане на индивидуалния доклад за дейността на Дружеството през 2011г.; проект за решение - ИОСА приема индивидуалния доклад за дейността на Дружеството през 2011г.; 2. Приемане на индивидуалния годишен финансов отчет на Дружеството за 2011г. и доклада на регистрирания одитор; проект за решение - ИОСА приема индивидуалния годишен финансов отчет на Дружеството за 2011г. и доклада на регистрирания одитор; 3. Приемане на консолидирания доклад за дейността на Дружеството през 2011г.; проект за решение - ИОСА приема консолидирания доклад за дейността на Дружеството през 2011г.; 4. Приемане на консолидирания годишен финансов отчет на Дружеството за 2011г. и доклада на регистрирания одитор; проект за решение - ИОСА приема консолидирания годишен финансов отчет на Дружеството за 2011г. и доклада на регистрирания одитор; 5. Разпределение на печалбата от дейността за 2011г.; проект за решение - ИОСА приема предложението на Съвета на директорите за констатиране на загуба от дейността за 2011г. и не разпределя печалба; 6. Разпределение на неразпределената печалба от дейността на Дружеството за

2010г.; проект за решение – ИОСА приема предложението на Съвета на директорите за разпределение на неразпределената печалба от дейността на Дружеството за 2010г.; 7. Констатиране на загуба от дейността на Дружеството с натрупване към 31.12.2011г. в резултат на преизчислените финансови резултати за 2011г и 2009г.; проект за решение – ИОСА приема предложението на Съвета на директорите за констатиране на загуба от дейността на Дружеството с натрупване към 31.12.2011г. в резултат на преизчислените финансови резултати за 2011г и 2009г.; 8. Покриване на констатираната загуба от дейността на Дружеството с натрупване към 31.12.2011г. в резултат на преизчислените финансови резултати за 2011г и 2009г. със средства от Премийни резерви; проект за решение – ИОСА приема предложението на Съвета на директорите за покриване на констатираната загуба от дейността на Дружеството с натрупване към 31.12.2011г. в резултат на преизчислените финансови резултати за 2011г и 2009г. със средства от Премийни резерви; 9. Приемане на решение за разпределяне на дивидент за 2011г. на акционерите, притежаващи привилегировани акции от капитала на Дружеството, съгласно чл.8а, ал.3, т.2 от Устава; проект за решение – ИОСА приема решение за разпределяне на дивидент за 2011г. на акционерите, притежаващи привилегировани акции от капитала на Дружеството, съгласно чл.8а, ал.3, т.2 от Устава; 10. Овластяване на Съвета на директорите за вземане на решение и организиране изплащането на дивидент за 2011г. на акционерите, притежаващи привилегировани акции от капитала на Дружеството, при наличие на предпоставката по чл.247а, ал.1 от ТЗ; проект за решение – ИОСА овластява Съвета на директорите за вземане на решение и организиране изплащането на дивидент за 2011г. на акционерите, притежаващи привилегировани акции от капитала на Дружеството, при наличие на предпоставката по чл.247а, ал.1 от ТЗ; 11. Освобождаване от отговорност на членовете на Съвета на директорите за дейността им през 2011г.; проект за решение - ИОСА освобождава от отговорност членовете на Съвета на директорите за дейността им през 2011г.; 12. Разни.

С оглед изпълнение на Решение № 64-ПД от 24 януари 2013г. на Комисия за финансов надзор, точки 6, 9 и 10 от дневния ред на извънредно общо събрание на акционерите на дружеството, проведено на 25.01.2013 г не бяха подложени на гласуване.

На 30 януари 2013г. Енемона АД оповести Протокола от Извънредно Общото събрание на Акционерите, проведено на 25.01.2013 г.

На 15 май 2013 година, 14:00 часа се проведе извънредно Общо събрание на акционерите в гр. Козлодуй, Дом на енергетика, Камерна зала, при следния дневен ред: 1. Промени в Съвета на директорите – определяне на броя на членовете, състава, мандата, възнаграждението, гаранцията за управление и оправомощаване на лице за сключване на договорите с новоизбраните членове; 2. Промяна на седалището и адреса на управление на дейността на Дружеството; 3. Промени в Устава на Дружеството във връзка с промяна на седалището и адреса на управление на дейността; 4. Разни.

На проведеното, извънредно Общо събрание на акционерите бяха направени промени в състава на Съвета на директорите, промени в Устава на дружеството и промяна на седалището и адреса на управление на Дружеството от гр. Козлодуй 3320, област Враца, ул. „Панайот Хитов“ № 1А на гр. София 1113, област София (Столица), община Столична, район „Слатина“, ул. „Коста Лулчев“ № 20.

На 17 май 2013г. Енемона АД оповести Протокола от Извънредно Общото събрание на Акционерите, проведено на 15.05.2013 г.

На 25 юли 2013 се проведе редовно Общо събрание на акционерите, по време на което бяха приети следните решения: 1. ОСА прие индивидуалния доклад за дейността на Дружеството през 2012г.; 2. ОСА прие отчета на директора за връзки с инвеститорите за 2012г.; 3. ОСА прие индивидуалния годишен финансов отчет на Дружеството за 2012г. и доклада на регистрирания одитор; 4. ОСА прие консолидирания доклад за дейността на Дружеството през 2012г.; 5. ОСА прие консолидирания годишен финансов отчет на Дружеството за 2012г. и доклада на регистрирания одитор; 6. ОСА разпредели дивидент за 2011 г. на акционерите, притежаващи привилегировани акции от капитала на Дружеството; 7. ОСА разпредели частично дивидент за 2012 г. на акционерите, притежаващи привилегировани акции от капитала на Дружеството; 8. ОСА разпредели печалбата от дейността за 2012г. изцяло за изплащане на дивиденти на акционерите, притежаващи привилегировани акции от капитала на Дружеството; 9. ОСА освободи от отговорност членовете на СД за дейността им през 2012г.; 10. ОСА прие предложението на Съвета на директорите за определяне на възнагражденията и гаранциите за управление на Изпълнителните директори на Дружеството; 11. ОСА овласти СД и Изпълнителните директори на Дружеството за продължаване с една година срока на сключени сделки по чл.114 от ЗППЦК; 12. ОСА овласти СД и Изпълнителните директори на Дружеството за извършване на сделки по чл.114 от ЗППЦК с предмет предоставяне/получаване на лимит за кредитни сделки за срок от една година; 13. ОСА овласти СД и Изпълнителните директори на Дружеството за извършване на сделки по чл.114 от ЗППЦК с предмет прехвърляне на настоящи и бъдещи вземания в размер до 30 000 000 лв. за срок от една година и за сключване на допълнителни споразумения към тях; 14. ОСА овласти СД и Изпълнителните директори на Дружеството за извършване на сделка по чл.114 от ЗППЦК с предмет прехвърляне на настоящи и бъдещи вземания в размер до 5 000 000 лв. за срок от една година и за сключване на допълнителни споразумения към нея; 15. ОСА овласти СД и Изпълнителните директори на Дружеството за извършване на сделки по чл.114 от ЗППЦК с предмет предоставяне за ползване на офис площи и паркоместа за срок от три години; 16. ОСА прие доклада на Одитния комитет за 2012г.; 17. ОСА освободи като член на Одитния комитет г-н Валентин Валентинов Божилов; 18. ОСА прие препоръката на Одитния комитет и избира посочения от него регистриран одитор за извършване на независим финансов одит и заверка на годишния финансов отчет за 2013г.; 19. ОСА утвърди предложената от Съвета на директорите Политика по възнагражденията; .

На 30 юли 2013г. Енемона АД оповести Протокола от редовното Общото събрание на Акционерите, проведено на 27.07.2013 г.

8.Изплащане на дивидент

Във връзка с взето Решение на редовното ОСА на дружеството, проведено на 25 юли 2013 г., Компанията взе решение за раздаване на пълен паричен дивидент за 2011 и на частичен паричен дивидент за 2012 година на акционерите, притежаващи привилегировани акции,

общо в размер на 1,708,819. Изплащането на пълния паричен дивидент за 2011 в размер на 1,077,214 лева беше преведен по сметка на Централен Депозитар АД на 25.10.2013. Изплащането на частичния дивидент за 2012 г. в размер на 631,605 лева, бе отложено за 2014 година.

Изплащането на паричния дивидент за 2011 г. се извърши по реда и условията на ЗППЦК, Наредба № 8 от 12.11.2003 год. за Централен депозитар АД, Правилника на Централен депозитар АД (Приложение №27- „Процедура за изплащане на падежни плащания по облигационни емисии и разпределение на дивиденди по емисии акции) и другите приложими разпоредби на действащото българско законодателство.

9.Промяна в състава на Съвета на директорите

На проведеното, на 15.05.2013 година, извънредно Общо събрание на акционерите бяха направени следните промени в състава на Съвета на директорите: Извънредно Общо събрание на акционерите намали броя на членовете на Съвета на директорите от 8 (осем) на 5 (пет); Извънредно Общо събрание на акционерите освободи като членове на Съвета на директорите: г-н Цветан Каменов Петрушков, г-н Людмил Иванов Стоянов, г-н Илиан Борисов Марков, г-н Прокопи Дичев Прокопиев; г-н Иван Димитров Петров и г-н Георги Замфиров Горанов; Извънредно Общо събрание на акционерите избра за членове на Съвета на директорите: г-н Богдан Дичев Прокопиев, г-н Емил Кирилов Манчев и г-н Николай Филипов Филчев- независим член; Извънредно Общо събрание на акционерите определи мандат на новоизбраните членове до края на мандата на настоящия Съвет на директорите; Извънредно Общо събрание на акционерите определи възнаграждение за новоизбраните изпълнителни членове на Съвета на директорите в размер на 3 (три) минимални работни заплати за страната; Извънредно Общо събрание на акционерите определи гаранция за управление на новоизбраните членове на Съвета на директорите в размер на 3 (три) брутни месечни възнаграждения;

10.Промени в Устава

На проведеното, на 15.05.2013 година, извънредно Общо събрание на акционерите бяха приети следните промени в Устава на Дружеството във връзка с промяна на седалището и адреса на управление на дейността:

§ 1. Чл.3 от Устава придобива следната нова редакция:

„Чл.3. (1) Седалището на Дружеството е в гр. София, област София (Столица).

(2) Адресът на управление на Дружеството е гр. София 1113, област София (Столица), община Столична, район „Слатина“, ул. „Коста Лулчев“ № 20.”

§ 2. Параграф 2 от Заключителните разпоредби на Устава придобива следната нова редакция:

„§ 2. Този Устав е приет от Общото събрание на акционерите на „Енемона“ АД, проведено на 13.04.2007 г. в гр. Козлодуй и е изменен и допълнен с решение на Общото събрание от

30.06.2008 г., от 30.06.2009 г., от 20.09.2010 г., от 30.06.2011 г., от 02.12.2011 г. и от 15.05.2013г.”

II. ВЪЗМОЖНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ ПРЕД ГРУПАТА

В хода на обичайната си стопанска дейност Групата може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо под прякото ръководство на Изпълнителния директор и финансовите експерти на Дружеството, съгласно Политиката, определена от Съвет на директорите, който е разработил основните принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните (писмени) процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, при използването на недеривативни инструменти.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Влияние на световната икономическа криза

Към настоящия момент върху макроикономическите условия в България продължава негативното влияние от световната финансово - икономическа криза и резултатите от нея продължат да се усещат. Предприетите мерки от ЕС, както и от Българското правителство неутрализират, в известна степен, отрицателните явления в икономиката на страната.

Отраслов риск

Най-силно и продължително негативно влияние, световната икономическа криза, оказва върху строителния сектор, което резултира в следните основни тенденции:

- Свиване на строителния пазар;
- Прекратяване на вече подписани договори;
- Замразяване на СМР по започнали договори;
- Активизиране на конкуренцията във всички възможни пазарни ниши;
- Понижаване на цените до дъмпингови равнища.

Мерки, които Дружеството предвижда за редуциране на влиянието на световната финансово-икономическа криза, предвид нарастването на глобалния кредитен риск и стагнация в ликвидността и свиване на капиталовите потоци:

- Стриктно спазване на сключените договори с финансови институции, за да се изключи възможността да се изиска предсрочно погасяване;
- Ограничаване на инвестициите в дейности и проекти извън основния фокус на Компанията;
- Оптимизиране на разходите, преразглеждане на инвестиционната програма;

- Ускорение на събираемостта на вземанията, както и тяхното категоризиране с оглед на риска и намирането на инструменти за ефективна събираемост;
- Застраховане на финансовия риск на значими вземания;
- Да се работи само с платежоспособни инвеститори (държавни институции, общини, компании, работещи по проекти с държавни гаранции);
- При възникване на дългосрочни вземания да се потърси форма за тяхното реструктуриране в дългосрочен дълг и обезпечаване с подходящи активи;
- За изпълнението на част от енергийните проекти и енерго-ефективни дейности да се потърсят възможности за финансиране по програми на ЕС и други.

Валутен риск

Дружеството осъществява своите сделки предимно на вътрешния пазар, а тези Договори, които се изпълняват в чужбина плащанията са в евро. Поради тази причина, то не е изложено на значителен валутен риск, защото почти всички операции и сделки са деноминирани в български лева и евро.

За контролиране на валутния риск в Дружеството има въведена система на планиране на доставките от внос и контрол върху предстоящите плащания.

Кредитен риск

При осъществяване на своята дейност Дружеството е изложено на кредитен риск, който е свързан с риска някои от Контрагентите му да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към него.

Финансовите активи на Дружеството са концентрирани в две групи: парични средства и вземания от клиенти.

Паричните средства на Дружеството и разплащателните операции са разпределени в следните банки (ДСК ЕАД, Юробанк И ЕФ Джи, ОББ АД, Уникредит Булбанк АД, СИБанк, и др.) с висока репутация и стабилна ликвидност, което ограничава риска относно паричните средства и паричните еквиваленти.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск. Неговата политика е плащанията да се извършват в срокове, посочени в сключените Договори за изпълнение на СМР.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се следи текущо, съгласно установената политика на Дружеството. За целта, ежедневно се прави преглед от финансово-счетоводния отдел на откритите позиции по клиенти, както и на получените постъпления, след което се извършва анализ на неплатените суми и състоянието на клиента.

За да контролира риска, Дружеството следи за незабавно плащане на нововъзникналите задължения, а натрупаните стари задължения се погасяват по индивидуални Споразумения с длъжниците.

Мерки, които дружествата от Икономическата група са въвели във връзка с контрола на събираемостта на вземанията:

- Изготвя се детайлна прогноза за очакваните постъпления от вземания и несъбраните такива. Прогнозата е по дни за следващите два месеца. Отделно се прави прогноза и по месеци за цялата година. Изпълнението на заложените допускания се следят от Изпълнителния директор и Финансовия отдел на Икономическата група;
- Всяка седмица, в някои случаи и извънредно, се правят заседания на Финансов комитет към Съвета на директорите, на които се обсъждат проблемите с несъбраните вземания. Определя се отговорно лице за всяко просрочено вземане, което е анагажирано с комуникацията с фирмата, изпращане на уведомления, ако се налага предявяване на съдебен иск и изработване на план как да се въздейства на задължените лица. На заседанията присъства и Главния Изпълнителен директор на „Енемона“ АД;
- Изработен е модел, който следи вземанията и паричните потоци. Той е достъпен до всички офиси и дружества на компанията и се актуализира постоянно;
- Във фаза намерение за бизнес сделка с нов контрагент се извършва проучване за финансова благонадеждност съгласно процедура (оценка на финансовия риск в Кофас Груп (водеща компания в сферата на финансовия мениджмънт) и Българска агенция за експортно застраховане - БАЕЗ);
- По преценка някои вземания се застраховат - „Застраховка финансов риск“;
- В договорите с контрагентите се включват клаузи, с които се гарантира събираемостта на вземанията (безпорност, неотменимост, лихва за забава, достоверна дата и др.);
- Изготвя се възрастов анализ на вземанията и при наличие на недопустима забава се предприемат мерки за събиране (напомнителни писма, нотариални покани за издължаване и завеждане на съдебни иски).

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения, съгласно техния падеж.

Дружеството провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност на финансиране на стопанската си дейност. Дружеството ползва и привлечени кредитни ресурси.

Дружеството управлява ликвидността на активите и пасивите си чрез задълбочен анализ на структурата и динамиката им и прогнозиране на бъдещите входящи и изходящи парични потоци.

III. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД 31 ДЕКЕМВРИ 2013 Г.

На 08 януари 2014 Комисията за финансов надзор одобрява Проспект за публично предлагане на акции на дъщерното дружество ФЕЕИ АДСИЦ. На 16 април 2014 приключва подписката за

увеличение на капитала със записани 562 704 броя поименни обикновени безналични акции , всяка с право на един глас и номинална стойност от 1 (един) лв. Емисионната стойност на една акция е 1,80 (един и осемдесет лева), и привлечените средства от емисията са 1 012 867,20 лв. В резултат от увеличението на капитала,участието на Енемона АД намалява от 88.20% на 77.06%.

Продажба на газовия бизнес на групата:

На 16 януари 2014г. са подписани предварителни договори за продажба на газовите активи, собственост на дъщерното дружество Енемона Ютилитис АД. Възнаграждението по сделката е 5,600 хил.лв. Към датата на изготвяне на настоящия отчет са прехвърлени активи за 3,100 хил.лв.

На 30 януари 2014г. е подписан договор за продажба на притежаваните 45 000 акции, представляващи 90% от капитала на дъщерното дружество "Неврокоп газ"АД . Договореното възнаграждение по сделката е 400 хил. лв.

IV. ОСНОВНИ БИЗНЕС НАПРАВЛЕНИЯ В ГРУПАТА

ИНЖЕНЕРИНГ, СТРОИТЕЛНО-МОНТАЖНИ ДЕЙНОСТИ, В Т.Ч. ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Бизнес Направлението „Инженеринг, Строително – монтажни дейности, вкл. енергийна ефективност” предоставя услуги с висока добавена стойност като инженеринг, управление на проекти и изграждане до ключ, които са фокусирани в атомната енергетика; конвенционалната енергетика; енергийна инфраструктура; индустриални предприятия – химическа промишленост, металургия, производство на цимент и гипс, петролни бази и др.; жилищни, административни и сгради със специализирано предназначение (летища, гари, болници, съдебна палата, складове и др.). Съгласно предприетата от Ръководството стратегия, Направлението ще се фокусира основно върху изпълнение на части елктро, КИП и А, машинно – технологичен монтаж, пуско - наладъчни работи, както и върху енерго-ефективни дейности.

Друга насока в Направлението, ползваща се с изключително силно конкурентно предимство, е предлагането на енерго-ефективни дейности, съгласно условията на договори с гарантиран резултат – ЕСКО договори. Характерното за този вид договори е, че финансирането и изпълнението на предложените енергийни мерки се поемат от „Енемона” АД и се изплащат от реализираните впоследствие икономии. Специалното дружество за секюритизация на вземания - „Фонд за енергетика и енергийни икономии - ФЕЕИ” АДСИЦ, оказва инвестиционна подкрепа, като чрез него се осъществява финансирането на ЕСКО договорите в дългосрочен план.

1. „ЕНЕМОНА” АД

“Енемона” АД е акционерно дружество с предмет на дейност: *проектантска, инвеститорска, строително-монтажна, пусково - наладъчна, ремонтна, сервизна, инженерингова, маркетингова, туристическа, обществено хранене, хотелиерска, къмпингова, посредническа, рекламна, търговска (включително внос, износ, покупко-продажба на недвижими имот , вкл. земеделски земи, покупко-продажба на вземания, обменни, компенсационни, лизингови, наемни, бартерни, консигнационни сделки), производство, изкупуване, реализация и сервиз и търговия на машини, съоръжения,*

материали, детайли и резервни части и стоки за широко потребление, производство, пренос, разпределение и търговия на топлинна и електрическа енергия, вкл. произведена от възобновяеми енергийни източници, производство и търговия на енергийни носители – след получаване на съответното решение/лицензия в предвидените от закона случаи, пресектиране и изграждане на енергийни и енергоспестяващи съоръжения, енергоефективни услуги (включително обследване, консултиране, проучване, пресектиране, конструиране, инсталиране, модернизация, поддръжка управление и мониторинг на машини, съоръжения и сгради), търсене, проучване, разработване, добив и използване на подземни богатства по смисъла на чл.2 от Закона за подземните богатства, както и на биологични, минерални, енергийни ресурси и води, придобиване на концесии за хидромелиоративни и водоснабдителни съоръжения и системи, терминали от пристанища, републикански пътища, обекти в железопътната инфраструктура, консултантски, преводачески, автосервизни, транспортни, таксиметрови, туристически, комуникационни и битови услуги, селскостопанска дейност (включително производство, изкупуване, преработка и реализация на селскостопански продукти в страната и чужбина, ветеринарно - медицински услуги и консултации, акционерни и дялови участия, вкл. придобивания на дялове и акции от други дружества, участия в смесени дружества, придобиване на акции, дялове и/или дружества чрез сливане и вливане, както и тяхната продажба, магазинна търговия, както и всички незабранени от законодателството на Република България дейности.

АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИТЕ РЕЗУЛТАТИ И РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО

Активи

Общите активи на Дружеството към 31.12.2013 г. възлизат на 164 043 хил. лв., като нарастват с 9.6% спрямо отчетените в края на миналата година.

Нетекущите активи на „Енемона“ АД към 31.12.2013 г. възлизат на 53 599 хил. лв. и представляват 32.7% от всички активи на Дружеството. Тяхната балансова стойност намалява спрямо отчетената в края на 31.12.2012 г. с 14.7%.

Текущите активи на „Енемона“ АД в края на 2013 г. са в размер на 110 444 хил. лв. като формират 67.3% от общата стойност на активите. Тяхната стойност нараства в края на годината спрямо предходната с 27.2% главно поради увеличение на търговските вземания и брутната сума дължима от клиенти по строителни договори.

Пасиви

„Енемона“ АД финансира основната си дейност с микс от собствен капитал и външни привлечени средства под формата на различни инструменти – обикновени и привилегировани акции, дългосрочни кредити, финансов лизинг, краткосрочни кредитни линии и овърдрафти.

Собственият капитал на дружеството към 31.12.2013г. възлиза на 52 392 хил. лева, като формира 46.9% от общата стойност на пасивите. Стойността на собствения капитал нараства с 0.3% през 2013 г. спрямо отчетената през 2012 г., което се дължи на признатата в края на годината печалба.

Основният капитал на „Енемона“ АД е в размер на 13 037 хил. лв., разпределени в 11 934 хил. лева обикновени акции и 1 103 хил. лева привилегировани акции.

Нетекущите пасиви към 31.12.2013 г. възлизат на 9 799 хил. лв. като формират 5.97% от общата стойност на пасивите на Дружеството. Те са представени основно от дългосрочни банкови заеми.

Текущите задължения на „Енемона“ АД в края на 2013 г. възлизат на 101 852 хил. лв. и са формирани предимно от търговски задължения и краткосрочни кредити, като достигат 62.1% от общата стойност на пасивите. Тяхната стойност нараства с 13.7% през 2013 г. спрямо отчетената в края на предходната година.

Анализ на ликвидността

Показатели	Описание	31.12.2013 г.
Коефициент на обща ликвидност	КА/КЗ	1,08
Коефициент на бърза ликвидност	(Пари+Парични еквиваленти+Вземания)/КЗ	1,00
Коефициент на незабавна ликвидност	(Пари+Парични еквиваленти)/КЗ	0,008

Като източници на ликвидност се определят средствата, с които дружеството разполага към определен момент за посрещане на разходите по обичайната дейност, вкл. всички текущи активи, които в кратки срокове по пазарни цени и без значителни транзакционни разходи могат да се преобразуват в необходимите наличности. Източниците на ликвидност за „Енемона“ АД са основно вземанията по приходите от продажби, както и външно/дългово финансиране под формата на краткосрочни банкови заеми.

Приходи от основна дейност

Приходите от продажби на Дружеството през 2013 г. са в размер на 85 642 хил. лв. и нарастват с 30.8% спрямо 2012 г. През последните две години „Енемона“ АД осъществи мащабна кампания за сключване на строителни договори в България и чужбина. В резултат на това оставащият обем за изпълнение на сключените договори в края на 2013 г. е около 95.8 млн. лв., които ще се усвояват главно през 2014 и 2015 г. Допълнително се очаква сключване на строителни договори на стойност над 40 млн. лв. като преговорите са в напреднала фаза. С тези решителни мерки се цели повишаване нивото на приходите през 2014 спрямо 2013 година и постигане на високи положителни резултати от основната дейност.

Разходи за основна дейност

Разходите за основна дейност на „Енемона“ АД през 2013 г. са в размер на 79,059 хил. лв., като нарастват спрямо отчетените в края на 2012 г. с 24,57%.

Разходите на Дружеството през 2013 г. включват: разходи за материали 26 532 хил. лв., разходи за външни услуги 21 788 хил. лв., разходи за персонал 26 063 хил. лв., разходи за

амортизации 1 648 хил.лв. , други разходи в размер на 3 421 хил.лв. и намаление на незавършено производство в размер на 393 хил.лв.

Анализ на финансовия резултат

„Енемона“ АД приключва отчетната 2013 г. с положителен нетен финансов резултат в размер на 387 хил. лв.

Анализ на рентабилността

Показатели	Описание	31.12.2013 г.
Рентабилност на брутната печалба от строителни договори	Печалба от строителни договори/Приходи от продажби	15,6%
Рентабилност на приходите от продажби	Нетна печалба/ Приходи от продажби	0,45%

Показателите за рентабилност отразяват способността на Дружеството да генерира приходи, съответно печалба от основна дейност. Към 31.12.2013 г. „Енемона“ АД отчита 85 423 хил. лв. приходи от строителни договори и 13 322 хил. лв. брутна печалба. На база на тези данни са изчислени горните коефициенти за оценка на рентабилността на Дружеството.

Анализ на капитала

Показатели	Описание	31.12.2012 г.
Използване на капитала	Общо капитал/Общо активи	31,9%
Капитализация на активите	Нетна печалба/Общо активи	0,2
Рентабилност на собствения капитал	Нетна печалба /Собствен капитал	0,7

Анализ на задлъжнялостта

Показатели	Описание	31.12.2013 г.
Ливъридж	Дълг/Активи	31,9%
Гиъринг	Дългосрочен дълг/Собствен капитал	0,24%

За анализиране на задлъжнялостта на „Енемона“ АД са изчислени два коефициента, при които се съотнася дълга съответно към активите и собствения капитал. Изчислените стойности към 31.12.2013 г. показват намаление на съотношението Дълг/Активи спрямо отчета за 2012.

Анализ на ефективността

Показатели	Описание	31.12.2013 г.
Обращаемост на активите	Приходи от продажби/Сума на активите	52,2%
Нетен оборотен капитал	Краткотрайни активи – Краткосрочни пасиви	8 592

Изменението в приходите от продажби оказва влияние върху ефективността на дружеството. Към 31.12.2013 г. обращаемостта на активите на дружеството нараства до 52.2% (43,7% към 31.12.2012 г.). Нетният оборотен капитал приема положителни стойности поради изпреварващия ръст на краткотрайните активи .

ОСНОВНИТЕ ДОСТАВЧИЦИ НА „ЕНЕМОНА” АД ПО ОБЕМ НА ДОСТАВКИТЕ ЗА 2013 Г. ТОР 5 ДОСТАВЧИЦИ ПО ОБЕМ НА ДОСТАВКИТЕ

Доставчик	Вид на доставката	Стойност (хил. лева)
SIEMENS TURBOMACHINERY EQUIPMENT GMBH	Оборудване	5 042
EGEM S.R.O.	Материали	2 298
ОСКАР-ЕЛ ЕООД	Материали	1 556
TE CONNECTIVITY SOLUTIONS GMBH	Материали	1 526
FERROSTAAL PIPING SUPPLY GMBH	Материали	812

ИНФОРМАЦИЯ ЗА СКЛЮЧЕНИ ГОЛЕМИ СДЕЛКИ И ТАКИВА ОТ СЪЩЕСТВЕНО ЗНАЧЕНИЕ ЗА ДЕЙНОСТТА

През 2013 г. „Енемона” АД подписа нови Договори в сферата на СМР и енергийната ефективност на обща стойност 43 млн. лева, без ДДС.

2. „ЕМКО” АД

„ЕМКО” АД е учредено и вписано през 1997 г. в Плевенския окръжен съд. Дружеството е със седалище и адрес на управление - област Плевен, община Белене, гр. Белене 5930, П.К. 63 ПЛ. АЕЦ. Предметът на дейност, включва - проектиране, строителство, монтаж и ремонт на енергийни промишлени и битови обекти и обекти на газификация в страната и чужбина, производство на нестандартно оборудване, метални конструкции, резервоари, съоръжения, ел.оборудване за страната и чужбина, външна и вътрешна търговия, услуги.

Дружеството е специализирано в производство на нестандартни стоманени конструкции от въглеродни, легирани и неръждаеми стомани. „ЕМКО” АД е сертифицирано по ISO 9001:2000.

АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИТЕ РЕЗУЛТАТИ И РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО

Приходите от обичайната дейност на „ЕМКО“ АД за 2013 г. са в размер на 7 004 хил. лв. и намаляват спрямо предходната 2012 г. с 19.29%. загубата за периода е 866 хил. лева.

Приходи от основна дейност

Приходи от основна дейност (в хил. лв.)	2013 г.	2012 г.
Продукция	6 533	8495
Услуги	6	9
Материали	165	165
Други	397	9
ОБЩО ПРИХОДИ	7 004	8 678

Анализ на ликвидността

Показатели	2013 г.	2012 г.
Обща ликвидност	1.090	1.126
Бърза ликвидност	0.889	0.990
Абсолютна ликвидност	0.020	0.025

Анализ на рентабилността

Показатели	2013 г.	2012 г.
Рентабилност на приходите от продажби	-	0.0082
Рентабилност на собствения капитал	-	0.0172

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА

Физическият обем на продукцията за 2013 г. е 1 512 тона, като основните възложители през отчетния период са: Алстом Швеция, Алстом Индия, Енемона АД и др.

Структурни промени във физическия обем на произведената продукция през 2013 г. не са правени, т.к. производствената програма на дружеството през последните години обхваща основно производство на елементи за електрофилтри, фундаментални детайли за газови и парни турбини, резервоари за петролни продукти и съдове под налягане. През периода 2012 - 2013г. структурният обем на дейността беше разширен със следните дейности: производство и монтаж на носещи конструкции за лентови транспортъори и елементи и производство на кабелоносещи конструкции.

Средносписъчният състав на „ЕМКО“ АД към 31 декември 2013 г. е 208 човека.

Бизнес Направлението „Търговия с енергия“ (електроенергия и природен газ) се осъществява главно чрез дъщерното дружество „Енемона Ютилитис“ АД. Търговията с електрическа енергия в България се осъществява чрез регулиран достъп на трета страна, при който сделките се осъществяват чрез директни двустранни договори между производители/търговци и потребители и балансиращ пазар (на който се купуват недостигащите количества и се продават оставащите излишъци по двустранните договори). В преходния период на поетапна либерализация, взаимоотношенията между пазарните участници все още се осъществяват на регулиран и на свободен пазар на електрическа енергия.

Направлението включва Дружеството - “Енемона Ютилитис” АД, както и „Неврокоп-газ” АД, “Хемусгаз” АД, „Регионалгаз” АД и “Пирин Пауър” АД.¹

1. “ЕНЕМОНА ЮТИЛИТИС” АД

„Енемона Ютилитис” е Акционерно дружество с предмет на дейност – търговия с електрическа енергия, производство, внос и износ на електрическа и топлинна енергия, търговия със зелени сертификати, енергиен мениджмънт, инвестиционно проектиране и консултантска дейност в областта на енергетиката, търговия/вътрешна и външна/ с всички видове енергоносители – след получаване на съответното разрешение /лицензия в предвидените от закона случаи, изграждане и управление на мрежи за природен газ в градските промишлени зони, експлоатация, поддръжка и ремонт на изградени водоизточници, водопроводни мрежи, съоръжения и помпени станции, доставка, хранене и водоснабдяване, пренос и снабдяване с питейна вода, дялово разпределение на количествата изразходвана студена питейна вода, изграждане и управление на канализационната мрежа, предоставяне на телекомуникационни услуги, проектиране и изграждане на телекомуникационни съоръжения и системи в страната и чужбина, събиране, транспорт, третиране и преработка на твърди /битови и промишлени/ отпадъци, пречистване /рециклиране/ на отпадни води /битови и промишлени/ и съответна преработка на калните наноси, облагородяване на замърсените площи, обслужване на града /улично осветление на сгради, паркинги, подлези и др./, озеленяване, поддръжка на паркове и градини, парково строителство, както и всяка друга дейност, незабравена със закон.

„Енемона Ютилитис” АД е регистрирано през 2005 година от Врачански Окръжен съд. Седалището и адресът на управление на дружеството към настоящия момент е в гр. София, ж.к. Гео Милев, ул. „Коста Лулчев” 20, ет. 1.

Акционери в Дружеството към 31 декември 2013 г. са „Енемона” АД и две физически лица. Капиталът на „Енемона Ютилитис” АД е 2 250 000 лева, разпределен в 1 710 000 обикновени поименни акции и 540 000 обикновени акции на приносител с номинална стойност 1 лев всяка една.

„Енемона Ютилитис” АД има двустепенна система на управление – Надзорен и Управителен съвет.

¹ *Водеща компания в Бизнес направлението е „Енемона Ютилитис” АД, чиято дейност ще бъде разгледана подробно в настоящия доклад. Дейността на „Неврокопгаз” АД, “Хемусгаз” АД, „Регионалгаз” АД и “Пирин Пауър” АД е ранен етап на развитие или не се различава от разкритата до момента информация.*

ПРЕГЛЕД НА РАЗВИТИЕТО И РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА

През 2013г. „Енемона Ютилитис“ АД съсредоточи усилията си в минимизиране негативния ефект от продължаващата финансова и икономическа криза в Република България. В резултат на това през 2013г. продажбите на електрическа енергия и природен газ намаляват с около 8 %, спрямо същите на 2012г.

Приходите на дружеството за 2013г. са разпределени, както следва:

Приходи	Сума /хил. лв./
Приходи от продажби, в т.ч.:	57 936
- Приходи от продажби на стоки:	57 699
на електрическа енергия	52 801
на компресиран природен газ	4 898
Приходи от продажби на услуги:	131
Други приходи:	-
Приходи от финансираня:	106
Финансови приходи:	252

АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА

Показатели	31.12.2013	31.12.2012
1. Нетекущи активи /хил. лв./	6 827	8 229
2. Текущи активи /хил. лв./	14 236	11 628
3. Общасуманаактива /хил. лв./	21 063	19 857
4. Собствен капитал /хил. лв./	5 678	5 303
5. Нетекущи пасиви /хил. лв./	1 742	2 469
6. Текущи пасиви /хил. лв./	13 643	12 085
7. Общо приходи от дейността /хил. лв./	58 188	63 368
8. Общо разходи от дейността /хил. лв./	57 771	63 173
9. Нетна печалба за периода/хил.лв./	375	175
10. Коефициент на общаликвидност(КА/КЗ)	1,04	0,96

11.Рентабилност отпродажби (нетна печалба/приходи от дейността)	на приходите	0,006	0,003
12.Капитализация на активите (нетна печалба/общо активи)		0,02	0,01
13. Ливъридж (дълг/сумана актива)		0,73	0,73

Активи, пасиви, капитал

През 2013г. се наблюдава увеличение на текущите активи, спрямо тези през 2012 г. Това се дължи на увеличаването на вземанията от клиенти и другите текущи вземания на дружеството към 31.12.2013г.

Собственият капитал на Дружеството към 31.12.2013г. възлиза на 5 678 хил. лева, което представлява приблизително 27.00% от общата стойност на активите.

Намаляването на нетекущите пасиви се дължи на погасяване на инвестиционен банков заем, използван от „Енемона Ютилитис“ АД за реализиране на проект „Виртуален газопровод Симитли - Гоце Делчев“.

Текущите пасиви бележат увеличение, произтичащо от увеличаване на задълженията на Дружеството към доставчици.

Приходи, разходи, финансов резултат

Приходите на дружеството бележат спад през 2013 г. спрямо същите през 2012 г. с около 8%. Това се дължи на намалените количества търгувана електрическа енергия. Разходите също бележат намаление с около 8,50%, което води до отчетения през 2013г. финансов резултат – 375 хил.лв. печалба.

БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Основните цели, поставени пред дружеството, са увеличаване обема на търгуваните количества електрическа енергия и природен газ, разработване на стратегия и предприемане действия по разширяване на външната търговия и сключване на договори за продажба с потребители извън територията на Република България.

Динамиката в отношенията свързани с електрическа енергия и природен газ не дава възможност да се посочат конкретни сделки, които се предвижда да бъдат сключени. Целта на „Енемона Ютилитис“ АД е разширяване на пазара, на който осъществява дейността си чрез привличане на нови клиенти както в страната така и извън нея.

УПРАВЛЕНИЕ НА АКТИВИ И ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

„Енемона“ АД е учредител и мажоритарен собственик на две акционерни дружества със специална инвестиционна цел – „Фонд за енергетика и енергийни икономии – ФЕЕИ“ АДСИЦ и „Фонд за инвестиции в недвижими имоти – ФИНИ“ АДСИЦ. Двете дружества са създадени с

цел инвестиране чрез секюритизация в двете законово регламентирани направления – недвижими имоти и вземания. Секюритизацията е инвестиране на парични средства, набрани чрез издаване на ценни книжа, в недвижими имоти и земеделска земя или търговски вземания.

1. „ФОНД ЗА ЕНЕРГЕТИКА И ЕНЕРГИЙНИ ИКОНОМИИ – ФЕЕИ” АДСИЦ

„Фонд за енергетика и енергийни икономии – ФЕЕИ” АДСИЦ, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. “Коста Лулчев” 20, ет. 3.

На 17 май 2006 с Решение № 333 – ДСИЦ, Комисията по финансов надзор издаде Лиценз на „Фонда за енергетика и енергийни икономии – ФЕЕИ” АДСИЦ.

Дружеството е публична компания и съгласно нормативните изисквания разкрива необходимата законова информация пред КФН, БФБ и Обществеността, както и чрез публикуване на интернет – страницата на дружеството - www.eesf.biz и избраната Информационна медия Инвестор.БГ АД, публична компания, притежаваща голям брой информационни уеб-портала - www.bull.investor.bg.

2. „ФОНД ЗА ИНВЕСТИЦИИ В НЕДВИЖИМИ ИМОТИ – ФИНИ” АДСИЦ

„Фонд за инвестиции в недвижими имоти – ФИНИ” АДСИЦ, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. “Коста Лулчев” 20, ет. 3.

С Решение № 1138 на Комисията за финансов надзор (КФН) от 16.08.2007 г. ФИНИ АДСИЦ има лиценз за упражняване на дейността си.

Дружеството е публична компания и съгласно нормативните изисквания разкрива необходимата законова информация пред КФН, БФБ и Обществеността, както и чрез публикуване на интернет – страницата на дружеството - www.fini.bg и избраната Информационна медия Инвестор.БГ АД, публична компания, притежаваща голям брой информационни уеб-портала - www.bull.investor.bg.

3. „АРТАНЕС МАЙНИНГ ГРУП” АД

„АРТАНЕС МАЙНИНГ ГРУП” АД е учредено на 15 февруари 2011 г. в Република България със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. “Коста Лулчев” 20 и е вписано в Търговския регистър на 19.04.2011 г.

Предметът на дейност на дружеството е - търсене, проучване и добив на подземни богатства; прсучване, разработване и реализация на методи за подземна въглищна газификация в находища на твърди горива; финансиране, изграждане и експлоатация на минни обекти; производство и търговия с електроенергия и енергоносители (след получаване на съответното разрешение/концесия/лицензия за съответната дейност по предвидения в закона ред), както и всяка друга дейност, незабранена от закона.

Дружеството е публична компания и съгласно нормативните изисквания разкрива необходимата законова информация пред КФН, БФБ и Обществеността, както и чрез публикуване на интернет – страницата на дружеството - www.artanesmining.bg и избраната Информационна медия Инвестор.БГ АД, публична компания, притежаваща голям брой информационни уеб-портала - www.bull.investor.bg.

4. „ТФЕЦ НИКОПОЛ” ЕАД

“ТФЕЦ Никопол” ЕАД е регистрирано през 2008 г. с основен предмет на дейност: *проучвателна, проектантска, строително-монтажна, пуско-наладъчна, ремонтна, сервизна, инженерингова дейност; производство и продажба на електрическа и топлинна енергия от различни енергоносители. Седалището и адресът на управление на дружеството е: гр. София, ул. “Коста Лулчев” 20.*

„ТФЕЦ Никопол” ЕАД е създадено като проектно дружество за развитие дейността на Енемона в сферата на възобновяемите енергийни източници. Съгласно идейните технически характеристики топлофикационната електроцентрала ще има обща инсталирана топлинна мощност 50 MW_{th}, електрическа мощност 16 MW_{el}. генериращи годишно нетно производство на електроенергия в размер на 128 MWh. Технологиата позволява 80% от горивото да бъде отпадъчна селскостопанска биомаса (слама) и опция за останалите 20% - други биологични отпадъци.

V. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ, ПАТЕНТИ И ЛИЦЕНЗИ НА ГРУПА ЕНЕМОНА

„Енемона” АД създава и развива актуални научни разработки в областта на националната енергийна система. За намиране на решения по проблеми на енергетиката, дружеството сформира екипи от свои изобретатели, експерти, енергетици от външни организации и учени от Технически Университети от София и Варна.

Така например, за рационалното използване на спрените мощности в АЕЦ-Козлодуй, „Енемона” АД е притежател на два патента, касаещи експлоатация на енергетичното оборудване по втори контур на АЕЦ-Козлодуй. Патентите имат регистрови номера BG 65250 B1 и BG 65267 B1 и са с общо наименование:

„Система за генериране на реактивна мощност в електроенергийната система”

Патентованите изобретения са създадени от авторски колектив през 2002 година, а патенти са издадени през 2008 година. „Енемона” АД поддържа правата си чрез Патентното Ведомство на Република България. Създадените технически решения дават възможност за използване на генераторите на 1 и 2 блок на АЕЦ-Козлодуй, като синхронни компенсатори. Включването на тези блокове в електроенергийната система на страната подобрява качеството на електрическата енергия за крайния потребител, намалява загубите в електро-преносната система, постигат се значителни социални, икономически и политически ефекти.

В областта на Енергийната Ефективност и Екологията, с цел ползотворно въздействие върху екологичното равновесие и създаване на енергийни икономии, „Енемона” АД създаде редица технически решения, обединени в патентна заявка № 110222/19.09.2008 г. с наименование:

„Методи и устройства за получаване на топлинна енергия към паро-турбинни уредби, произвеждащи електрическа енергия и топлина”

Приложението на заявените за патентоване решения дават възможност за промяна на топлинния цикъл в действащите топло централи и АЕЦ-Козлодуй. Създава се възможност отпадната топлина от отработилата пара да се върне обратно в топлинния цикъл и да се намали значително необходимостта от нейното охлаждане за кондензиране. Така се постигат

значителни икономии на гориво, с което се намаляват замърсяването на околната среда и необходимостта от пречистване на димни газове. Намалява се топлинното замърсяване от така наречените „топли канали“ към електроцентралите. Благоприятно се въздейства върху екологичното равновесие и се постига значително по-висок коефициент на полезно действие на паротурбинните инсталации. Изброените по-горе ползи от създадените технически решения способстват и за реализиране на значителни икономически ефекти за енергетиката.

Лицензии в Икономическа група Енемона

- 1. „Енемона Ютилитис“ АД** - Лицензия за търговия с електрическа енергия за 10 г. № L201-15/27.02.2006;
- 2. „Енемона“ АД** - Лицензия за дейността „Търговия с електрическа енергия за 10 г.“ № L275-15/08.09.2008;
- 3. „Неврокооп – Газ“ АД** - Лицензия за дейността „Разпределение с природен за 35 г.“ № L289-08/22.12.2008; Лицензия за дейността „Снабдяване с природен газ от краен снабдител“ на територията на Община Гоце Делчев № L289-12/22.12.2008;
- 4. „ФЕЕИ“ АДСИЦ** – На 17 май с Решение № 333 – ДСИЦ, Комисията по финансов надзор издаде Лиценз на „Фонда за енергетика и енергийни икономии – ФЕЕИ“ АДСИЦ;
- 5. „ФИНИ“ АДСИЦ** - С Решение № 1138 на Комисията за финансов надзор (КФН) от 16.08.2007 г. ФИНИ има лиценз за упражняване на дейността си.

VI. ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРИЛОЖЕНИЕ №10 ОТ НАРЕДБА №2 ЗА ПРОСПЕКТИТЕ ПРИ ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА И ЗА РАЗКРИВАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ПУБЛИЧНИТЕ ДРУЖЕСТВА И ДРУГИТЕ ЕМИТЕНТИ НА ЦЕННИ КНИЖА

1. Анализ на финансовите резултати и резултатите от дейността на Групата

1. Активи

Общите активи на Групата към 31.12.2013 г. възлизат на 201,353 хил. лв., като се увеличават спрямо отчетените в края на миналата година с 2,4%.

Нетекущите активи на Групата към 31.12.2013 г. възлизат на 60 541 хил.лв. представляват 30,1% от всички активи на Дружеството. Тяхната балансова стойност намалява спрямо отчетената в края на 31.12.2012 г. с 28,3%. Причина за намалението се дължи на продажба на сгради и предстояща продажба на активи, част от газовия бизнес на групата в размер на 16%, матуритет на нетекуща част на вземанията в текуща в размер на 10% и отписване на данъчен актив от трансформиране на временна данъчна разлика в постоянна в размер на 2% .

Текущите активи на Групата в края на 2013 г. са в размер на 140,812 хил.лв. като формират 69,9% от общата стойност на активите. Тяхната стойност нараства в края на годината спрямо предходната с 25,6% главно поради увеличение на търговските вземания и падеж на нетекуща част от вземанията в краткосрочен период .

2. Собствен капитал и Пасиви

Групата финансира основната си дейност със собствен капитал и външни привлечени средства.

Спецификата на сферите на дейност, в които оперират предприятията от Икономическата група, както и проектите, в които участват, се характеризира с висока капиталоемкост и голям времеви лаг на възвращаемост. Големият мащаб на проектите в сферата на енергийното строителство – основна дейност на компаниите, изисква големи финансови ресурси, които се осигуряват главно от привлечени средства, особено в момент на продължителна световна икономическа криза. Не трябва да се пренебрегва и фактът, че финансовата възвръщаемост от дейностите се отлага за по-дълъг период във времето, в сравнение с други отрасли и сектори. Като цяло, финансовите показатели на Групата, са над средните за сферата на дейност на дружествата.

Собственият капитал на ИГ Енемона към 31.12.2013 г. възлиза на 54,904 хил. лева, което представлява 27.27% от активите му, което е близо до стойността в края на 2012 г. от 29,12%.

Нетекущите пасиви към 31.12.2013 г. възлизат на 9,901 хил.лв. като формират 6,8% от общата стойност на пасивите на Групата. Те са представени основно от дългосрочни банкови заеми и дългосрочна част на задълженията по привилегировани акции, които се изменят спрямо отчетените в края на 2012 г. съответно с 5,8% и (6,2%). През 2013г. в резултат на изменение в МСС 19 са начислени провизии за актюерски загуби и признатите задължения за доходи на персонала към 31 декември 2013 г. се увеличават до стойност от 470 хил.лв.спрямо 81 хил.лв.за предходната година.

Текущите задължения на Групата в края на 2013 г. възлизат на 136,548 хил.лв. и са формирани предимно от търговски задължения и краткосрочни кредити като достигат 93,2% от общата стойност на пасивите. Тяхната стойност се увеличава през 2013 г. спрямо отчетените в края на предходната година с 5,3%. Основните изменения се дължат на увеличение на търговските задължения с 17,2% и намаление на краткосрочните заеми с 11,9%.

3. Анализ на ликвидността

Показатели	Описание	31.12.2013 г.
Коефициент на обща ликвидност	КА/КЗ	1,03
Коефициент на бърза ликвидност	(Пари+Парични еквиваленти+Вземания)/КЗ	0,96
Коефициент на незабавна ликвидност	(Пари+Парични еквиваленти)/КЗ	0.01

Като източници на ликвидност се определят средствата, с които Групата разполага към определен момент за посрещане на разходите по обичайната дейност, вкл. всички КА, които в кратки срокове по пазарни цени и без значителни транзакционни разходи могат да се преобразуват в необходимите наличности. Източниците на ликвидност за Групата, са основно приходите от продажби на продукция, а също така и външно/дългово финансиране под

формата на банкови заеми.

4. Приходи от основна дейност

Групата приключва отчетния период с 98 хил. лв. загуба преди данъци от продължаващи дейности и с нетна загуба за годината от продължаващи дейности в размер на 2 150 хил.лв.

Приходите от продажби на Групата през 2013 г. са в размер на 148,593 хил. лв. и бележат увеличение от 10,3% спрямо 2012 г.

Разходите за дейността на Групата възлизат на 145 481 хил. лв., като основен ефект оказва ръстът на в използваните материали и консумативи, които нарастват с 12,154 хил. лева, дължащо се на влягане на оборудване в основен договор в Германия.

5. Анализ на задлъжнялостта

Показатели	Описание	31.12.2013 г.
Ливъридж	Дълг/Активи	72.70%
Гиъринг	Дългосрочен дълг/Собствен капитал	18,03%

За анализиране на задлъжнялостта на Групата изчисляваме два коефициента, при които съотнасяме дълга съответно към активите и собствения капитал. Изчислените стойности към 31.12.2013 г. на съотношението Дълг/Активи са почти непроменени. Дружеството покрива дългосрочните си задължения със собствения капитал над 5.5 пъти.

6. Анализ на ефективността

Показатели	Описание	31.12.2013 г.
Обращаемост на активите	Приходи от продажби/Сума на активите	73.8%
Нетен оборотен капитал	Краткотрайни активи – Краткосрочни пасиви	4 264 хил. лева

Изменението в приходите от продажби оказва влияние върху ефективността на Групата. Нетният оборотен капитал отбелязва ръст от 21 740 хил. лв.

2.Основни категории стоки, продукти и/или предоставени услуги

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Приходи от строителни договори	90,601	71,534
Приходи от продажба на електроенергия	52,717	58,685

Приходи от продажби на компресиран природен газ	4,949	4,068
Приходи от услуги	326	387
Други приходи	-	7
ОБЩО ПРИХОДИ	148,593	134,681

3. Приходи, разпределени по отделните категории дейности на консолидирана основа

Приходи по сегменти (в хил. лева)

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Инженеринг, строителство и монтажни дейности	90,788	71,850
Търговия с електроенергия	52,748	58,687
Други сегменти	5,057	4,144
ОБЩО	148,593	134,681

Географско разпределение (в хил. лева)

	За периода, приключващ на 31.12.2013	За периода, приключващ на 31.12.2012
България	99,153	88,159
Словакия	19,809	18,501
Германия	15,938	17,492
Норвегия	743	491
Великобритания	272	-
Други	12,678	10,038
ОБЩО ПРИХОДИ	148,593	134,681

4. Източници за снабдяване с материали на консолидирана основа

ТОП 5 ДОСТАВЧИЦИ НА МАТЕРИАЛИ ПО ОБЕМ НА ДОСТАВКИТЕ

Доставчик	Вид на доставките
SIEMENS TURBOMACHINERY EQUIPMENT GMBH	оборудване
EGEM S.R.O.	материали
ОСКАР-ЕЛ ЕООД	материали
TE CONNECTIVITY SOLUTIONS GMBH	материали

5.Информация относно сделките, сключени със свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на групата

Сделките, сключени със свързани лица, през отчетния период, са подробно разгледани в Бел. 31 от Пояснителните бележки към Консолидирания финансов отчет за 2013 г.

6.Информация за събития и показатели с необичаен за групата характер, имащи съществено влияние върху дейността ѝ, и реализираните от нея приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година

През отчетния период не са настъпвали събития и показатели с необичаен за Икономическата група характер, имащи съществено влияние върху дейността на Групата.

7.Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за групата и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на групата

Групата изготвя консолидираните си финансови отчети във всички съществени аспекти, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), приети от Европейския съюз (ЕС) и приложими в Република България. Условните пасиви са подробно разгледани в т. 33 от Пояснителните бележки към финансовия отчет.

8.Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/начините на финансиране

Дружествата, над които „ЕНЕМОНА“ АД осъществява контрол и управлява към 31 декември 2012 г. и към 31 декември 2013 г., са посочени в следващата таблица:

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА НА ИКОНОМИЧЕСКА ГРУПА “ЕНЕМОНА” АД

ДРУЖЕСТВО	Процент (%) към 31.12.2013 г.	Процент (%) към 31.12.2012 г.
ТФЕЦ Никопол ЕАД	100.00	100.00

ФЕЦ Младеново ЕООД	100.00	100.00
Артанес Майнинг Груп АД	89.99	89.99
Енемона Ютилитис АД	92.24	97.23
ЕСКО Инженеринг АД	99.00	99.00
Неврокоп – Газ АД	90.00	90.00
Фонд за енергетика и енергийни икономии - ФЕЕИ АДСИЦ	88.20*	88.97*
Пиринпауър АД	84.00	84.00
ЕМКО"АД	77.36	77.36
Фонд за инвестиции в недвижими имоти – ФИНИ АДСИЦ	69.23	69.23
ХЕМУСГАЗ АД	50.00	50.00

Непреки участия на „ЕНЕМОНА“ АД

Дружество	Непряко участие чрез	Процент (%) на непряко участие към 31.12.2013 г.
Регионалгаз АД	Енемона Ютилитис АД	50.00
Пирин Пауър АД	Енемона Ютилитис АД	16.00

Участията на "Енемона" АД под 50% от капитала в други дружества

ДРУЖЕСТВО	Процент (%)	
	към 31.12.2013	към 31.12.2012
„Алфа - Енемона" ООД	40.00	40.00
"Енемона - Старт" АД	4.90	4.90
"Енида Инженеринг" АД	4.90	4.90

9. Информация относно сключените от дружествата в групата, в качеството им на заемополучател, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения

Информацията относно сключените от дружествата от Икономическата група, в качеството им на заемополучател, договори за заем, през отчетния период, са подробно разгледани в Бел. 15 от Пояснителните бележки към Консолидирания финансов отчет за 2013 г.

10. Информация относно сключените от дружествата в Групата, в качеството им на заемодател, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати

Информацията относно сключените от дружествата от Икономическата група, в качеството им

на заемодател, договори за заем, през отчетния период, са подробно разгледани в Бел. 9 от Пояснителните бележки към Консолидирания финансов отчет за 2013 г.

11. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период

За разглеждания период не са емитирани нови емисии ценни книжа.

12. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати

В Проспектите за публично предлагане на обикновени акциите, привилегирани акции и варианти, емитирани от „Енемона“ АД и одобрени от КФН, не са посочени конкретни прогнози.

13. Информация за основните характеристики на прилаганите от групата в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рискове

Честното и вярно представяне на информацията във финансовите отчети на Групата се гарантира от систематичното прилагане на счетоводни политики, на базата на текущо счетоводно отчитане, което е обект на система за вътрешен контрол.

14. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност

Към 31.12.2013 г. Икономическата Група разполага с парични средства на стойност 1 439 хил.лв. Това, от своя страна, в комбинация капиталовата база дава възможност на Групата за набиране на финансови средства за изпълнение на инвестиционни проекти.

15. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата икономическа група

През разглеждания период не са настъпили промени в основните принципи за управление на емитента и на Икономическа група Енемона.

16. Информация за изплатените възнаграждения на членовете на съвета на директорите на емитента и неговите дъщерни дружества

Име, презиме, фамилия	Брутно	Нетно
Дичко Прокопиев Прокопиев		
Енемона АД	46568.18 лв	38869.54 лв
Енемона Ютилитис АД	87130.43 лв	78417.39 лв
Всичко	133698.61 лв.	117286.93 лв.

Цветан Каменов Петрушков		
Енемона АД	29205.08 лв	25174.53 лв
Енемона Ютилитис АД	70434.79 лв	62094.35 лв
ФЕЕИ АДСИЦ	11100.00 лв	9355.16 лв
ФИНИ АДСИЦ	2134.50 лв	1921.05 лв
ЕМКО АД	12000.00 лв	10800.00 лв
Всичко	124874.37 лв.	109345.09 лв.
Людмил Иванов Стоянов		
Енемона АД	7971.30 лв	6416.88 лв
Енемона Ютилитис АД	36727,28 лв	32523,85 лв
Всичко	44698.58 лв.	38940.73 лв.
Прокопи Дичев Прокопиев		
Енемона АД	35066.42 лв	30027.25 лв
Енемона Ютилитис АД	70434,77 лв	63311,42 лв
ФЕЕИ АДСИЦ	11100.00 лв	9121.56 лв
Артанес Майнинг Груп АД	4300.00 лв	3870.00 лв
Всичко	120901.19 лв.	106330.23 лв.
Илиан Борисов Марков*		
Енемона АД	4883.67 лв	4393.41 лв
Гр.договор- Енемона АД	4600.00 лв.	4155.10 лв.
Енемона АД - клон Словакия	21831.58 лв	19509.10 лв
Енемона АД - клон Гълъбово	25233.68 лв	21202.91 лв
Всичко	56548.93 лв.	49260.52 лв.
Маргарита Иванова Динева		
Енемона АД	11600.00 лв	9151.32 лв
Иван Димитров Петров		
Енемона АД	4883.68 лв	4395.31 лв
Георги Замфиров Горанов		
Енемона АД	4883.68 лв	4395.31 лв
Богдан Дичев Прокопиев		
Енемона АД	32714.39 лв	28421.28 лв
Енемона Ютилитис АД	17975.65 лв	16178.08 лв
ЕМКО АД	13826.00 лв	12443.40 лв
Артанес Майнинг Груп АД	2150.00 лв	1935.00 лв
Всичко	66666.05 лв.	58977.76 лв.

Емил Кирилов Манчев Енемона АД	6216.33 лв	5594.70 лв.
Николай Филипов Филчев Енемона АД	6816.31 лв.	5412.99 лв.

17.Участия в управителни и контролни органи на членовете на съвета на директорите към 31.12.2013 г.

Дичко Прокопиев Прокопиев
„Енемона“ АД – Председател на СД и Главен Изпълнителен Директор
„ГлобалКепитъл“ ООД, гр.Козлодуй - Управител и Съдружник
„Енемона Ютилитис“ АД, гр.София - Председател на НС
„ТФЕЦ НИКОПОЛ“ ЕАД, гр.София – Председател на НС
„Изолко“ ООД, гр.Козлодуй - Съдружник
Богдан Дичев Прокопиев
„Енемона“ АД – Заместник председател на СД и Изпълнителен Директор
„ГлобалКепитъл“ ООД, гр.Козлодуй – Съдружник
„Енемона Ютилитис“ АД, гр.София - Председател на УС
„ТФЕЦ НИКОПОЛ“ ЕАД, гр.София – Председател на УС
„Еско Инженеринг“ АД, гр. София – член на СД
„НЕВРОКОП-ГАЗ“ АД, гр.Гоце Делчев – Председател на СД
„ПиринПауър“ АД, гр.София – Зам. председател на СД
„ХЕМУСГАЗ“ АД, гр.София – Член на СД
„Изолко“ ООД, гр.Козлодуй - Съдружник
„ЕМКО“ АД, гр.Белене – Член на СД
„АРТАНЕС МАЙНИНГ ГРУП“ АД, гр.София – Председател на СД
„Рацио Консулт“ ООД, гр.София – Съдружник
„ИНТЕРАЛТ“ ООД - Съдружник
Маргарита Иванова Динева
„Енемона“ АД – Член на СД
Емил Кирилов Манчев
„Енемона“ АД – Член на СД
„Енемона Ютилитис“ АД, гр.София – Член на УС
Нилолай Филипов Филчев
„Енемона“ АД – Член на СД

18.Акции, притежавани от съвета на директорите

Дялово участие в „Енемона“ АД	Процент от	Процент от	Процент от	Процент от
	капитала	обикновени	привилег.	варанти
	към	акции към	акции към	към
	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2013
	при капитал	при ОА	при ПА	при емисия
	13 036 501	11 933 600	1 102 901	5 966 792
Дичко Прокопиев Прокопиев - Председател на Съвета на директорите	45.38	49.58	0.00	60.13
Богдан Дичев Прокопиев – Заместник Председател на Съвета на директорите	1.84	2.01	0.00	0.33
Емил Кирилов Манчев - Член на Съвета на Директорите	0.10	0.11	0.00	0.00
Маргарита Иванова Динева - Член на Съвета на Директорите	0.00	0.00	0.00	0.00
Николай Филипов Филчев - Член на Съвета на Директорите	0.00	0.00	0.00	0.00

19.Информация за известните на групата договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери

През разглеждания период няма договорености, в резултат на които могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции от настоящи акционери.

20.Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно

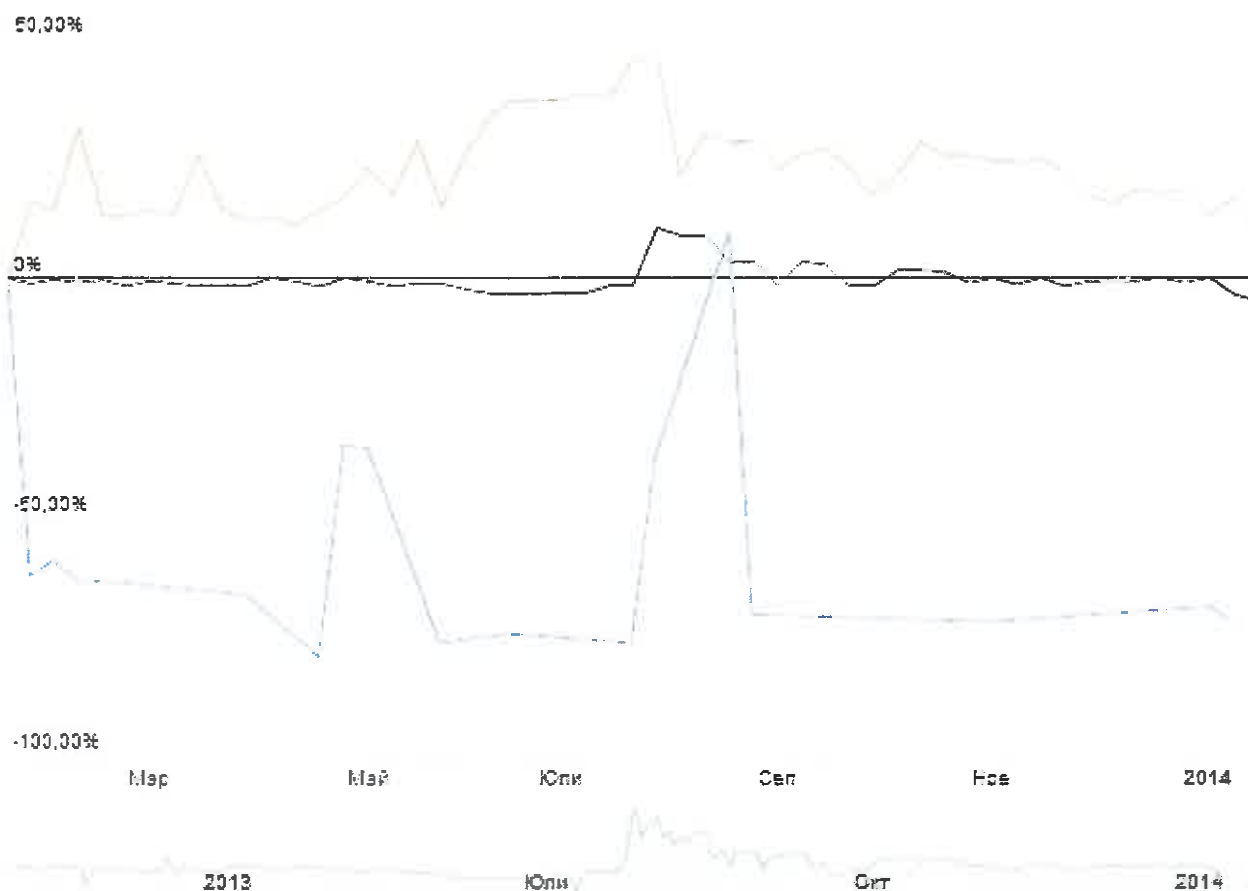
„Енемона“ АД няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания в размер над 10 на сто от собствения капитал.

21. Информация за промени в цената на финансовите инструменти, емитирани от Енемона АД

Енемона АД (ENM)

ENM -4,51%   ENM +11,43%   ZNOA -71,79%

week of Яну 21, 2013 - week of Яну 20, 2014

22. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция

Към 31.12.2013г., Длъжността Директор за връзки с инвеститорите на „Енемона“ АД, се изпълнява от Светла Светлозарова Захариева.

Данните за контакт на Директора за връзки с инвеститорите са:

София 1113
ж.к. „Гео Милев“
ул. „Коста Лулчев“ № 20
тел: +395 2 80 54 893
факс: +395 2 80 54 837

мобилен: +395 885 721 108
е-мейл: s.zaharieva@enemona.com

VII. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНО ПРИЗНАТИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПАВЛЕНИЕ

Съветът на директорите на „Енемона“ АД, с Протокол от Заседание на 17 април 2008 г., взе решение Компанията да се присъедини и спазва „Националния кодекс за корпоративно управление“, одобрен и приет с Протокол №36/17.10.2007 г. от СД на „БФБ – София“ АД. Това решение бе оповестено пред Комисията за финансов надзор, Българската фондова борса и Обществеността.

Съгласно указание на Комисията за финансов надзор от 21.02.2008 г. прилагането на Националния кодекс за корпоративно управление заменя изискването за изготвяне и прилагане на собствена програма за корпоративно управление. В резултат на решението на „Енемона“ АД да извършва дейността си в съответствие с принципите и разпоредбите на Националния кодекс за корпоративното управление, както и поради факта, че акциите на дружеството се търгуват на регулиран пазар от края на януари 2008 г, то не е изготвяло и приемало отделна програма за корпоративно управление.

„Енемона“ АД спазва основните постановки на Националния кодекс за корпоративно управление.

Главната насока при изпълнение на ангажиментите на кодекса бе привеждане на всички вътрешни актове на дружеството и цялостната му дейност в съответствие с непрекъснато изменящата се действаща нормативна уредба. Всички финансови отчети на дружеството се изготвят съгласно МСС, а годишният одит се извършва от независим одитор с оглед осигуряване на безпристрастна и обективна преценка за начина, по който са изготвени и представени тези отчети. Отчетите се придружават от подробни доклади за дейността.

„Енемона“ АД е публично дружество с едностепенна система на управление. Всички членове на СД отговарят на законовите изисквания за заемане на длъжността им. Функциите и задълженията на корпоративното ръководство, както структурата и компетентностите му са в съответствие с Кодекса. В годишните доклади са оповестени възнагажденията на членовете на СД в съответствие със законовите норми. Акционерите имат лесен достъп до информацията за възнагажденията. Членовете на СД избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

Повишаване доверието на акционерите, инвеститорите и заинтересуваните от управлението и дейността на Дружеството лица, бе един от основните ангажименти на Корпоративното управление и през изминалата година.

„Енемона“ АД гарантира равнопоставеното третиране на всички акционери, включително миноритарните и чуждестранните акционери, както и защитата на техните права.

Следвайки политиката за прозрачност в отношенията с акционерите, инвеститорите и обществеността, „Енемона“ АД е оповестила медиите, чрез които разкрива регулираната информация: www.investor.bg

СД на „Енемона“ АД счита, че с дейността си през 2012 г. е създал предпоставки за достатъчна прозрачност във взаимоотношенията си с инвеститорите, финансовите медии и анализатори на капиталовия пазар.

През отчетната 2013г. Компанията е оповестявала незабавно всяка регулирана информация в сроковете и по реда, предвидени в ЗППЦК и актовете по неговото прилагане.

На електронната страница на Компанията – www.enemona.bg, е създаден раздел „За инвеститори“. Целта на тази секция е да улесни получаването на актуална и навременна информация от инвеститорите на Дружеството. В този раздел се съдържа информация относно финансовото и икономическо състояние на Компанията, както и материали от проведени и предстоящи корпоративни събития. На електронната страница са публикувани координатите на Дружеството, както и тези на Директора за „Връзка с инвеститорите“, чрез което се насърчават - акционери и заинтересовани лица да търсят необходимата им информация.

Свикването на Редовното годишно общо събрание на акционерите се извършва в съответствие и с установените правила за даване на публичност на Поканата, Дневния ред и конкретните предложения за решения. Всички писмени материали по точките от Дневния ред се предоставят на разположение на акционерите в офиса и на интернет страницата на Дружеството.

Финансовите отчети се публикуват на електронната страница на „Енемона“ АД, непосредствено след изпращането им на регулаторния орган и обществеността, което дава възможност за контрол от акционерите, инвеститорите и всички заинтересовани лица.

В заключение можем да обобщим, че дейността на Съвета на директорите на дружеството и през 2013 година е била в съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление и международните стандарти.

Доказателство за това е и включването на „Енемона“ АД в новия **ИНДЕКС НА КОМПАНИИТЕ С ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ – Corporate Governance Index (CGIX)**. CGIX е индекс, включващ седемте компании с най-добро корпоративно управление, допуснати до търговия на Борсата, базиран на пазарната капитализация на включените емисии обикновени акции, коригирана с фрий-флоута на всяка от тях.

ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРИЛОЖЕНИЕ №11 ОТ НАРЕДБА №2 ЗА ПРОСПЕКТИТЕ ПРИ ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА И ЗА РАЗКРИВАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ПУБЛИЧНИТЕ ДРУЖЕСТВА И ДРУГИТЕ ЕМИТЕНТИ НА ЦЕННИ КНИЖА

I. СТРУКТУРА НА КАПИТАЛА НА ДРУЖЕСТВОТО, ВКЛЮЧИТЕЛНО ЦЕННИТЕ КНИЖА, КОИТО НЕ СА ДОПУСНАТИ ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ИЛИ ДРУГА ДЪРЖАВА ЧЛЕНКА, С ПОСОЧВАНЕ НА РАЗЛИЧНИТЕ КЛАСОВЕ АКЦИИ, ПРАВАТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, СВЪРЗАНИ С ВСЕКИ ОТ КЛАСОВЕТЕ АКЦИИ, И ЧАСТТА ОТ ОБЩИЯ КАПИТАЛ, КОЯТО СЪСТАВЛЯВА ВСЕКИ ОТДЕЛЕН КЛАС

Към 31.12.2013 г. основният капитал на Дружеството възлиза на 13 036 501 (тринадесет милиона тридесет и шест хиляди петстотин и еден) лв., разпределен в 11 933 600 обикновени акции с право на глас в ОСА и 1 102 901 привилегирани акции, без право на глас в ОСА, даващи на своите притежатели гарантиран кумулативен годишен дивидент в размер на 10 на сто от емисионната цена на една привилегирована акция.

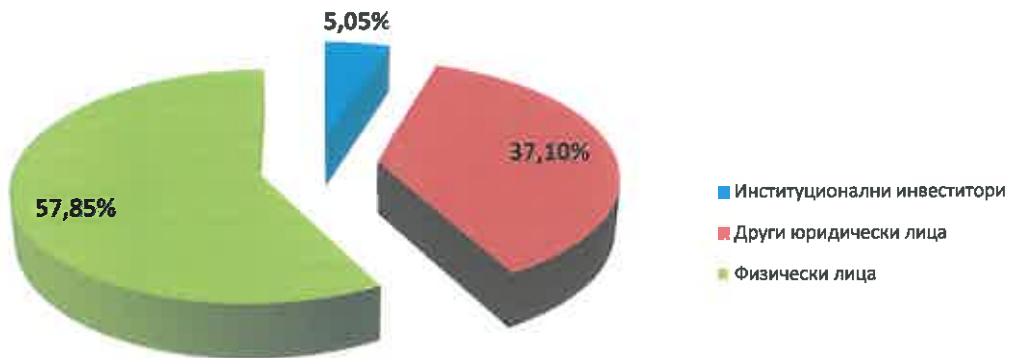
**АКЦИОНЕРНА СТРУКТУРА НА КАПИТАЛА КЪМ 31.12.2013 Г.:
ОБИКНОВЕНИ АКЦИИ²**

Структурата на емисията обикновени безналични акции, с право на глас, с номинална стойност един лев с *ISIN код BG1100042073* е показана по-долу:

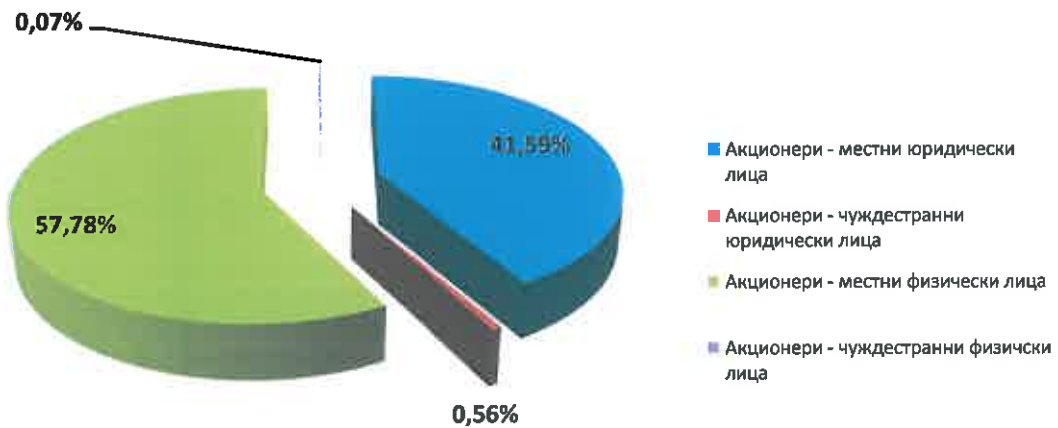
№	Вид на акционерите	Бр. акционери	Бр. акции
1.	физически лица	1 782	6 903 765
2.	юридически лица	149	5 029 835
	Общо:	1 931	11 933 600

² Процентите са изчислени, като акциите, заложенни като обезпечение по репо-сделки, са включени в дяловото участие на Дичко Прокопиев Прокопиев и Глобал Кепитъл ООД.

Акционерна структура на обикновените акции на Енемона АД към 31.12.2013 г.

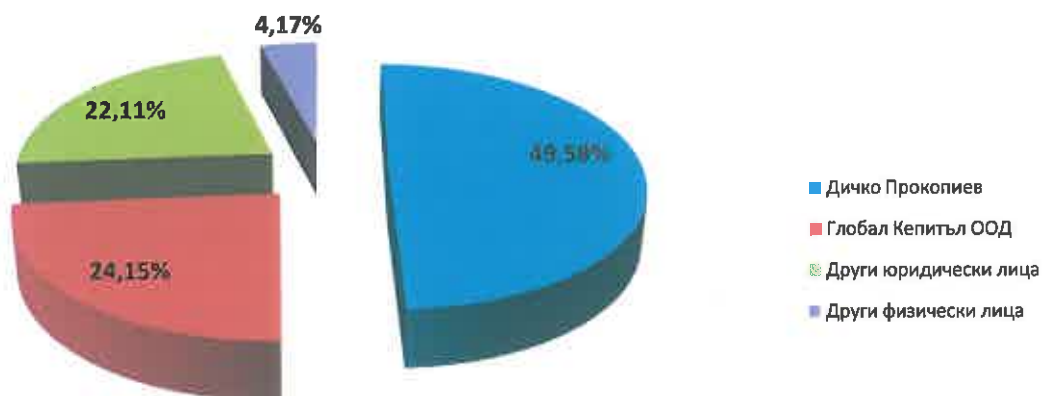

Акционерна структура на обикновените акции на Енемона АД към 31.12.2013 г.

Акционерна структура на обикновените акции на Енемона АД към 31.12.2013 г.

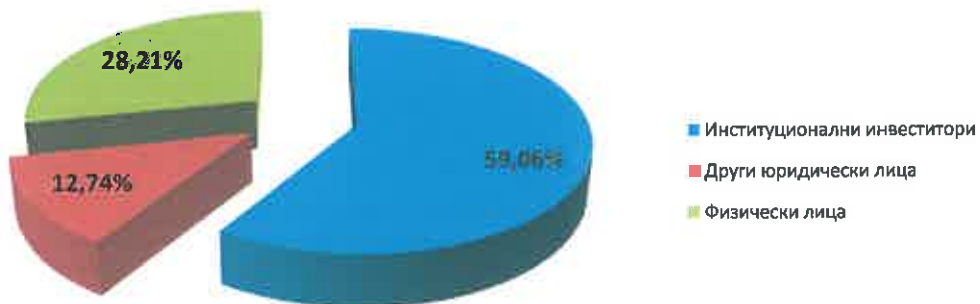
ПРИВИЛЕГИРОВАНИ АКЦИИ

Структурата на емисията привилегировани, безналични акции, без право на глас с номинална стойност един лев с *ISIN код BG 1200001102* е показана по-долу:

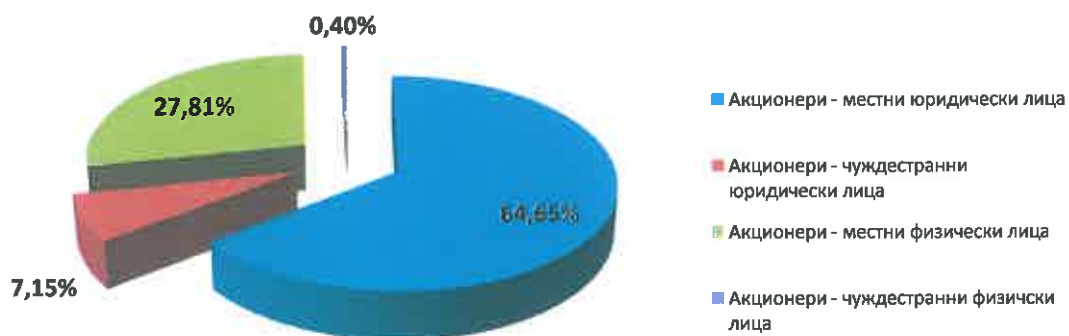
№	Вид на акционерите	Бр. акционери	Бр. акции
1.	физически лица	331	311 074
2.	юридически лица	46	791 827
	Общо:	377	1 102 901

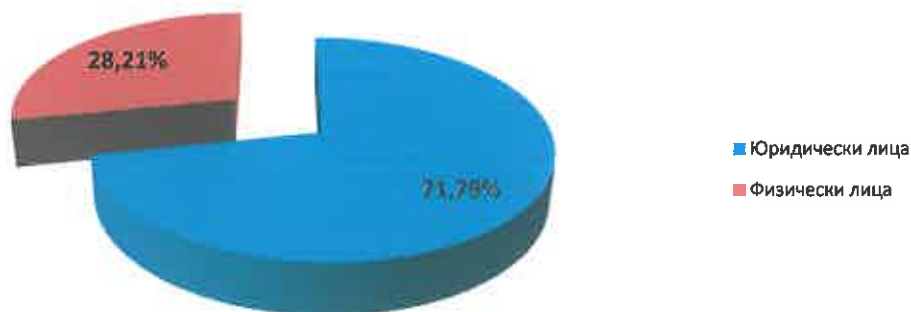
**Акционерна структура на
привилегированите акции на Енемона
АД към 31.12.2013 г.**

**Акционерна структура на
привилегированите акции на Енемона
АД към 31.12.2013 г.**

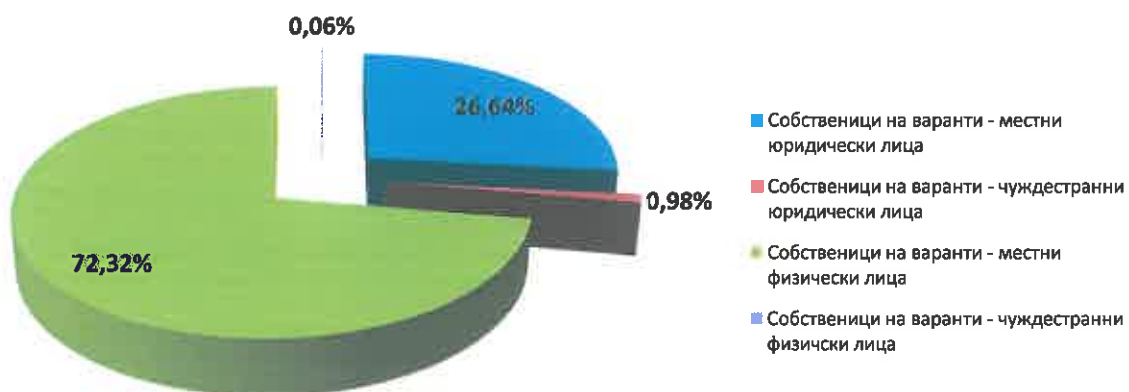
Акционерна структура на привилегированите акции на Енемона АД към 31.12.2013 г.

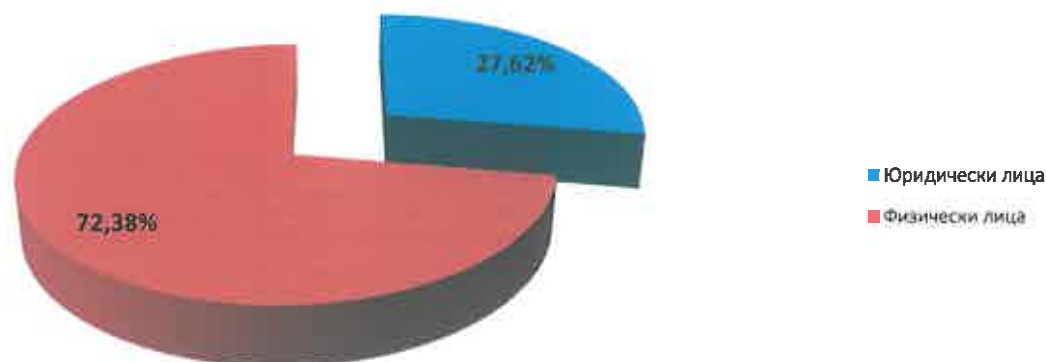
ВАРАНТИ

№	Вид на акционерите	Бр. акционери	Бр. акции
1.	физически лица	249	4 318 757
2.	юридически лица	28	1 648 035
Общо:		277	5 966 792

Структура на собствениците на варанти на Енемона АД към 31.12.2013 г.

Структура на собствениците на варианти на Енемона АД към 31.12.2013 г.

II. ОГРАНИЧЕНИЯ ВЪРХУ ПРЕХВЪРЛЯНЕТО НА ЦЕННИТЕ КНИЖА, КАТО ОГРАНИЧЕНИЯ ЗА ПРИТЕЖАВАНЕТО НА ЦЕННИ КНИЖА ИЛИ НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПОЛУЧАВАНЕ НА ОДОБРЕНИЕ ОТ ДРУЖЕСТВОТО ИЛИ ДРУГ АКЦИОНЕР

Няма ограничения върху прехвърлянето на ценните книжа, като ограничения за притежаването на ценни книжа или необходимост от получаване на одобрение от дружеството или друг акционер.

Акциите на дружеството се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство за сделки с безналични ценни книжа. Уставът и други актове на дружеството не могат да създават ограничения или условия относно прехвърляне на акциите.

III. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРЯКОТО И НЕПРЯКОТО ПРИТЕЖАВАНЕ НА 5 НА СТО ИЛИ ПОВЕЧЕ ОТ ПРАВАТА НА ГЛАС В ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДАННИ ЗА АКЦИОНЕРИТЕ, РАЗМЕРА НА ДЯЛОВОТО ИМ УЧАСТИЕ И НАЧИНА, ПО КОЙТО СЕ ПРИТЕЖАВАТ АКЦИИТЕ

Участие към 31 декември 2013 година³

Дялово участие в „Енемона“ АД	Обикновенни акции 11 933 600	Привилегировани акции 1 102 901	Основен капитал 13 036 501
Дичко Прокопиев Прокопиев	49.58%	-	45.38%
„Глобал Кепитъл“ ООД	24.14%	-	22.10%

¹ Процентите са изчислени, като акциите, заложили като обезпечение по репо-сделки, са включени в дяловото участие на Дичко Прокопиев Прокопиев и „Глобал Кепитъл“ ООД.

Дичко Прокопиев притежава пряко и непряко чрез "Глобал Кепитъл ООД –67.48% от капитала на Енемона АД.

Към 31 Декември 2013 г. обект на Репс-сделки са 2 285 107 броя обикновени акции, с право на глас, собственост на Глобал Кепитъл ООД и 2 228 258 броя обикновени акции, с право на глас, собственост на Дичко Прокопиев.

IV. ДАННИ ЗА АКЦИОНЕРИТЕ СЪС СПЕЦИАЛНИ КОНТРОЛНИ ПРАВА И ОПИСАНИЕ НА ТЕЗИ ПРАВА

Дружеството няма акционери със специални контролни права.

V. СИСТЕМАТА ЗА КОНТРОЛ ПРИ УПРАЖНЯВАНЕ НА ПРАВОТО НА ГЛАС В СЛУЧАИТЕ, КОГАТО СЛУЖИТЕЛИ НА ДРУЖЕСТВОТО СА И НЕГОВИ АКЦИОНЕРИ И КОГАТО КОНТРОЛЪТ НЕ СЕ УПРАЖНЯВА НЕПОСРЕДСТВЕНО ОТ ТЯХ

Дружеството няма система за контрол при упражняване на правото на глас в случаите, когато служители на дружеството са и негови акционери и когато контролът не се упражнява непосредствено от тях.

VI. ОГРАНИЧЕНИЯ ВЪРХУ ПРАВАТА НА ГЛАС, КАТО ОГРАНИЧЕНИЯ ВЪРХУ ПРАВАТА НА ГЛАС НА АКЦИОНЕРИТЕ С ОПРЕДЕЛЕН ПРОЦЕНТ ИЛИ БРОЙ ГЛАСОВЕ, КРАЕН СРОК ЗА УПРАЖНЯВАНЕ НА ПРАВАТА НА ГЛАС ИЛИ СИСТЕМИ, ПРИ КОИТО СЪС СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ДРУЖЕСТВОТО ФИНАНСОВИТЕ ПРАВА, СВЪРЗАНИ С АКЦИИТЕ, СА ОТДЕЛЕНИ ОТ ПРИТЕЖАВАНЕТО НА АКЦИИТЕ

Дружеството няма ограничения върху правата на глас.

VII. СПОРАЗУМЕНИЯ МЕЖДУ АКЦИОНЕРИТЕ, КОИТО СА ИЗВЕСТНИ НА ДРУЖЕСТВОТО И КОИТО МОГАТ ДА ДОВЕДАТ ДО ОГРАНИЧЕНИЯ В ПРЕХВЪРЛЯНЕТО НА АКЦИИ ИЛИ ПРАВОТО НА ГЛАС

Няма споразумения между акционерите, които са известни на дружеството и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

VIII. РАЗПОРЕДБИТЕ ОТНОСНО НАЗНАЧАВАНЕТО И ОСВОБОЖДАВАНЕТО НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА УПРАВИТЕЛНИТЕ ОРГАНИ НА ДРУЖЕСТВОТО И ОТНОСНО ИЗВЪРШВАНЕТО НА ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ В УСТАВА

Общото събрание решава с мнозинство повече от половината от акциите с право на глас избирането и освобождаването на членовете на Съвета на директорите. Членовете на Съвета на директорите се избират за срок от 5 години.

Членовете на Съвета на директорите могат да бъдат преизбрани без ограничения. След изтичане на мандата им членовете на Съвета на директорите продължават да изпълняват своите функции до избирането от Общото събрание на нов Съвет на директорите.

IX. ПРАВОМОЩИЯТА НА УПРАВИТЕЛНИТЕ ОРГАНИ НА ДРУЖЕСТВОТО, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПРАВОТО ДА ВЗЕМА РЕШЕНИЯ ЗА ИЗДАВАНЕ И ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА АКЦИИ НА ДРУЖЕСТВОТО

„Енемона” АД има едностепенна система на управление. Органите на Дружеството са Общо събрание на акционерите и Съвет на директорите.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участват в Общото събрание лично или чрез представител, упълномощен с изрично писмено пълномощно по чл. 116, ал. 1 ЗППЦК. Компанията се управлява от Съвет на директорите, избран от Общото събрание на акционерите.

Членове на Съвета на директорите:

1. Дичко Прокопиев Прокопиев – Председател на Съвета на директорите;
3. Богдан Дичев Прокопиев–Заместник Председател на Съвета на Директорите;
5. Емил Кирилов Манчев - Член на Съвета на Директорите;
6. Маргарита Иванова Динева - Независим Член на Съвета на Директорите;
7. Николай Филипов Филчев - Независим Член на Съвета на Директорите;

Представителство:

Пред трети лица, Дружеството се представлява, заедно и поотделно, от:

Дичко Прокопиев Прокопиев – Главен Изпълнителен Директор;

Богдан Дичев Прокопиев– Изпълнителен Директор;

Съгласно чл.37,ал.1 от Устава на дружеството в срок от 5 години от вписването в търговския регистър, СД може да взема решение за увеличаване на капитала на дружеството до 100 000 000 (сто милиона) лв. чрез издаване на нови акции.

X. СЪЩЕСТВЕНИ ДОГОВОРИ НА ДРУЖЕСТВОТО, КОИТО ПОРАЖДАТ ДЕЙСТВИЕ, ИЗМЕНЯТ СЕ ИЛИ СЕ ПРЕКРАТЯВАТ ПОРАДИ ПРОМЯНА В КОНТРОЛА НА ДРУЖЕСТВОТО ПРИ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ТЪРГОВО ПРЕДЛАГАНЕ, И ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ТЯХ, ОСВЕН В СЛУЧАИТЕ КОГАТО РАЗКРИВАНЕТО НА ТАЗИ ИНФОРМАЦИЯ МОЖЕ ДА ПРИЧИНИ СЕРИОЗНИ ВРЕДИ НА ДРУЖЕСТВОТО; ИЗКЛЮЧЕНИЕТО ПО ПРЕХОДНОТО ИЗРЕЧЕНИЕ НЕ СЕ ПРИЛАГА В СЛУЧАИТЕ, КОГАТО ДРУЖЕСТВОТО Е ДЛЪЖНО ДА РАЗКРИЕ ИНФОРМАЦИЯТА ПО СИЛАТА НА ЗАКОНА

Доколкото е известно на дружеството, няма съществени договори, които биха влезли в сила, биха се променили или прекратили в случай на смяна на контролиращия акционер.

XI. СПОРАЗУМЕНИЯ МЕЖДУ ДРУЖЕСТВОТО И УПРАВИТЕЛНИТЕ МУ ОРГАНИ, ИЛИ СЛУЖИТЕЛИ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЕ ПРИ НАПУСКАНЕ ИЛИ УВОЛНЕНИЕ БЕЗ ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, ИЛИ ПРИ ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ТРУДОВИТЕ ПРАВООТНОШЕНИЯ ПО ПРИЧИНИ, СВЪРЗАНИ С ТЪРГОВО ПРЕДЛАГАНЕ

Няма споразумения между Дружеството и управителните му органи или служители за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

Дата: 23 април 2014 г.

От името на Ръководството на „Енемона” АД:

Дичко Прокопиев Прокопиев
Главен Изпълнителен директор

ЕНЕМОНА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Бел.	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
НЕТЕКУЩИ АКТИВИ			
Имоти, машини и съоръжения	4	32,249	45,800
Инвестиционни имоти	5	163	168
Нематериални активи	6	536	647
Активи по проучване и оценка на минерални ресурси	7	1,674	1,639
Инвестиции в асоциирани предприятия	8	4	4
Предоставени заеми и вземания	9	23,283	31,557
Репутация	10	2,113	2,113
Отсрочени данъчни активи, нетно	29	519	2,531
ОБЩО НЕТЕКУЩИ АКТИВИ		60,541	84,459
ТЕКУЩИ АКТИВИ			
Материални запаси	11	10,180	7,690
Търговски и други вземания	12	67,313	46,899
Брутна сума, дължима от клиенти по строителни договори		30,342	30,146
Предоставени заеми и вземания	9	24,373	21,534
Данъци за възстановяване		559	858
Парични средства и парични еквиваленти	13	1,439	4,953
		134,206	112,080
Активи, класифицирани като държани за продажба	28	6,606	-
ОБЩО ТЕКУЩИ АКТИВИ		140,812	112,080
ОБЩО АКТИВИ		201,353	196,539

Настоящият консолидиран финансов отчет е одобрен на 23 април 2014.

Съставител
Б.Борисова

Главен изпълнителен директор
инж. Дичко Прокопиев

Силвия Пенева
Регистриран одитор
Дата: 04/08/2014

София
Рег. №033
"Делойт Одит" ООД

Пояснителните бележки са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

ЕНЕМОНА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2013 (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Бел.	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
КАПИТАЛ			
Емитиран капитал	14	21,776	21,776
Резерви	14	39,331	39,226
Непокрита загуба		(8,376)	(5,828)
Общо собствен капитал на акционерите на Компанията-майка		52,732	55,174
Неконтролиращи участия		2,173	2,065
ОБЩО КАПИТАЛ		54,904	57,239
НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ			
Заеми	15	6,725	6,165
Финансов лизинг	16	87	275
Финансов пасив по привилегировани акции	14	2,619	3,223
Дългосрочни доходи на персонала	17	470	81
ОБЩО НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ		9,901	9,744
ТЕКУЩИ ПАСИВИ			
Търговски и други задължения	18	42,792	20,568
Брутна сума дължима на клиенти по строителни договори		2,494	5,743
Заеми	15	86,643	102,054
Финансов лизинг	16	125	562
Задължения за текущи данъци		60	7
Провизии		1,940	622
		134,054	129,556
Пасиви, асоциирани към активите, обявени за продажба	28	2,494	-
ОБЩО ТЕКУЩИ ПАСИВИ		136,548	129,556
ОБЩО КАПИТАЛ И ПАСИВИ		201,353	196,539

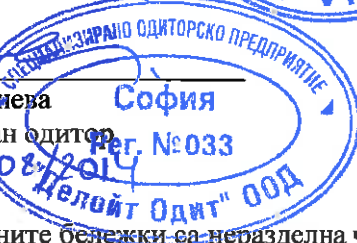
Настоящият консолидиран финансов отчет е одобрен на 23 април 2014.

Съставител
Б. Борисова

Главен изпълнителен директор
инж. Дичко Прокопиев

Силвия Пенева
Регистриран одитор
Дата: 04.08.2014

Пояснителните бележки са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

ЕНЕМОНА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Бел.	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
ПРОДЪЛЖАВАЩИ ДЕЙНОСТИ			
Приходи от продажби	20	148,593	134,681
Финансови приходи	21	6,415	5,796
Изменение в запасите от готова продукция и незавършено производство		1,049	166
Балансова стойност на продадени стоки		(54,422)	(60,043)
Използвани материали и консумативи	22	(28,749)	(16,595)
Разходи за услуги	23	(23,567)	(19,252)
Разходи за персонала	24	(30,262)	(30,230)
Разходи за амортизация	4,5	(2,271)	(2,386)
Други разходи	25	(3,859)	(4,324)
Други печалби/(загуби), нетно	26	(3,400)	292
Финансови разходи	27	(9,624)	(9,086)
Загуба преди данъци от продължаващи дейности		(98)	(981)
Разходи за данъци	29	(2,052)	(130)
Нетна загуба от продължаващи дейности		(2,150)	(1,111)
ПРЕУСТАНОВЕНИ ДЕЙНОСТИ			
Печалба от преустановени дейности		-	281
НЕТНА ЗАГУБА ЗА ГОДИНАТА		(2,150)	(830)
Друг всеобхватен доход за периода			-
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата:</i>			
Актьорска загуба, възникнала през периода		(244)	-
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ПЕРИОДА		(2,394)	(830)
Дял от нетната загуба за:			
- неконтролиращите участия		(201)	(64)
- Компанията-майка		(1,949)	(766)
Дял от всеобхватния доход за:			
- неконтролиращите участия		(208)	(64)
- Компанията-майка		(2,186)	(766)
Загубана акция и доход на акция с намалена стойност от продължаващи и преустановени дейности	30	(0.16)	(0.06)
Загуба от акция и доход на акция с намалена стойност от продължаващи дейности	30	(0.16)	(0.09)

Настоящият консолидиран финансов отчет е одобрен на 23 април 2014.

Съставител
Б. Борисова

Главен изпълнителен директор
инж. Дичко Прокопиев

Силвия Пенева
Регистриран одитор
Дата: 04/08/2014

Пояснителните бележки са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

ЕНЕМОНА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Парични потоци от основна дейност		
Парични постъпления от клиенти	154,654	151,970
Плащания към доставчици	(123,656)	(153,942)
Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения	(22,426)	(32,092)
Плащания за данък печалба	(67)	(267)
Постъпления от /плащания за други данъци	70	(1,891)
Други парични потоци от основна дейност	(867)	(2,058)
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ/(ИЗПОЛЗВАНИ ЗА) ОСНОВНА ДЕЙНОСТ, НЕТНО	7,708	(38,280)
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Плащания за имоти, машини и съоръжения	(1,404)	(388)
Постъпления от продажби на имоти, машини и съоръжения	4,974	386
Предоставени заеми	(2,997)	(7,423)
Постъпления от погасяване на заеми	2,916	10,869
Покупка на ЕСКО вземания	(2,980)	(682)
Постъпления от цедирани ЕСКО договори	9,160	6,919
Постъпления от цедирани търговски вземания	-	1,553
Плащания по цесии	(282)	(46)
Нетни парични потоци от продажби на инвестиции в дъщерни дружества		(26)
Получени дивиденди	113	72
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ, НЕТНО	9,500	11,234
Парични потоци от финансова дейност		
Парични постъпления от заеми	31,476	117,095
Погасяване на заеми	(42,578)	(89,152)
Плащане по лизингови договори	(343)	(967)
Платени лихви	(6,078)	(5,258)
Платени банкови такси, такси ипотечи и гаранции	(2,196)	(1,857)
Плащания за дивиденди по обикновени акции	(102)	(45)
Плащания за дивиденди по привилегирани акции	(1,060)	-
Постъпления от продажба на дъщерни дружества без загуба на контрол	159	50
Други парични потоци от финансова дейност	(220)	-
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ/(ИЗПОЛЗВАНИ ЗА) ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ, НЕТНО	(20,942)	19,866
НЕТНО НАМАЛЕНИЕ В ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	(3,734)	(7,180)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА (БЕЛ. 13)	4,953	11,738
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА (БЕЛ. 13)	1,219	4,558
Блокирани парични средства (БЕЛ. 13)	220	395
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КОНСОЛИДИРАНИЯ ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ (БЕЛ. 13)	1,439	4,953

Настоящият консолидиран финансов отчет е одобрен на 23 април 2014.

Съставител

Б. Борисова

Главен изпълнителен директор

г-ж. Динко Прокопиев

Силвия Ценева

Регистриран одитор

Дата:

Пояснителните белажки са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

ЕНЕМОНА АД

КОНСОЛИДИРАНОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Вечки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

	Обикновен и акции	Привилеги- ровани акции	Издаване на акции	Премии от резерви	Законови резерви	Други резерви	Нелохрита загуба	Неконтролиран ащи участия	Общо
САЛДО КЪМ 01 ЯНУАРИ 2012	11,934	1,103	36,262	38,090	1,100	(32,682)	2,110	57,917	
Разпределение на печалба от предходни години	-	-	-	-	36	(36)	-	-	
Покриване на загуби от предходни години	-	-	(27,523)	-	-	27,523	-	-	
Продажба на инвестиции без загуба на контрол	-	-	-	-	-	(52)	302	250	
Продажба на преустановени дейности	-	-	-	-	-	(283)	-	(283)	
Законова провизия за дивидент	-	-	-	-	-	289	-	289	
Разпределение на дивидент	-	-	-	-	-	(104)	-	(104)	
Загуба за годината	-	-	-	-	-	(766)	(64)	(830)	
	11,934	1,103	8,739	38,090	1,136	(5,828)	2,065	57,239	
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2012									
Разпределение на печалба от предходни години					105	(105)	-	-	
Законова провизия за дивидент						(101)	-	(101)	
Загуба за годината						(1,949)	(201)	(2,150)	
Друг всеобхватен доход за годината						(244)	-	(244)	
Продажба на инвестиции без загуба на контрол						(149)	309	160	
	11,934	1,103	8,739	38,090	1,241	(8,376)	2,173	54,904	
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2013									

Настоящият консолидиран финансов отчет е одобрен на 23 април 2014.

Съставител
Б. Борисова

Главен изпълнителен директор
инж. Дичко Прокопиев

Силвия Пенева
Регистриран одитор
Дата: 04/08/2014

Пояснителните бележки са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

1. Организация и основна дейност

Енемона АД („Дружеството-майка“) първоначално е регистрирано като колективна фирма през 1990 година, а през 1994 Дружеството-майка е пререгистрирано като акционерно дружество. Дружеството-майка е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 020955078. Адресът на Дружеството-майка по съдебна регистрация е в гр. Козлодуй, ул. Панайот Хитов 1А. Дружеството има статут на публично акционерно дружество и акциите от капитала му са регистрирани в Комисията за финансов надзор с цел търговия на Българската фондова борса. Основен акционер в Дружеството към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 е ДичкоПрокопиев. През финансовата година не е имало промени в правния статус на Дружеството.

Предметът на дейност на Дружеството-майка е строително-монтажни дейности, което включва всички строителни дейности, от инженеринг до монтаж и строителство. Ръководството разглежда оперативната дейност на Дружеството-майка на базата на индивидуални проекти и като един оперативен сегмент.

Към 31 декември 2013 и 2012 в Групата работят съответно 1 276 и 1 498 служители.

Към 31 декември 2013 в консолидация се включват следните дъщерни дружества на Компанията-майка:

Дружество	Описание на дейността	Дял	
		Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Енемона Ютилитис АД	Търговия на електроенергия	92.25%	97.24%
ФЕЕИ АДСИЦ	Дружество със специална инвестиционна цел – секюритизация на вземания	88.20%	88.97%
Пирин Пауър АД	Проектиране и изграждане на проекти в енергетиката	100.00%	100.00%
ФИНИ АДСИЦ	Дружество със специална инвестиционна цел – покупка на недвижими имоти	69.23%	69.23%
Хемусгаз АД	Изграждане на компресорни станции	50.00%	50.00%
Еско инженеринг АД	Проекти за отопление и климатизация	99.00%	99.00%
ТФЕЦ Никопол ЕАД	Изграждане на електроцентраля	100.00%	100.00%
Неврокоп-газ АД	Търговия с газ	90.00%	90.00%
ЕМКО АД	Строителни договори	77.36%	77.36%
Регионалгаз АД	Проекти за газификация	50.00%	50.00%
ФЕЦ Младеново ЕООД	Проекти за фотоволтаична централа	100.00%	100.00%
Артанес Майнинг Груп АД	Проучване на минерални ресурси	90.00%	90.00%

Базата и принципите за изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет са оповестени в бележка 2.2 и 2.3 по-долу.

Дейности в чужбина:

През 2013 Групата започна подготвителни дейности по изпълнението на строителен договор в Англия и регистрира клон в Англия. През август 2012 Групата започна изпълнението на строителен договор в Норвегия и в тази връзка регистрира клон в Норвегия. През юни 2011 Групата започна да извършва строително-монтажни дейности в Германия чрез място на стопанска дейност. През месец май 2010 Групата регистрира клон в Република Словакия във връзка с изпълнение на строителен договор.

ЕНЕМОНА АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

1. Организация и основна дейност (продължение)

Регионалгаз АД е дъщерно дружество на Енемона Ютилитис АД, което към 31 декември 2013 и 2012 притежава 50% от акциите на Регионалгаз АД, или прякото участие на Групата в Регионалгаз АД е 50%.

Ръководството на Групата счита, че инвестициите в Регионалгаз АД и Хемусгаз АД не представляват съвместно контролирана дейност, тъй като Дружеството управлява финансовата и оперативната политика на тези дружества.

На 19 юли 2013 Енемона АД продаде 112,300 броя обикновени акции, представляващи 4,99% от капитала на Енемона Ютилитис АД. След продажбата Групата притежава 92,25% от капитала на Енемона Ютилитис АД.

На 25 септември 2013 Енемона АД продаде 30,000 броя обикновени акции, представляващи 0,77% от капитала на ФЕЕИ АДСИЦ. След продажбата Групата притежава 88,20% от капитала на Енемона Ютилитис АД.

Преустановени дейности

През 2012 Групата е продала своя дял в Енемона Гълъбово АД, което е представено като преустановена дейност в сравнителната информация на настоящия консолидиран финансов отчет.

Към 31 декември 2012 текущият резултат на дружеството към датата на сделката и резултата от сделката са представени в консолидирания отчет за всеобхватния доход като преустановени дейности.

2. Счетоводна политика

2.1 Обща рамка на финансово отчитане

Този консолидиран финансов отчет е изготвен във всички съществени аспекти, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), приети от Европейския съюз (ЕС) и приложими в Република България.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1 Обща рамка на финансово отчитане (продължение)

Промени в МСФО

Стандарти и разяснения влезли в сила в текущия отчетен период

Следните изменения към съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

- **МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност**, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО – хиперинфлация и премахването на фиксирани дати за дружества**, прилагащи за първи път МСФО, приети от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО – Правителствени заеми**, приети от ЕС на 4 март 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **Изменения на МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване – нетиране на финансови активи и финансови пасиви**, приети от ЕС на 13 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети – представяне на пера от друг всеобхватен доход**, приети от ЕС на 5 юни 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2012);
- **Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – отсрочени данъци: възстановимост на активи**, приети от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **Изменения на МСС 19 Доходи на наети лица – подобрения при отчитането на доходите на персонала при напускане**, приети от ЕС на 5 юни 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2009-2011)**, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСС 1, МСС 16, МСС 32, МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **КРМСФО 20 Разходи за премахване на отпадъци по време на производство в открита мина**, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти не е довело до промени в счетоводната политика на Групата.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1 Обща рамка на финансово отчитане (продължение)

Промени в МСФО (продължение)

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Следните МСФО, изменения на МСФО и разяснения са приети от ЕС към датата на одобряване на настоящия консолидиран финансов отчет, но все още не са влезли в сила:

- **МСФО 10 Консолидирани финансови отчети**, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **МСФО 11 Съвместни споразумения**, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия**, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **МСС 27 (ревизиран през 2011) Индивидуални финансови отчети**, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **МСС 28 (ревизиран през 2011) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия**, приет от ЕС на 11 декември 2012(в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 11 Съвместни ангажименти и МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия–Ръководство за преминаване**, приет от ЕС на 4 април 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014),
- **Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия и МСС 27 (ревизиран през 2011) Индивидуални финансови отчети – Инвестиционни дружества**, приет от ЕС на 20 ноември 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **Изменения на МСС 32 Финансови инструменти: Представяне- Нетиране на финансови активи и финансови пасиви**, приети от ЕС на 13 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014).
- **Изменения на МСС 36 Обезценка на активи – Оповестяване на възстановимата стойност за нефинансови активи**(в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **Изменения на МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване –Новация на деривативи и продължаване на отчитането на хеджиране**(в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014).

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1 Обща рамка на финансово отчитане (продължение)

Промени в МСФО (продължение)

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните стандарти, изменения на съществуващи стандарти и разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет:

- **МСФО 9 Финансови инструменти и последващите изменения** (ефективната дата все още не е определена);
- **Изменения на МСС 19 “Доходи на наети лица”** - Планове с дефинирани доходи: Вноски от наетите лица(в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014),
- **Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2010-2012), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38)** основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2014);
- **Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2011-2013), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13 и МСС 40)** основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2014);
- **КРМСФО21 Налози**(в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014)

Групата очаква, че приемането на тези стандарти, изменения на съществуващите стандарти и разяснения няма да окаже съществен ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата в периода на първоначалното им прилагане.

В същото време, отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

Според преценката на Групата, прилагането на отчитане на хеджирането за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно МСС 39: Финансови инструменти: Признаване и оценяване, няма да окаже съществен ефект върху консолидирания финансов отчет, ако се приложи към отчетната дата.

2.2 База за изготвяне

Консолидираният финансов отчет е изготвен в съответствие с принципа на историческата цена, с изключение на определени финансови инструменти и намерената стойност на сградите при прилагане за първи път на МСФО.

Този консолидиран финансов отчет е изготвен в съответствие с принципа на текущото начисляване и действащото предприятие.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.3 Принципи на консолидация

Към 31 декември 2013 и 2012 Групата се състои от Компанията-майка и дъщерните дружества изброени в бележка 1.

Дъщерно дружество е дружество, което Компанията-майка може да контролира чрез определяне на финансовата му и оперативна политика, или по друг начин, в степен която му позволява да извлича икономическа изгода от дейността му. Най-често упражняването на контрол е съпроводено с притежаване на повече от половината от правата на глас в дадено дружество.

Отчетите на дъщерното дружество подлежат на пълна консолидация от момента, в който контролът бъде придобит ефективно от Компанията-майка и се изключват от консолидиания отчет, когато дружеството престане да бъде контролирано от Компанията-майка.

Когато е необходимо са извършени корекции и рекласификации на финансовите данни от индивидуалните отчети на дъщерните дружества с цел уеднаквяване на счетоводните им политики с политиката на Компанията-майка.

Всички съществени вътрешно-групови салда и вътрешно-групови сделки и произтичащите печалби и загуби са елиминирани в резултат на консолидационните процедури.

Неконтролиращият дял в дъщерни дружества се оповестяват отделно от собствения капитал на Групата. Участието на неконтролиращи акционери се оценява при първоначалното признаване на бизнес комбинацията по един от следните два начина: (1) по справедлива стойност или (2) като пропорционалния дял на неконтролиращите участия в справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество. Изборът на метод за първоначално отчитане на неконтролиращите участия се прави отделно при всяка бизнес комбинация. При последващо оценяване, салдото на неконтролиращите участия се определя като към първоначално признатото салдо се прибави дела на неконтролиращите акционери в промените в собствения капитал на дъщерното дружество. Всеобхватният доход се разпределя към неконтролиращите участия дори когато това води до отрицателно салдо на неконтролиращите участия.

При придобиването им инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по метода на покупката, който включва идентифициране на придобиващия, определяне цената на придобиване и разпределение на цената на придобиване между придобитите активи и поетите пасиви и условни задължения. Цената на придобиване се определя като съвкупност от справедливата стойност към датата на размяната, на предоставените активи, възникналите или поети задължения и капиталовите инструменти, емитирани от придобиващия, в замяна на контрола над придобивания, както и разходите пряко свързани със сделката. Превишаването на цената на придобиване над дела на придобиващия в нетната справедлива стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобивания, се отчита като репутация. В случай, че цената на придобиване е по-ниска от дела на инвеститора в справедливата стойност на нетните активи на придобитото дружество, разликата се признава директно в отчета за всеобхватния доход.

Репутацията, възникнала при бизнес комбинации се проверява за обезценка веднъж годишно, или по-често, ако събития или промени в обстоятелствата дават индикации, че тя може да е обезценена.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.3 Принципи на консолидация (продължение)

Предприятия, в които Групата има значително влияние, но не и контрол, са включени в консолидирания финансов отчет като асоциирани дружества (виж бел. 2.13). Значително влияние е правото на участие във финансовите и оперативни решения на асоциираното предприятие, но не и контрол върху тези решения.

2.4 Бизнес комбинации

Съгласно изискванията на МСФО 3 Бизнес комбинации, бизнес комбинацията е обединяване на отделни предприятия или бизнеси в едно отчитащо се дружество. В случай, че дружество придобива контрол над друго дружество, което не представлява отделен бизнес, обединяването на тези дружества не се счита за бизнес комбинация. Бизнес комбинацията се отчита по метода на покупката съгласно изискванията на приложимите стандарти.

Когато в отчетни периоди след придобиването на контрола в дъщерното дружество настъпят промени, в участието на Компанията-майка в дъщерното дружество, без това да води до загуба на контрол, промените се отчитат като операции със собствения капитал (т.е. операции със собствениците в качеството им на собственици). При такива обстоятелства преносните стойности на контролиращите и неконтролиращите участия се коригират, за да отразят промените в относителните им участия в дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която се коригират неконтролиращите участия, както и справедливата стойност на платеното или полученото възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на Компанията-майка.

Когато Групата изгуби контрол върху свое дъщерно дружество, печалбата или загубата от сделката се определя като разликата между (1) общата сума на справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на остатъчния дял в дружеството и (2) отчетната стойност на активите (вкл. репутация), пасивите и неконтролиращото участие на продаденото дружество.

2.5 Функционална валута и валута на представяне

Съгласно българското счетоводно законодателство, Групата води своето счетоводство и изготвя финансови отчети в националната валута на Република България – българския лев, който от 1 януари 1999 е фиксиран към еврото при курс 1.95583 лева = 1 евро. За Групата функционалната валута е националната валута на Република България.

Настоящият консолидиран финансов отчет е представен в хиляди български лева (хил. лв.).

2.6 Операции в чуждестранна валута

Операциите в чуждестранна валута първоначално се отчитат по обменния курс на Българската народна банка (БНБ) в деня на сделката. Валутно-курсните разлики, възникнали при уреждането на парични позиции или при преизчисляването им по курс, различен от този, при първоначалното им записване, се отчитат като финансови приходи или разходи за периода, през който възникват. Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2013 са включени в този консолидиран финансов отчет по заключителния обменен курс на БНБ.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.7 Счетоводни предположения и преценки

Изготвянето на финансов отчет в съответствие с МСФО изисква от ръководството да прави преценки и предположения, които засягат отчетната стойност на активите, пасивите и оповестяването на условните активи и пасиви към датата на финансовия отчет и отчетната стойност на приходите и разходите през отчетния период. Въпреки че тези преценки се основават на най-доброто познаване на ръководството относно настоящите събития и дейности, действителните резултати могат да се различават от тези преценки.

Критичните счетоводни преценки и основни източници на несигурност при извършване на счетоводни преценки са оповестени в бел. 3 по-долу.

2.8 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се признават първоначално по цена на придобиване, която включва покупната цена и преките разходи, включително мита и невъзстановими данъци върху покупката, след приспадане на търговски отстъпки. Имотите, машините и съоръженията се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка, ако има такива.

Разходите, възникнали след въвеждане на дълготрайните активи в експлоатация, като разходи за ремонти и поддръжка, се отчитат в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали, освен ако не увеличават полезния живот на активите.

Разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения представляват дълготрайни активи в процес на изграждане и се отчитат по себестойност. Тези разходи включват разходите по изграждане на имота и съоръженията и други преки разходи. Разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения не се амортизират, докато съответните активи не се завършат и въведат в експлоатация.

Активите на Групата се амортизират чрез прилагане на линейния метод на амортизация. Полезният живот на основните класове активи към 31 декември 2013 и 2012 е както следва:

Активи	Полезен живот (години)
Сгради	От 45 г. до 51 г
Машини	От 5 г. до 7 г.
Оборудване	От 5 г. до 7 г.
Стопански инвентар	От 5 г. до 10 г.

Активи, придобити по договор за финансов лизинг се амортизират през периода на техния очакван полезен живот на същата база, както и собствените активи, или когато срокът на лизинговия договор е по-кратък от полезния живот на актива – за срока на съответния лизингов договор, ако няма разумно основание да се счита, че собствеността ще бъде придобита в края на лизинговия срок.

Печалбите или загубите, възникващи при продажба на имоти, машини или съоръжения, се определя като разлика между постъпленията и балансовата стойност на продадените активи, и се признават в отчета за всеобхватния доход.

2. Счетоводна политика (продължение)**2.9 Инвестиционни имоти**

Инвестиционните имоти на Групата представляват земи и сгради собственост на дружество със специална инвестиционна цел, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за продажба на по-високи цени.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи, които касаят придобиването на имотите. Последващите разходи, свързани с инвестиционния имот, който вече е бил признат, се прибавят към балансовата сума на инвестиционния имот, когато е вероятно, че предприятието ще получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената норма на ефективност на съществуващия инвестиционен имот. Всички други последващи разходи се признават като разходи в периода, в който са възникнали.

Последващото оценяване на инвестиционните имоти се извършва като се използва моделът на справедливата стойност, по който се оценява един инвестиционен имот след първоначална оценка по цена на придобиване, като промените в справедливата стойност се признават в отчета за всеобхватния доход.

2.10 Нематериални активи

Софтуерът и лицензиите са главните компоненти, които съставляват нематериалните активи. Нематериалните активи са оценявани първоначално по цена на придобиване. Нематериалните активи се признават, ако в бъдеще е вероятно да се получи икономическата изгода, която е следствие от притежанието на актива, и стойността на актива може да бъде оценена достоверно. След първоначалното признаване, нематериалните активи се оценяват по цена на придобиване минус натрупана амортизация и загуби от обезценка. Нематериалните активи се амортизират за полезния си живот чрез използване на линейния метод.

Полезният живот на основните класове активи към 31 декември 2013 и 2012 е както следва:

Нематериални активи	Полезен живот (години)
Софтуер	7
Лицензи, патенти, търговски марки и права	17

2.11 Активи по проучване и оценка на минерални ресурси

Активите по проучване и оценка на минерални ресурси представляват разходи по проучване и оценка, свързани с откриването на конкретни минерални ресурси и се отчитат в съответствие с МСФО 6 Активи по проучване и оценка на минерални ресурси. Тези активи се отчитат по себестойност, минус натрупана амортизация и загуба от обезценка.

Групата капитализира разходите по активите по проучване и оценка на минерални ресурси от датата на получаване на право за проучване докато стане възможно да бъдат доказани техническата изпълнимост и търговската приложимост на минералния ресурс. След тази дата Групата рекласифицира активите по проучване и оценка на минерални ресурси като нематериални активи и започва да ги амортизира на база на очаквания им полезен живот.

Активите по проучване и оценка се преценяват за наличие на обезценка, когато факти и обстоятелства подсказват, че балансовата стойност на актив по проучване и оценка може да надвишава неговата възстановима стойност.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.12 Обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

На всяка дата на изготвяне на консолидирания отчет за финансовото състояние Групата извършва преглед на балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи, за да определи дали съществуват индикации за настъпила обезценка. Ако съществува такава индикация, се определя възстановимата стойност на актива, за да се определи размера на загубата от обезценка, ако има такава. В случай, че не е възможно да се определи възстановимата стойност на отделния актив, Групата определя възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, към която активът принадлежи.

Нематериални активи с неопределен полезен живот и нематериални активи, които не са на разположение за ползване, се тестват за обезценка ежегодно и също така, когато съществува индикация за обезценка на актива.

Възстановимата стойност е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба и стойността в употреба. При оценяване стойността в употреба, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до настоящата им стойност чрез дисконтова ставка преди данъчно облагане, която отразява настоящата пазарна оценка на стойността на парите и специфичните за актива рискове.

Ако възстановимата стойност на актив (или генерираща парични потоци единица) е по-малка от балансовата му стойност, то последната се намалява до възстановимата му стойност. Загуба от обезценка се признава незабавно за разход, освен ако съответният актив се пренася по преоценена стойност, в който случай загубата от обезценка се счита за намаление на преоценката.

В случай на възстановяване на загубата от обезценка, балансовата стойност на актива (или на единицата, генерираща парични постъпления) се увеличава до променената му възстановима стойност, но така, че намалената балансова стойност да не превишава балансовата стойност, която би била определена при положение, че в предходни периоди не е била признавана загуба от обезценка за дадения актив (генерираща парични потоци единица). Възстановяването на загуба от обезценка се признава веднага като приход, освен ако съответният актив се пренася по преоценена стойност, в който случай възстановяването на обезценка се счита за увеличение на преоценката.

2.13 Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирано предприятие е това, върху което Групата, пряко или косвено посредством едно или повече дъщерни дружества, упражнява значително влияние, но което не представлява дъщерно предприятие или съвместно контролирано предприятие. Значително влияние представлява правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на асоциираното предприятие, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика.

В настоящия консолидиран финансов отчет Групата отчита инвестиции в асоциирани предприятия по капиталовия подход, т.е. отчита дела на печалбите и загубите на асоциираното дружество.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.14 Отчитане по сегменти

Информацията по оперативни сегменти в настоящия консолидиран финансов отчет е представена по начин аналогичен на оперативните отчети, предоставяни на Ръководството на Групата, на основата, на които се вземат решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени на сегмента и се оценяват резултатите от дейността му.

2.15 Материални запаси

Материалните запаси се състоят от материали, готова продукция, стоки и незавършено производство.

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от цената на придобиване/себестойността и нетната реализируема стойност. Цената на придобиване включва покупната цена, разходите за преработка, както и други разходи, които възникват във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящето им местоположение и състояние. Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена, намалена с всички разходи за довършване и разходите, които ще възникнат при маркетинга, продажбата и разпространението. Потреблението на материалните запаси се извършва по метода „първа входяща - първа изходяща“.

При внос на материали се използва обменният курс от датата на издаване на фактурата.

2.16 Доходи на персонала

Съгласно МСС 19 Доходи на персонала, Групата признава задължения за обезщетения при пенсиониране, които се изчисляват от лицензиран актюер на базата на кредитния метод на прогнозните единици (виж бел. 17). Сумата, отчетена в консолидирания отчет за финансовото състояние, представлява настоящата стойност на дългосрочните задължения на Групата за обезщетения при пенсиониране.

2.17 Лизинг

Даден лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Всеки друг лизинг се класифицира като оперативен лизинг.

Финансов лизинг

В началото на лизинговия договор финансовият лизинг се признава като актив на Групата в размер, който в началото на лизинговия срок е равен на по-ниската стойност от справедливата стойност на наетата собственост и сегашната стойност на минималните лизингови плащания.

Съответстващото задължение към лизингодателя се отчита в отчета за финансовото състояние като задължение по финансов лизинг.

Лизинговите плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неизплатеното задължение, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Финансовите разходи се признават директно в отчета за всеобхватния доход.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.17 Лизинг (продължение)

Оперативен лизинг

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за всеобхватния доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което потребителят ползва изгодите от наетия актив. Условните разходи за наем се признават като разход, в периода, в който възникват.

Когато се получават стимули при договаряне на оперативен лизинг, те се признават като пасив. Общата полза от стимулите се признава като намаление на разходите за наем през срока на лизинга на линейна база, освен ако друга системна база не представя разпределението във времето на ползите за лизингополучателя от използването на лизинговия актив.

2.18. Провизии

Провизии се признават, когато Групата има настоящи задължения (правно или конструктивно) в резултат на минало събитие, има вероятност за погасяване на задължението да е необходим поток, съдържащ икономически ползи, и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Стойността, призната като провизия, е най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на сегашното задължение към датата на отчета за финансовото състояние, като се вземат предвид рисковете и несигурностите около задължението. Когато провизия се измерва с паричните потоци, определени за погасяването на сегашното задължение, то балансовата стойност на провизията представлява настоящата стойност на паричните потоци.

Когато за някои или всички икономически изгоди, свързани с уреждането на задължение, се очаква да бъдат възстановени от трета страна, вземанията се признават за актив, ако е сигурно, че възстановената сума ще се получи и вземанията могат да бъдат измерени надеждно.

2.19. Данъци

Дължимите данъци се изчисляват в съответствие с българското законодателство. Данъкът върху печалбата се изчислява на база облагаема печалба, като за целта финансовият резултат се преобразува за определени приходно-разходни позиции (като амортизация, провизии, липси и неустойки и други) в съответствие с българското данъчно законодателство.

Отсрочените данъчни пасиви се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, която към момента на извършване не дава отражение нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (загуба).

Отсрочените данъчни активи се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на приспадане до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни активи. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, която към момента на извършване не дава отражение нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (загуба).

2. Счетоводна политика (продължение)

2.19 Данъци (продължение)

Текущите и отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба за периода, освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетени за същия или различен период директно в собствения капитал. Текущите и отсрочени данъци се начисляват или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат в собствения капитал.

2.20. Финансови инструменти

Финансовите инструменти на Групата включват парични средства в брой и в банки, търговски и други вземания, предоставени и получени заеми, търговски и други задължения. Ръководството на Групата счита, че справедливата стойност на финансовите инструменти е близка до балансовата им стойност. Справедлива стойност е тази, за която актив може да бъде разменен или пасив да бъде уреден, между информирани и независими страни в справедлива и непринудителна сделка.

Инвестициите се признават и отписват на датата на търгуване, където покупката или продажбата на инвестиция се осъществява чрез договор, чиито условия изискват доставката на инвестицията в рамките на определения от съответния пазар срок, и първоначално се оценяват по справедлива стойност, нетно от разходите по сделката, с изключение на тези финансови активи, класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които първоначално се измерват по справедлива стойност.

2.20.1 Финансови активи

Финансовите активи се класифицират в следните специфични категории: „финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата”, „инвестиции, държани до падеж”, „финансови активи на разположение за продажба” и „заеми и вземания”. Класификацията зависи от типа и целта на финансовите активи и се определя при първоначалното им признаване.

Търговските вземания, заемите и другите вземания, които имат фиксирани или определени плащания, които не се търгуват на активен пазар, се класифицират като „заеми и вземания”.

Към 31 декември 2013 и 2012 Групата притежава финансови активи от категорията „заеми и вземания”.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват парични средства в брой и по сметки в банки. Групата счита всички високоликвидни финансови инструменти с матуритет 3 месеца или по-малко за парични еквиваленти. За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и еквиваленти включват парични средства и парични еквиваленти, както е описано по-горе.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансов актив се класифицира като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, когато активът е държан за търгуване или е определен като инструмент за отчитане в печалбата или загубата.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.20 Финансови инструменти (продължение)

2.20.1 Финансови активи (продължение)

Финансов актив се класифицира като държан за търгуване, когато активът е придобит основно с цел продажба в близко бъдеще или е част от портфейл с ценни книжа за търговия или е деривативен договор, който не се използва за хеджиране.

Заеми и вземания

Заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност чрез метода на ефективната лихва, с изключение на текущите вземания, където признаването на лихвата би било незначително. Предоставените заеми от Групата и вземанията по финансиране на дейности за енергийна ефективност са представени са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние като „Предоставени заеми и вземания”, а търговските вземания – в „Търговски и други вземания”.

Търговските и други вземания са представени по тяхната номинална стойност, намалена с евентуална загуба от обезценка. На база на преглед на вземанията към края на годината се извършва преценка за загуби от обезценка и несъбираемост.

Обезценка

Финансови активи, освен такива, отчитани по справедлива стойност чрез печалбата или загубата, се преценяват за наличие на индикации за обезценка към датата на изготвяне на финансовия отчет. Финансов актив се счита за обезценен само тогава, когато съществуват обективни доказателства, че в резултат на едно или повече събития, настъпили след първоначалното му признаване, очакваните парични потоци са намалели.

За определени категории финансови активи, като търговски вземания, активи, за които се преценява, че не се обезценяват индивидуално, са последващо преценявани за обезценка на колективна база. Обективни доказателства за обезценка на портфейл от вземания може да включва минал опит на Компанията-майка по събиране на плащания, увеличаване броя на закъснелите плащания в портфейла за повече от средния кредитен период от 180 дни, както и наблюдавани промени в националните или местните икономически условия, които са свързани с просрочването на вземанията.

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, стойността на загубата от обезценка е разликата между балансовата стойност на активите и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

С изключение на финансовите активи на разположение за продажба, ако в последващ период стойността на загубата от обезценка намалее и намалението може обективно да се препише на събитие след признаването на обезценката, предходната призната загуба от обезценка се отразява в отчета за всеобхватния доход до степента, до която балансовата стойност на инвестицията, в деня, в който обезценката се отразява, не превишава стойността, която амортизираната стойност би имала, ако не се признава обезценка.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.20.2 Емитирани финансови пасиви и капиталови инструменти

Класификация като дългови или капиталови

Дълговите и капиталовите инструменти се класифицират като финансови пасиви или капиталови в съответствие със същността на договорното споразумение.

Капиталови инструменти

Капиталов инструмент е всеки договор, който свидетелства за остатъчен интерес в активите на Групата след приспадане на всичките му пасиви. Капиталовите инструменти се отчитат по получените постъпления, нетно от разходите по емитирането им.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват получени заеми (банкови заеми, облигационни заеми и други заети средства) и търговски и други задължения и финансов пасив по привилегировани акции.

Заемите първоначално се оценяват по справедлива стойност, намалена с направените разходи по извършване на транзакцията. Впоследствие заемите се отчитат по амортизируема стойност, като всяка разлика между дължимите плащания (нетирани с разходите по извършването на транзакциите) и стойността на заема се признава в отчета за всеобхватния доход през периода на заема, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

Методът на ефективния лихвен процент представлява метод за определяне на амортизираната стойност на финансов инструмент и за разпределяне на прихода/разхода от него за определен период от време. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични постъпления или плащания (включително всички получени такси и други надбавки или отбивки) за очаквания живот на финансовия инструмент или, когато е подходящо за по-кратък период, до балансовата му стойност.

Заемите се признават като краткосрочни, освен в случаите, при които Групата има безусловното право да отложи плащането на задължението за поне 12 месеца след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Търговските и други задължения са оценени по стойността, по която се очаква да бъдат погасени в бъдеще.

2.21. Приходи и разходи по строителни договори

Групата класифицира като договор за строителство всеки един договор, в който е конкретно договорено изграждането на актив или на съвкупност от активи, които са в тясна взаимна връзка или взаимна зависимост по отношение на тяхното проектиране, технология и функция или тяхната крайна цел или предназначение.

Приходите по договора се измерват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възнаграждение. Разходите по договора включват всички преки разходи, които се отнасят към договора. Разходи, непредвидени в договора като административни разходи и разходи за продажба са признати през отчетния период независимо от етапа на завършеност на договора.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.21. Приходи и разходи по строителни договори

Когато резултатът от договор за строителство може да бъде оценен надеждно, приходите и разходите, свързани с договора за строителство се признават в съответствие с етапа на завършеност на дейността по договора към датата на отчета за финансовото състояние, изчислен като отношение на извършените до момента разходи по договора към очаквания общ размер на разходите по договора. Очакваните загуби по договор за строителство се признават като разход в отчета за всеобхватния доход.

Измененията в строителните работи, изплащането на искове и материални стимули се признават до степента, до която е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и същите могат да бъдат надеждно оценени.

В случай, че резултатът от договор за строителство не може да бъде оценен надеждно, приходите се разпознават в размера на извършените разходи, свързани с договора, ако те се считат, че могат да бъдат възстановени от клиента.

2.22 Други приходи и разходи

Приходите от продажба на продукция се признават в момента, когато рисковете и изгодите от собствеността върху продукцията са прехвърлени на купувача и разходите във връзка със сделката могат да бъдат надеждно измерени.

Приходите от продажби на стоки и услуги се признават в момента на възникването им, независимо от паричните постъпления и плащания, когато Групата изпълни условията на продажбите и значителните рискове и изгоди, свързани със собствеността върху стоките, са прехвърлени на купувача.

Разходите се признават в отчета за всеобхватния доход, когато възникне намаление на бъдещи икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно. Разходите се признават на базата на пряка връзка между извършените разходи и приходите. Когато икономическите изгоди се очаква да възникват през няколко финансови периоди и връзката им с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават в отчета за всеобхватния доход на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Приходите и разходите за лихви се начисляват на времева база при съблюдаване на дължимата сума по главницата и приложимия/ефективния лихвен процент.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.22 Други приходи и разходи (продължение)

Разходи по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията актив е актив, който непременно изисква значителен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба. Инвестиционният доход от временното инвестиране на средствата от заеми, отпуснати изрично за определен актив намаляват сумата на разходите по заеми за капитализиране.

Извършваните сделки се анализират от Групата с цел да се идентифицира наличие или отсъствие на агентско взаимоотношение. Процесът обхваща обстоятелствата около рисковете и ползите, които се понасят от Групата, при продажбата на стоки или предоставянето на услуги. Когато не е установено агентско взаимоотношение приходите и разходите за сделките извършвани от Групата се представят като брутни суми в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

3. Критични счетоводни преценки и основни източници на несигурност при извършване на счетоводни оценки

Изготвянето на консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки, които се отразяват на отчетените стойности на активите, пасивите и оповестяванията на условните активи и задължения към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние и върху отчетените стойности на приходите и разходите през отчетния период. Тези преценки се основават на наличната информация към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, като действителните резултати биха могли да се различават от тези преценки.

3.1. Приходи и разходи по строителни договори

Както е оповестено в бел. 2.21 признаването на приходи по строителни договори изисква определяне на етап на завършеност на всеки договор за строителство. Този етап се определя на база на наличната информация за общата стойност на подлежащото на получаване възнаграждение и общите разходи по съответния договор. Общата стойност на разходите по договори за строителство зависи от обема и стойността на строителните дейности, които предстои да бъдат извършени, за да се изпълнят ангажиментите на Групата. Обемът и стойността на бъдещите дейности зависят от бъдещи фактори, които могат да се различават от преценките на ръководството.

3.2. Обезценка на нефинансови активи

Обезценка съществува, когато балансовата стойност на актив или единицата, генерираща парични потоци надвишава неговата възстановима стойност, където възстановимата стойност на актив или единица, генерираща парични потоци, е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. Справедливата стойност, намалена с разходите по продажба, е сумата, която би могла да бъде получена при продажбата на даден актив или единица, генерираща парични потоци, в пряка сделка между информирани и желаещи осъществяването на сделката страни, след приспадане на разходите по продажбата. Изчислението на стойността в употреба се базира на модела на дисконтираните парични потоци. Паричните потоци се изчисляват от бюджета за следващите пет години.

3. Критични счетоводни преценки и основни източници на несигурност при извършване на счетоводни оценки (продължение)

3.3. Обезценка на финансови активи

Обезценката на финансови активи се определя на база очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. При определяне на бъдещите парични потоци, Групата анализира финансовото състояние на длъжниците и очаквания период за възстановяване на вземанията.

3.4. Ползнен живот на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Други съществени източници на несигурност са преценката на ръководството по отношение на определянето на полезния живот на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи. През 2013г. не са настъпили събития, които налагат промяна в полезния живот на тези активи.

3.5. Икономическа среда

През 2013г. и 2012г. в резултат на глобалната финансова и икономическа криза, в българската икономика се наблюдава спад в икономическо развитие, който засяга широк кръг от индустриални сектори. Това води до забележимо влошаване на паричните потоци и намаляване на доходите и в крайна сметка – до съществено влошаване на икономическата среда, в която Групата оперира. В допълнение, нарастват съществено ценовият, пазарният, кредитният, ликвидният, лихвеният, оперативният и другите рискове, на които е Групата е изложена. В резултат, нараства несигурността относно способността на клиентите да погасяват задълженията си в съответствие с договорените условия. Поради това, размерът на загубите от обезценка на предоставени лихвени заеми, вземания от клиенти, а също така и стойностите на другите счетоводни приблизителни оценки, в последващи отчетни периоди биха могли съществено да се отличават от определените и отчетени в настоящия консолидиран финансов отчет. Ръководството на Групата прилага необходимите процедури за управление на тези рискове.

ЕНЕМОНА АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. **Имоти, машини и съоръжения**

	Земя	Сгради	Машини и съоръже- ния	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на дълготрайни активи	Общо
<i>Отчетна стойност</i>							
1 ЯНУАРИ 2012	6,289	27,501	11,271	10,255	3,726	6,529	65,571
Придобити	-	2,268	290	51	128	-	2,737
Прехвърлени	-	-	1	-	-	(1)	-
Отписани	-	(583)	(260)	(375)	(212)	(21)	(1,451)
Отписани при продажба на дъщерни дружества	(131)	(1,718)	(4,555)	(345)	(550)	(11)	(7,310)
31 ДЕКЕМВРИ 2012	6,158	27,468	6,747	9,586	3,092	6,496	59,547
Придобити	-	-	1,203	3	237	112	1,556
Отписани	-	(4,919)	(265)	(1,705)	(18)	(1)	(6,908)
Прекласифицирани в обявени за продажба	(358)	(5,780)	(1,883)	(2,232)	(3)	-	(10,256)
31 ДЕКЕМВРИ 2013	5,800	16,769	5,803	5,652	3,308	6,607	43,939
<i>Натрупана амортизация и обезценки</i>							
1 ЯНУАРИ 2012	-	2,745	5,705	3,874	2,030	168	14,522
Разход за амортизация	-	545	690	748	314	-	2,297
Амортизация на преустановени дейности	-	26	516	26	45	-	613
Отписани	-	(177)	(231)	(280)	(135)	-	(823)
Възстановена обезценка	-	-	-	-	(11)	-	(11)
Отписани при продажба на дъщерни дружества	-	(99)	(2,415)	(119)	(218)	-	(2,851)
31 ДЕКЕМВРИ 2012	-	3,040	4,265	4,249	2,025	168	13,747
Разход за амортизация	-	539	714	640	292	-	2,185
Отписани	-	(1,004)	(153)	(490)	(14)	-	(1,660)
Обезценка	-	-	5	-	-	-	5
Прекласифицирани в обявени за продажба	-	(679)	(681)	(1,226)	(1)	-	(2,587)
31 ДЕКЕМВРИ 2013	-	1,896	4,152	3,172	2,302	168	11,690
<i>Балансова стойност</i>							
31 ДЕКЕМВРИ 2012	6,158	24,428	2,482	5,337	1,067	6,328	45,800
31 ДЕКЕМВРИ 2013	5,800	14,873	1,651	2,480	1,006	6,439	32,249

Към 31 декември 2013 и 2012 машини, съоръжения и оборудване с балансова стойност съответно 1,092 и 2,391 хил. лв. са наети по договор за финансов лизинг (виж също бел. 16). Към 31 декември 2013 и 2012 дълготрайни материални активи с балансова стойност съответно 21,951 и 18,069 хил. лв. са заложили като обезпечение по договори за банков кредит (виж също бел. 15).

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

5. **Инвестиционни имоти**

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Стойност към началото на годината	168	534
Продажби	-	(364)
Обезценки	(5)	(2)
Стойност към края на годината	<u>163</u>	<u>168</u>

На 04 април 2012г. Групата извършва продажба на 2 поземлени имота в гр.Лом с обща площ от 35,586 кв.м. и балансова стойност от 331 хил. лв. Групата е продала имотите по балансовата им стойност от 331 хил. лв. и в консолидирания отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември 2012 не е признат финансов резултат.

През август 2012 Групата извършва продажба на поземлен имот в гр.Лом с обща площ от 3,500 кв.м. и балансова стойност от 33 хил. лв. Групата е продала имота срещу възнаграждение от 34 хил. лв. и е признала печалба от 1 хил. лв. в консолидирания отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември 2012.

Към 31 декември 2013 и 2012 Групата е направила преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност, в резултат на което за годината, приключваща на 31 декември 2013 и 2012 е отчетена обезценка в размер на 5 хил. лв. и 2 хил. лв.съответно. През 2013 не са придобивани инвестиционни имоти.

Инвестиционните имоти на Групата са предназначени за отдаване под наем. През 2013 и 2012 година не са реализирани приходи от наемив консолидирания отчет за всеобхватния доход.

6. **Нематериални активи**

	Права върху собственост	Програмни продукти	Общо
<i>Отчетна стойност</i>			
1 ЯНУАРИ 2012	1,491	308	1,799
Придобити	-	13	13
Отписани	-	(25)	(25)
Отписани при продажба на дъщерни дружества	-	(9)	(9)
31 ДЕКЕМВРИ 2012	<u>1,491</u>	<u>287</u>	<u>1,778</u>
Придобити	-	-	-
Прекласифицирани в обявени за продажба	(30)	-	(30)
31 ДЕКЕМВРИ 2013	<u>1,461</u>	<u>287</u>	<u>1,748</u>
<i>Нагрупана амортизация</i>			
1 ЯНУАРИ 2012	835	233	1,068
Разход за амортизация	64	27	91
Отписани	-	(25)	(25)
Отписани при продажба на дъщерни дружества	-	(3)	(3)
31 ДЕКЕМВРИ 2012	<u>899</u>	<u>232</u>	<u>1,131</u>
Разход за амортизация	64	21	85
Прекласифицирани в обявени за продажба	(4)	-	(4)
31 ДЕКЕМВРИ 2013	<u>959</u>	<u>253</u>	<u>1,212</u>
<i>Балансова стойност</i>			
31 ДЕКЕМВРИ 2012	<u>592</u>	<u>55</u>	<u>647</u>
31 ДЕКЕМВРИ 2013	<u>502</u>	<u>34</u>	<u>536</u>

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

7. Активи по проучване и оценка на минерални ресурси

Активите по проучване и оценка на минерални ресурси представляват капитализирани разходи по енергиен проект Ломски лигнити. Проектът Ломски лигнити е свързан с получаване на концесия за добив на лигнити от Ломското лигнитно находище.

Проектът Ломски лигнити стартира през октомври 2007 със сключване на договор за търсене и проучване между Компанията-майка и Министерството на икономиката и енергетиката. Към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 активите по проучване и оценката на минерални ресурси са в размер на 1,674 хил. лв. и 1,639 хил. лв. Към тези дати Групата не е начислявала амортизация на активите, тъй като не е определена техническата изпълнимост и търговската приложимост на проекта.

Към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 Групата е преценила, че няма индикации за обезценка на активите по проучване и оценка на минерални ресурси и не е начислила такава

8. Инвестиции в асоциирани предприятия

Към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 Групата има инвестиция в асоциирано предприятие Алфа Енемона на стойност 4 хил. лв., като участието в капитала на дружеството е 40%.

В настоящия консолидиран финансов отчет инвестициите в асоциирани предприятия са представени по отчетна стойност (цена на придобиване), тъй като ръководството на Групата е преценило, че не са налице индикации за обезценка на инвестициите в асоциирани предприятия към 31 декември 2013 и 31 декември 2012.

Обобщената финансова информация на асоциираното предприятие към 31 декември 2013 и 2012 е както следва:

Алфа Енемона ООД	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Общо активи	359	349
Общо пасиви	(50)	(63)
Нетни активи	309	286
Дял на Групата в нетните активи на асоциираното дружество	124	114

Алфа Енемона ООД	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Общо приходи	814	704
Обща печалба за периода	282	259
Дял на Дружеството в печалбите на асоциираното дружество	113	104

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

9. Текущи и нетекущи предоставени заеми и вземания

Текущите и нетекущи заеми и вземания към 31 декември 2013и 31 декември 2012са както следва:

Нетекущи заеми и вземания

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Вземания по ЕСКО договори на Групата, нетно от обезценка	19,410	26,067
Вземания във връзка със секюритизация с контрагенти извън Групата	1,211	1,898
Вземания по цесия	3,268	4,695
Предоставени заеми на служители	1,082	1,086
Други активи	10	10
Дисконтиране на вземания по ЕСКО договори – нетекущи	(1,101)	(1,602)
ОБЩО НЕТЕКУЩИ ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ И ВЗЕМАНИЯ	23,880	32,154
Обезценка на предоставени заеми на служители	(597)	(597)
ОБЩО НЕТЕКУЩИ ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ И ВЗЕМАНИЯ	23,283	31,557

Текущи заеми и вземания

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Вземания по ЕСКО договори на Групата, нетно от обезценка	7,846	7,525
Вземания във връзка със секюритизация с контрагенти извън Групата	2,088	1,309
Вземания по цесия	3,135	1,303
Предоставени заеми на несвързани лица	15,086	15,179
ОБЩО ТЕКУЩИ ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ И ВЗЕМАНИЯ	28,155	25,316
Обезценка на предоставени заеми на несвързани лица	(3,782)	(3,782)
ОБЩО ТЕКУЩИ ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ И ВЗЕМАНИЯ, НЕТНО	24,373	21,534

Вземания по ЕСКО договори на Групата представляват вземания по договори за изпълнение на инженеринг с гарантиран резултат (ЕСКО договори), при които дейността по инженеринг се извършва от Групата и е договорено разсрочено плащане.Вземанията по ЕСКО договори са представени по амортизирана стойности нетно от начислената обезценка.

Вземания във връзка със секюритизация представляват вземания придобити по силата на договори за цесия с дружества извън Групата.

Вземанията от цесия към 31декември 2013 и 31 декември 2012 представляват настоящата стойност на цедирано вземане към местна компания.

Предоставените заеми на несвързани лица и служители са необезпечени, с лихвен процент от 6% до 10%.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

9. Текущи и нетекущи предоставени заеми и вземания (продължение)

Към 31 декември 2013 и 2012 нетекущи заеми и вземания в размер на 20,056 хил. лв. и 25,545 хил. лв., съответно, са заложен като обезпечение заем от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) – виж бел.15.

Движението на провизията за обезценка на предоставените заеми е представена по-долу:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Салдо в началото на годината	4,379	5,926
Реинтегрирана загуба от обезценка на нетекущи заеми	-	(1,171)
Реинтегрирана загуба от обезценка на текущи заеми	-	(376)
САЛДО В КРАЯ НА ГОДИНАТА	4,379	4,379

Движението на провизията за обезценката ЕСКО вземанията е представена в следващата таблица:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Салдо в началото на годината	460	80
Призната загуба от обезценка на вземания	1,035	414
Възстановена през годината	(94)	(34)
САЛДО В КРАЯ НА ГОДИНАТА	1,401	460

10. Репутация

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Отчетна стойност на репутация	3,413	3,413
Обезценка на репутация	(1,300)	(1,300)
БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ	2,113	2,113

Репутацията в размер на 3,413 хил. лв. е формирана при придобиване на дъщерното дружество ЕМКО АД през 2008 година. Размерът на репутацията е определен като разликата между цената на придобиване и придобития дял от нетната справедлива стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобитото дружество.

Към 31 декември 2013 Групата е направила анализ на възстановимата стойност на репутацията и не е установила наличие на обезценка. За определяне на възстановимата стойност е избран методът на свободни парични потоци за инвеститорите и очакваните парични потоци, които ще генерира компанията през следващите 5 години са дисконтирани към датата на консолидирания отчет за финансово състояние със средно-претеглената цена на капитала. Поради липса на сделки в сектора на компании с подобни дейности, както и публични такива, активно търгувани на българската фондова борса, методът на справедливата стойност не е приложим за оценка на дружеството. За целите на анализа за обезценка, репутацията е определена към строителна единица, генерираща парични потоци – дъщерното дружество ЕМКО АД.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

11. Материални запаси

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Материали	8,561	7,120
Готова продукция	1,452	-
Стоки	11	11
Незавършено производство	156	559
ОБЩО МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	10,180	7,690

Към 31 декември 2013 и 2012 Групата е начислила обезценка на материалните запаси в размер на 118 хил. лв. и 109 хил. лв., които са отразени в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Към 31 декември 2013 и 2012 материални запаси с отчетна стойност 8,488 и 1,956 хил. лв. са заложен като обезпечение по кредити (виж също бел. 15).

12. Търговски и други вземания

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Вземания от клиенти	53,016	25,159
Авансови плащания на доставчици	6,116	14,241
Удръжки	9,034	9,148
Предоставени аванси на служители	328	166
Вземания от свързани лица	1	1
Други вземания	4,688	4,120
ОБЩО ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	73,183	52,835
Обезценка на вземания от клиенти	(5,870)	(5,936)
ОБЩО ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ, НЕТНО	67,313	46,899

Групата има концентрация в експозиция към държавна институция от 23,858 хил. лв. От тази експозиция 23,100 хил. лв. е неустойка по договор от 2008г. на стойност от 154,000 хил. лв., по силата на който е възложено изпълнението на предпроектни проучвания, проектиране, изграждане и пускане в експлоатация на сгради. По договора е получено авансово плащане в размер на 5,250 хил. лв. Първият етап по изпълнение на предпроектни проучвания и проектиране е изпълнен и предаден на Възложителя през 2009г. Възложителят не предприема последващи действия, което е причина да не продължи изпълнението на договора. През 2012г. Групата изразява писмено волеизявлението си за едностранно прекратяване на договора, с което претендира и за уговорената в договора неустойка от 23,100 хил. лв. Базирайки се на историческия си опит и на разполагаемите доказателства, Мениджмънтът преценява, че вероятността за събиране на предвидената в договора неустойка от 23,100 хил.лв.е съществена и надеждно измерима.

Движението на провизията за обезценка на трудносъбираеми вземания е представена по-долу:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Салдо в началото на годината	5,936	5,941
Отписана обезценка при продажба на дъщерни дружества	57	(5)
Възстановена обезценка през периода	(123)	-
Салдо в края на годината	5,870	5,936

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

12. Търговски и други вземания (продължение)

Спазвайки изискванията на МСС 39, Групата е разработила количествени и качествени показатели за оценка на рисковете, свързани с експозициите си към клиенти и определяне размера на обезценките за счетоводни цели на индивидуална база.

Количествените и качествени показатели за оценка на рисковете включват просрочени плащания, кредитен рейтинг, влошаване на пазарните позиции на клиента и промяна на правната среда, в която Дружеството оперира.

Всяка експозиция се оценява самостоятелно и ако бъдат идентифицирани рисковете, описани по-горе, се начисляват разходи за обезценка. Определяне на разходите за обезценка включва и очакваните парични потоци, при отчитане на конкретните обстоятелства.

Вземанията, които са просрочени по-малко от 1 година не се считат за обезценени, поради естеството на оперативния цикъл на Дружеството. Търговските и други вземания включват вземания, които са просрочени повече от 1 година, но ръководството счита, че те са възстановими, тъй като не е налице влошаване на кредитното състояние на клиентите. Вземанията от клиенти, които са просрочени, но необезценени е както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
1 – 1,5 години	818	1,711
1,5 – 2 години	1,357	361
Над 2 години	4,329	4,451
ОБЩО	6,504	6,523

Вземанията от клиенти, които са просрочени, но необезценени не са обезпечени и Групата няма законови права за нетиране на тези вземания със свои задължения към съответните контрагенти.

Възрастовият анализ на обезценените вземания от клиенти към 31 декември 2013 и 2012 е, както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Под 1 година	-	-
1 - 1.5 години	2	315
1.5 – 2 години	420	190
Над 2 години	7,434	6,683
Общо	7,856	7,188

Към 31 декември 2013 и 2012 търговски и други вземания, съответно в размер на 24,804 хил. лв. и 18,069 хил. лв., са заложен като обезпечение по договори за кредити (виж. бел. 15).

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

13. Парични средства и парични еквиваленти

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Парични средства в банки	767	4,063
Блокирани парични средства в банка	220	395
Парични средства в брой	452	495
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	1,439	4,953

Блокираните парични средства към 31 декември 2013 включват парични средства в банкова сметка, блокирани като обезпечение по издадени гаранции.

За целите на консолидирания отчет за паричните потоци, блокираните парични средства не са включени в паричните средства.

За годината, приключваща на 31 декември 2013 и 2012, плащания в размер на 2,196 хил. лв. и 1,857 хил. лв. са прекласифицирани от Оперативна дейност, Плащания към доставчици във Финансова дейност, Плащания за Банкови такси, такси ипотeki и гаранции с цел по-добро представяне на паричните потоци от финансова дейност.

14. Емитиран капитал и резерви

Емитираният капитал включва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Обикновени акции – бел. 14.1	11,934	11,934
Привилегировани акции – бел. 14.2	1,103	1,103
ОБЩО РЕГИСТРИРАН КАПИТАЛ	13,037	13,037
Премии от издаване на акции – бел. 14.3	8,739	8,739
ОБЩО ЕМИТИРАН КАПИТАЛ	21,776	21,776

14.1. Обикновени акции

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Брой акции	11,933,600	11,933,600
Номинал на една акция в лева	1	1
ОСНОВЕН КАПИТАЛ – ОБИКНОВЕНИ АКЦИИ	11,934	11,934

Към 31 декември 2013 и 2012 собствеността върху обикновените акции е както следва:

	Към 31.12.2013	%	Към 31.12.2012	%
ДичкоПрокопиев	5,916,518	49.58	7,176,153	60.13
Други акционери	6,017,082	50.42	4,757,447	39.87
ОБЩО ОБИКНОВЕНИ АКЦИИ	11,933,600	100.00	11,933,600	100.00

Основният капитал по обикновени акции е напълно внесен към 31 декември 2013 и 31 декември 2012. Основният капитал на Групата включва непарична вноска под формата на права върху собственост върху три комбинирани марки, чиято справедлива стойност е определена на 1,400 хил. лв. чрез независим оценителски доклад. Правата върху собственост са представени като нематериални активи (виж бел. 6 по-горе). Към 31 декември 2013 г. обект на Репо-сделки са 2 226 247 броя обикновени акции, с право на глас, собственост на ДичкоПрокопиев.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

14. Емитиран капитал и резерви(продължение)

14.1. Обикновени акции(продължение)

Енемона АД е регистрирано като публично дружество и акциите на Дружеството-майка се търгуват на Българска фондова борса.

14.2. Привилегировани акции

На 2 април 2010 Комисията за финансов надзор вписа емисията привилегировани акции на Дружеството-майка за търговия на регулиран пазар. Емисията е реализирана в размер на 1,103 хил. лв., разпределена в 1,102,901 броя привилегировани акции без право на глас с гарантиран дивидент, гарантиран ликвидационен дял, конвертируеми в обикновени акции през март 2017 с номинална стойност 1 лв. всяка. Привилегированите акции носят гарантиран кумулативен дивидент от 0.992 лв. на акция през следващите 7 години.

При първоначалното признаване Дружеството-майка е отчетло издадените привилегировани акции като съставен финансов инструмент и е разграничило финансов пасив във връзка със задължението за изплащане на дивиденди, а остатъчната стойност е отчетена като увеличение на собствения капитал. Общата стойност на получените средства е разпределена както следва:

	При първоначално признаване	Към 31.12.2012	Към 31.12.2013
Привилегировани акции – номинал	1,103	1,103	1,103
Премии от издаване на акции	5,425	5,425	5,425
Финансов пасив по привилегировани акции	4,412	3,223	2,619
Задължения за дивиденди от привилегировани акции	-	2,067	2,199
ОБЩО ПОЛУЧЕНИ ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	10,940	11,818	11,346

14.3. Премии от издаване на акции

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Салдо към 1 януари	8,739	36,262
(Покриване на загуби от предходни периоди)	-	(27,523)
Салдо към 31 декември	8,739	8,739

14.4. Резерви

Резервите на Групата представляват законови резерви и са формирани чрез решения на акционерите. Законовите резерви могат да се използват за покриване на натрупани загуби или за увеличение на капитала.

През 2009 Компанията-майка е издала 5,966,800 броя варианти, с емисионна стойност 0,17 лв. и обща емисионна стойност 1,014 хил. лв. Общата емисионна стойност е отчетена в резервите на Групата.

Всеки вариант от емисията дава на право на притежателя си да запише една акция при бъдещо увеличение на капитала на Енемона АД срещу заплащане на емисионна стойност на новите акции, в размер на 18,50 лв., за една новоиздадена акция. Правото може да се упражни в 6-годишен срок.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15. Заеми

Заемите, получени от Групата към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 са както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Заеми от финансови институции	91,222	106,414
Заеми от несвързани лица	2,146	1,805
ОБЩО ЗАЕМИ	93,368	108,219

15.1 Срок за издължаване на заемите

Получените заеми от Групата по договорен срок на издължаване са както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
До една година	86,643	102,054
Над една година	6,725	6,165
ОБЩО ЗАЕМИ	93,368	108,219

15.2 Заеми от финансови институции

Получените от Групата заеми от финансови институции към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 са както следва:

		Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Кредитна линия – СЖ Експресбанк	(а)	18,296	17,416
Инвестиционни кредити – Банка ДСК	(б)	10,227	11,833
Кредитни линии – Уникредит Булбанк	(в)	19,199	22,332
Инвестиционни кредити – Уникредит Булбанк	(г)	2,087	5,244
Овърдрафт – Уникредит Булбанк	(д)	1,955	1,953
Овърдрафт ОББ	(е)	-	679
Кредитна линия – ING банк	(ж)	7,507	10,133
Кредитна линия – МКБ Юнионбанк	(з)	1,181	3,607
Овърдрафт – Инвестбанк	(и)	4,409	850
Инвестиционен заем от Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР)	(к)	17,502	23,187
Кредитни линии – Юробанк И Еф Джи	(л)	2,275	2,364
Кредитни линии – Интернешънъл АсетБанк АД	(м)	2,772	6,815
Кредитна линия – Алфа Банк	(н)	1,196	-
Кредитна линия – Д банк	(о)	1,412	-
Корпоративни кредитни карти – Уникредит Булбанк	(п)	2	1
Небанкови финансови институции		1,202	-
ОБЩО ЗАЕМИ ОТ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ		91,222	106,414

Основните параметри по получените заеми от финансови институции са следните:

- (а) През май 2010 е отпусната револвираща кредитна линия от СосиетеЖенералЕкспресбанк АД в размер на 15,325 хил. евро за финансиране на проект за окабеляване и инсталиране на контролно-измервателни прибори и автоматика в 3-ти и 4-ти блокове на АЕЦ – Моховце, Словацка Република. Кредитът е обезпечен със залог върху вземанията по договора за изпълнение, залог на материали и оборудване. Към 31 декември 2013 са усвоени средства в размер на 13,691 хил. лв.

През юли 2011 е подписана кредитна линия за финансиране на договори за изпълнение на Стрително-монтажни дейности с общ лимит от 5 млн. евро. Към 31 декември 2013 са усвоени средства в размер на 4,605 хил. лв.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15. Заеми (продължение)

15.2 Заеми от финансови институции (продължение)

- (б) Кредитите от Банка ДСК ЕАД са отпуснати за финансиране на проекти на Дружеството по енергийна ефективност. Лимитът по кредитите е 7,750 хил. евро като към 31 декември 2013 Групата е усвоила 10,227 хил. лв. Като обезпечение по кредитите от Банка ДСК ЕАД, Енемона АД е издала запис на заповед, залог на бъдещи вземания от клиенти по финансираните проекти, застраховка финансов риск.
- (в) Към 31 декември 2013 Групата е усвоила 15,728 хил. лв. по смесена кредитна линия, договорена с Уникредит Булбанк АД. Лимитът по кредитната линия е общо в размер на 8,500 хил. евро. Като обезпечение по кредита от Уникредит Булбанк АД, Групата е учредила ипотека върху земя и сгради и залог на настоящи и бъдещи вземания от клиенти.
- (г) Групата е получила следните кредитни линии от смесен тип от Уникредит Булбанк АД за финансиране на конкретни договори, които са обезпечени с бъдещи и настоящи вземания от възложителите по тези договори. Основните параметри на кредитните линии са както следва:
- Общ размер от 297 хил. евро от които 250 хил. евро – за оборотни средства. Усвоената сума към 31 декември 2013 е 157 хил. лв.
  - Общ размер от 600 хил. евро, от които 500 хил. евро – за оборотни средства. Усвоената сума към 31 декември 2013 е 731 хил. лв.
  - Общ размер от 2,910 хил. лв., от които 2,500 хил. лв. – за оборотни средства. Усвоената сума към 31 декември е 1,887 хил. лв.
  - Общ размер от 2,100 хил. лв., от които 2,000 хил. лв. – за оборотни средства. Усвоената сума към 31 декември 2013 е 696 хил. л
- (д) Инвестиционният кредит от Уникредит Булбанк е отпуснат с цел закупуване на офис сградата на Дружеството в гр. София. Усвоената сума към 31 декември 2013 е в размер на 2,087 хил. лв. Кредитът е обезпечен с ипотека върху сградата и прилежащата и земя. За годината, завършваща на 31 декември 2013 г., Групата е прекласифицирала инвестиционен кредит от Уникредит Булбанк в размер на 1,833 като пасив, свързан с газовите активи обявени за продажба. Кредитът е отпуснат за финансиране, изграждане и пускане в експлоатация на виртуален газопровод с падеж октомври 2016. Кредитът е обезпечен с ипотека върху земя и изградените върху нея станции за компресиране и декомпресиране на природен газ, залог на оборудване, залог върху настоящи и бъдещи вземания по проекта, залог върху парични средства.
- (е) Овърдрафт заемът от Уникредит Булбанк е с лимит 1,000 хил. евро. Заемът е отпуснат за оборотни средства и е обезпечени със залог на бъдещи, вземания, парични средства и производствено оборудване. Към 31 декември 2013 са усвоени средства в размер на 1,955 хил. лв.
- (ж) Овърдрафтът от ОББ е с лимит 1,450 хил. евро за оборотни средства и банкови гаранции, като към 31 декември 2013 овърдрафтът е напълно погасен.
- (з) Групата е получила кредитен лимит от ING Bank Н.В. – клон София със следните параметри: кредитен лимит с размер 17,800 хил. лв., от който, към 31 декември 2013, са усвоени 7,507 хил. лв. под формата на кредитна линия и овърдрафт, обезпечавачи нуждите от оборотни средства за изпълнение на конкретни договори. Като обезпечение е учреден залог върху настоящи и бъдещи вземания от клиенти, ипотека върху имот, собственост на Групата и е издадена запис на заповед в полза на банката.
- (и) Групата е ползвала две кредитни линии от МКБ Юнионбанк АД, които са напълно изплатени към 31 март 2012. На 28 март 2012 се подписва договор за получаване на нова кредитна линия от смесен тип за финансиране на конкретен договор. Общият ѝ размер е 4,800 хил. евро, от които 2,500 хил. евро – за оборотни средства. Усвоената сума към 31 декември 2013 е 1,181 хил. лв. Кредитните задължения са обезпечени със залог на вземания по конкретния договор.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15. Заеми (продължение)

15.2 Заеми от финансови институции(продължение)

(к) Групата е получила кредитен лимит за оборотно финансиране и издаване на банкови гаранции от Инвестбанк АД с размер 8,151 хил. лв. под формата на овърдрафт и кредитна линия. Към 31 декември 2013 са усвоени 4,409 хил. лв., обезпечаващи нуждите от оборотни средства за изпълнение на конкретни договори. За обезпечаване на рамката са учредени ипотека на земи, залог върху настоящи и бъдещи вземания от клиенти, собственост на Дружеството и е издадена запис на заповед в полза на банката.

(л) По силата на сключен договор за заем от 21 декември 2007 с Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) на обща стойност 7 млн. евро през 2010, 2009 и 2008 Групата получава средства съответно в размер на 1,665 хил. евро (2010г.) и 2,335 хил. евро (2009г.) по втори транш и 3,000 хил. евро по първи транш (2008г.), за финансиране на завършени проекти за енергийна ефективност с гарантиран резултат (ЕСКО договори). През 2012 приложимият годишен лихвен процент по заема е както следва: за първия транш – 6.45%, за втория транш – 6.5%. За годината, завършваща на 31 декември 2013 г. са извършени лихвени плащания по договора в размер на 312 хил. лв. (2012: 478 хил. лв.). Главницата по заема се изплаща на равни тримесечни вноски (23 вноски за първи транш и 21 вноски за втори транш). Крайната дата за изплащане на заема е 4 март 2015. През годината, завършваща на 31 декември 2013 г. е изплатена част от главницата в размер на 1,312 хил. евро (2012: 1,312 хил. евро).

На 02 март 2012 Групата подписва нов договор за заем с ЕБВР на обща стойност 10 млн. евро. Според условията на договора, срокът за усвояване на средствата по заема е 3 март 2013, но е удължен със съгласието на двете страни до 3 декември 2013. Първото усвояване е в размер не по-малко от 1,000 хил. евро. Годишният лихвен процент по заема е фиксиран на 6.50%. Главницата по заема ще се изплаща на 25 вноски, първата от които е 1,111 хил. евро, платима през месец март 2013, а останалите 24 са равни тримесечни вноски по 370 хил. евро. Крайната дата за изплащане на заема е 4 март 2019. Поради промяна в размера на усвоената сума по заема има промяна в плащанията на главниците до края на периода. Главницата се изплаща на 25 вноски, първата от които е 1,024 хил. евро, платена през месец март 2013, а останалите 24 са равни тримесечни вноски по 341 хил. евро. Заемът се обезпечава със залог на вземанията, секюритизацията на които се финансира със средства от заема. Енемона АД, е гарант по договора за заем с ЕБВР.

През годината, завършваща на 31 декември 2013 г. са извършени лихвени плащания по договора в размер на 1,036 хил. лв. (2012: 597 хил. лв.) и плащания по главницата в размер на 1,366 хил. евро (2012: 0).

Към 31 декември 2013 усвоените средства по договорите за заем са в размер на 17,502 хил. лв. (2012: 23,187 хил. лв.).

(м) Групата е получила от Юробанк И Еф Джи АД кредитна линия за оборотни средства с общ лимит от 1,500 хил. евро. Усвоената сума към 31 декември 2013 е 2,275 хил. лв.. Кредитното задължение е обезпечено със залог на вземания и стоки.

(н) Групата е подписала договори за три кредитни линии от Интернешънъл АсетБанк АД, които са за финансиране на оборотни нужди за дейността и нуждите за изпълнение на конкретен договор. Общият размер на трите линии е 3,873 хил. евро, а усвоената сума към 31 декември 2013 е 2,772 хил. лв. Кредитните задължения са обезпечени със залог на вземания по договори.

15. Заеми (продължение)

15.2 Заеми от финансови институции(продължение)

- (o) На 26 февруари 2013 се подписва договор с Алфа Банк АД за получаване на нова кредитна линия от смесен тип за финансиране на конкретен договор. Общият ѝ размер е 1,667 хил.евро, от които 1,607 хил.евро – за оборотни средства. Усвоената сума към 31декември2013 е 1,196 хил. лв. Кредитните задължения са обезпечени със залог на вземания по конкретния договор.
- (п) На 04октомври 2013 се подписва договор с Д Банк АД за получаване на нова кредитна линия от смесен тип за финансиране на конкретен договор. Общият ѝ размер е 2,351 хил.лв., от които 1,820 хил.лв. – за оборотни средства. Усвоената сума към 31декември 2013 е 1,412 хил. лв. Кредитните задължения са обезпечени със залог на вземания по конкретния договор.
- (р) Групата е подписала договор с УниКредит Булбанк АД за издаване на корпоративни кредитни карти с лимит в размер на 100 хил. лв. Към 31декември2013 са усвоени 2 хил. лв.

Лихвените проценти по банкови заеми са плаващи, на базата на EURIBOR и SOFIBOR с надбавка.

Във връзка с издаване на банкови гаранции, Групата е сключила кредитно споразумение с БНП Париба – клон София в размер на 1.000 хил. евро. Като обезпечение са учредени залози върху настоящи и бъдещи вземания от клиент с максимален размер от 1,000 хил. евро и е подписана запис на заповед в полза на банката. Към 31декември2013 и 31 декември 2012 Групата няма задължения по заеми във връзка с кредитното споразумение.

Групата е сключила кредитно споразумение за издаване на банкови гаранции с Първа Инвестиционна Банк АД в размер на 1,500 хил. евро. Като обезпечение са учредени залози върху настоящи и бъдещи вземания от клиенти, за които са издадени банкови гаранции. Към 31декември2013 и 31 декември 2012 Групата няма задължения по заеми във връзка с кредитното споразумение

15.3. Изисквания на заемите от финансови институции

Съгласно условията на заемите, Групата следва да отговаря на редица оперативни и финансови изисквания.

Към 31декември2013 Групата е нарушила финансово изискване на банков заем от ЕБВР. Съгласно клаузите на договора, нарушението на изискване по заема може да доведе до промяна на заема като изискуем при поискване от кредитора или до еднократна предсрочна изискуемост на цялото задължение, като тази възможност е предвидена да бъде изразена от ЕБВР писмено. Към датата на издаване на настоящия консолидиран финансов отчет няма писмено или друго становище от ЕБВР относно последиците от неспазването на това изискване.

Заемът е представен като текущо задължение към 31декември2013 и 31 декември 2012 .

Към 31 декември2013 и 31 декември 2012Групатане е нарушила финансови показатели по останалите договори за заеми.

15. Заеми (продължение)

15.4 Заеми от несвързани лица

Заемите от несвързани лица към 31 декември 2013 включват необезпечени заеми от Изолко ООД и СИП ООД в размер съответно 1,619 хил.лв. и 527 хил.лв. Заемите са с лихвени проценти между 8% и 9% и падеж през 2013 като срокът за издължаване може да бъде продължен с 1 месец.

Заемите от несвързани лица към 31 декември 2012 включват необезпечени заеми от Енемона Старт АД, Изолко ООД, СИП ООД и други в размер съответно на 180 хил. лв., 956 хил. лв., 479 хил. лв. и 190 хил. лв. Заемите са с лихвени проценти между 8% и 9% и падеж през 2013, като срокът за издължаване може да бъде продължен.

16. Финансов лизинг

Част от дълготрайните материални активи са наети по договори за финансов лизинг. Средният срок на договорите е три години. Средният ефективен лихвен процент по договорите за финансов лизинг е 7 %. Справедливата стойност на лизинговите задължения на Дружеството е близка до отчетната им стойност.

	Минимални лизингови плащания		Настояща стойност на минималните лизингови плащания	
	Към	Към	Към	Към
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Задължения по финансов лизинг с падеж:				
До 1 година	127	589	125	562
Между 2 и 5 години	95	282	87	275
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	222	871	212	837
Намалени с: бъдещи финансови такси	(10)	(34)	-	-
НАСТОЯЩА СТОЙНОСТ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА	212	837	212	837

17. Дългосрочни доходи на персонала

Съгласно изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в двукратен размер на брутното месечно трудово възнаграждение. В случай, че работникът или служителят е работил в Групата през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на 6 брутни месечни заплати. Към 31 декември 2013 и 2012 Групата е начислила съответно 389 хил.лв. и 81 хил. лв. провизии по дългосрочни доходи на персонала, като за определянето на размера на провизията е използван лицензиран актюер.

Основните предположения, които са използвани от лицензирания актюер при определянето на настоящата стойност на задълженията се основават на следните допускания:

- Демографски допускания
- Таблица за смъртност
- Таблица за инвалидизиране
- Вероятност за оттегляне
- Финансови допускания
- Ръст на заплатите
- Процент на дисконтиране – поради дългосрочния характер на задължението е приложена 4 % годишна норма на дисконтиране

ЕНЕМОНА АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

17. Дългосрочни приходи на персонала(продължение)

Промяната в сегашната стойност на задължението за дефинирани доходите, както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
ЗАДЪЛЖЕНИЕ НА 1 ЯНУАРИ	81	81
Разходи за лихви	19	-
Разходи за текущ стаж	155	-
Платени приходи	(80)	-
Актуерна загуба по задължението	244	-
ЗАДЪЛЖЕНИЕ НА 31 ДЕКЕМВРИ	470	81

18. Търговски и други задължения

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Задължения към доставчици	23,369	12,110
Задължения за дивиденди от привилегирвани акции	2,199	2,067
Задължения към персонала	2,386	1,775
Задължения към осигурителни организации	4,803	1,312
Задължения по ДДС в България и чужбина	4,479	416
Задължение по ДДФЛ в България и чужбина	2,302	1,152
Други задължения	3,254	1,736
ОБЩО ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	42,792	20,568

Други задължения включва 1 500 хил. лв.получен депозит по сделката за продажба на участието в „Неврокоп газ”АД.

19. Провизии

Провизиите представляват начисления за обезщетения за непозвани отпуски в размер на 490 хил. лв. и 622хил. лв. съответно към 31 декември 2013 и 2012.и провизия в размер на 1,450 хил. лв. за изпълнение на договорно задължение към 31 декември 2013 (2012:0), което следва да се изпълни през 2014 година.

20. Приходи от продажби

	Годината, приключваща на31.12.2013	Годината, приключваща на31.12.2012
Приходи от строителни договори	90,601	71,534
Приходи от продажба на електроенергия	52,717	58,685
Приходи от продажби на компресиран природен газ	4,949	4,068
Приходи от услуги	326	387
Други приходи	-	7
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ	148,593	134,681

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

20. Приходи от продажби (продължение)

Информация за строителните договори, по които се работи към края на отчетния период е представена по-долу:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Възникнали разходи по договора и признати печалби (намалени с признати загуби) до момента	285,499	192,085
Минус: Междинни фактурирани суми	(257,651)	(167,682)
	<u>27,848</u>	<u>24,403</u>
Брутните суми, представени в индивидуалния отчет за финансовото състояние се състоят от:		
Брутна сума, дължима от клиенти по строителни договори	30,342	30,146
Брутна сума, дължима на клиенти по строителни договори	(2,494)	(5,743)
	<u>27,848</u>	<u>24,403</u>

Удръжките, държани от клиенти във връзка със строителни договори, са в размер на 6,116 хил. лв. и 9,148 хил. лв., съответно към 31 декември 2013 и 31 декември 2012. Авансите получени от клиенти във връзка със строителни договори са в размер на 12,065 хил. лв. и 16,952 хил. лв., съответно към 31 декември 2013 и 31 декември 2012.

Към 31 декември 2013 Ръководството на Групата е направило преглед за обективни доказателства за обезценка на брутна сума, дължима от клиенти по строителни договори, за да се увери, че балансовата стойност на актива не надвишава настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци.

21. Финансови приходи

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2013
Приходи от лихви	6,302	5,708
Приходи от дивиденди	104	71
Приходи от валутни операции	9	17
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	<u>6,415</u>	<u>5,796</u>

22. Използвани материали и консумативи

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Балансова стойност на продадени стоки	54,422	60,043
Разходи за материали:		
Материали за основна дейност	27,512	15,585
Разходи за инструменти	372	262
Електроенергия	305	248
Горива	300	332
Резервни части	49	25
Офис консумативи	211	143
ОБЩО ИЗПОЛЗВАНИ МАТЕРИАЛИ	<u>28,749</u>	<u>16,595</u>

През годината са вложени материали и оборудване на стойност 9,062 хил.лв. по основен договор в Германия.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

23. Разходи за услуги

	Годината, приключваща на31.12.2013	Годината, приключваща на31.12.2012
По договори с подизпълнители и други	11,014	9,610
Услуги с механизация	1,508	808
Транспорт	1,939	1,594
Правни, консултантски и посреднически услуги	2,414	1,797
Застраховки	776	1,090
Реклама	7	14
Телекомуникационни услуги	200	225
Наеми	2,954	2,144
Проектиране	842	297
Отопление	51	41
Работни разрешения и тръжни книжа	63	176
Пусково наладъчни работи и контрол	1,086	796
Разходи за поддръжка на офис	250	138
Охрана	59	107
Преводачески услуги	124	79
Куриерски услуги	129	72
Други услуги	151	264
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА УСЛУГИ	23,567	19,252

В отчета за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември 2013, разходи за такси, ипотеки, гаранции в размер на 1,781 хил. лв. и за банкови такси в размер на 415 хил. лв. са прехвърлени във финансови разходи в бел. 27 на ред Финансови разходи по строителни договори в размер на 1,332 хил. лв. и на ред Такси, ипотеки, гаранции в размер на 864 хил. лв. Сравнителната информация за годината, приключваща на 31 декември 2012 е актуализирана като разходи за такси, ипотеки, гаранции в размер на 1,713 хил. лв. и банкови такси в размер на 144 хил. лв. са представени във финансови разходи в бел. 27 на ред Финансови разходи по строителни договори в размер на 1,112 хил. лв. и на ред Такси, ипотеки, гаранции в размер на 745 хил. лв. Направената промяна е с цел по-добро представяне на финансовите разходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

24. Разходи за персонала

	Годината, приключваща на31.12.2013	Годината, приключваща на31.12.2012
Възнаграждения	24,639	25,434
Социални и здравни осигуровки	3,794	3,357
Разходи за храна	814	782
Разходи за обезщетения и компенсируем отпуск	1,015	657
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	30,262	30,230

ЕНЕМОНА АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

25. Други разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Командировъчни	3,158	2,629
Съхранение на оборудване	-	420
Разходи за еднократни данъци и такси	390	551
Представителни разходи	15	273
Брак на дълготрайни активи	155	451
Дарения	60	-
Други	81	-
ОБЩО ДРУГИ РАЗХОДИ	3,859	4,324

26. Други печалби, нетно

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Постъпления от продажби на дълготрайни активи	6,208	867
Балансова стойност на продадени и отписани дълготрайни активи	(5,244)	(802)
Печалба от продажби на дълготрайни активи	964	65
Постъпления от продажби на материали	103	100
Балансова стойност на продадени материали	(71)	(76)
Печалба от продажби на материали	32	24
Последващи премии от продажба на инвестиции	120	-
Приходи от наем	252	402
Приходи от финансиране	105	106
Приходи от консултантски услуги	304	32
<i>Приходи/(разходи) от преоценки и обезценки на активи:</i>		
Разходи за обезценка на ЕСКО вземания	(1,035)	-
Преоценка на инвестиционни имоти	(5)	-
Приходи от реинтегриранепровизия от обезценки на заеми и вземания	-	1,589
Разход за обезценка на вземания	(114)	-
Приход от възстановена обезценка на вземания	213	-
Загуба от дисконтиране на вземания по ЕСКО договори	-	(1,831)
Отбив от цедиране на вземания	(247)	(862)
Обезценка на активи класифицирани в обявени за продажба до нетната реализируема стойност	(1,089)	-
<i>Провизии</i>		
Провизия за договорно задължение	(1,450)	-
Призната загуба от отписване на брутна сума по строителни договори – бел. 20	(2)	(170)
Печалби/(загуби) от неустойки, нетно и други	(1,448)	937
ОБЩО ДРУГИ ПЕЧАЛБИ, НЕТНО	(3,400)	292

Отбивът от дисконтиране на вземания представлява дисконт при първоначално признаване на ЕСКО вземания. Използванията дисконтов фактор е приблизително равен на отбива при продажба на тези вземания.

26. Други печалби нетно (продължение)**Обезценка и отписване на активи**

Спазвайки изискванията на МСС 39, Групата е разработила количествени и качествени показатели за оценка на рисковете, свързани с експозициите си към клиенти и определяне размера на обезценките за счетоводни цели на индивидуална база.

Количествените и качествени показатели за оценка на рисковете включват просрочени плащания, кредитен рейтинг, влошаване на пазарните позиции на клиента и промяна на правната среда, в която Групата оперира.

Всяка експозиция се оценява самостоятелно и ако бъдат идентифицирани рисковете, описани по-горе, се начисляват разходи за обезценка. Определяне на разходите за обезценка включва и очакваните парични потоци, при отчитане на конкретните обстоятелства.

Към 31 декември 2013 Групата е направила анализ на общите приходи и разходи по строителни договори, които не са завършени към края на отчетния период и е признало загуби от обезценки по тези договори в консолидирания отчет за всеобхватния доход в случаите когато очакваната печалба по договора е по-ниска от печалбата, която е призната в предходни отчетни периоди.

Към 31 декември 2013 Групата е направила преглед за обезценка на текущите и нетекущи предоставени заеми и вземания и е признала загуба от обезценка за сумата, с която балансовата стойност на тези активи надвишава тяхната възстановима стойност. Възстановимата стойност е определена като по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на вземанията, и стойността на активите в употреба.

27. Финансови разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Разходи за лихви по заеми	5,014	4,640
Разходи по финансов пасив по привилегирани акции	490	570
Загуба от курсови разлики	92	60
Финансови разходи по строителни договори	3,164	2,645
Такси, ипотечи, гаранции	864	745
Други финансови разходи	-	426
ОБЩО ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	9,624	9,086

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

28. Активи, класифицирани като държани за продажба

Към 31 декември 2013г. Групата е в преговори с намерение за продажба на газовия бизнес, който е структуриран в 100% от капитала на дъщерното дружество "Неврокоп газ" АД и газови активи, собственост на дъщерното дружество "Енемона Ютилитис" АД. Към 31 декември 2013г. Групата е в преговори с ексклузивен купувач. На 30 януари 2014г. Компанията-майка подписва договори за продажба на газовия бизнес на Групата на обща стойност от 6,000 хил.лв. Нетната реализируема стойност на газовите активи, обявени за продажба превишава цената на сделката, в резултат на което е отчетена загуба от 1,089 хил.лв. в отчета за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември 2013г.(виж бел.26).

Активите, класифицирани като държани за продажба са следните:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Имоти, машини и съоръжения	7,669	-
Обезценка на имоти, машини и съоръжения	(1,089)	-
Нетна реализируема стойност	6,580	-
Нематериални активи	26	-
	<u>6,606</u>	<u>-</u>
Пасиви, свързани с активите, обявени за продажба(бел.15.2.)	<u>2,494</u>	<u>-</u>

29. Данъци

Отсрочените данъци са следните:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Отсрочени данъчни активи		
Обезценка на вземания	1,025	3,260
Обезценка на инвестиции	166	241
Данъчна загуба, подлежаща на приспадане	-	117
Провизии	211	74
Други	15	2
Дълготрайни активи	(898)	(1,094)
ОБЩО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ	<u>519</u>	<u>2,600</u>
ОБЩО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ	<u>-</u>	<u>(69)</u>

Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 са изчислени като е използвана данъчна ставка в размер на 10%, определена съгласно изменението на Закона за корпоративното подоходно облагане и приложима за периодите на реализиране на временните разлики.

Разходите за данък върху печалбата за периодите, приключващи на 31 декември 2013 и 31 декември 2012 са както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Текущ разход за данък печалба	(40)	(155)
Отсрочен данък във връзка с възникване и обратно проявление на временни разлики	(2012)	25
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	<u>(2,052)</u>	<u>(130)</u>

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

29. Данъци (продължение)

Изчисленията за ефективния данъчен процент са:

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Загуба преди данъчно облагане	(98)	(981)
Приложима данъчна ставка	10%	10%
Данък по приложима данъчна ставка	(10)	(98)
Данъчен ефект от подлежащите на приспадане и на облагане позиции	2,062	116
Ефект от различни данъчни ставки в други данъчни юрисдикции	-	112
(ИКОНОМИЯ ОТ) РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	2,052	130
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	2.094%	13%

30. Доход на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите на Компанията-майка, на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода.

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Продължаващи и преустановени дейности		
Дял от нетната печалба(загуба)за акционерите на Компанията-майка в лева	(1,949,000)	(766,000)
Среднопретеглен брой на обикновени акции	11,933,600	11,933,600
Доходи на акция (в лева) – основни и с намалена стойност	(0.16)	(0.06)

Доходите на акция с намалена стойност са равни на основните доходи на акция, поради факта, че не съществуват обикновени акции с намалена стойност.

Както е оповестено в бел. 14към 31декември 2013 и 2012Компанията-майка има издадени варианти и привилегирани акции, които презгодините, приключващи на31 декември на 2013 и 2012 не влияят върху дохода на акция с намалена стойност, тъй като тяхното конвертиране в обикновени акции не би намалило дохода на акция.

ЕНЕМОНА АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

31. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата, с които има реализирани сделки през 2013и 2012 години са както следва:

СВЪРЗАНО ЛИЦЕ	ОПИСАНИЕ НА ВИДА НА ВЗАИМООТНОШЕНИЕТО
„Алфа Енемона” ООД	Асоциирано дружество
„ГлобалКепитъл” ООД	Дружество под общ контрол
„Джи ОЙЛ Експерт” ЕООД	Дружество под общ контрол
„Еко Инвест Холдинг” АД	Дружество под общ контрол
„Ресурс Инженеринг” ЕООД	Дружество под общ контрол
„Софтгео-Линг 2006” ООД	Дружество под общ контрол

Таблицата по-долу представя получените приходи от свързани лица:

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Алфа Енемона” ООД	104	72
„Еко Инвест Холдинг” АД	1	1
„Джи ОЙЛ Експерт” ЕООД	5	3
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	110	76

През годините, приключващи на 31 декември 2013 и 2012г. Групата няма извършени разходи по сделки със свързани лица.

Таблицата по-долу представя салдата на вземанията от свързани лица към 31 декември 2013 и 31 декември 2012:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
„Джи ОЙЛ Експерт” ЕООД	1	1
ОБЩО	1	1

Вземанията от свързани лица се състоят от търговски вземания.

Таблицата по-долу представя салдата на задълженията към свързани лица към 31 декември 2013 и 31 декември 2012:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
“Алфа Енемона” ООД	-	7
ОБЩО	-	7

Задълженията към свързани лица се състоят от брутна сума, дължима на клиенти по строителни договори.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

32. Финансови инструменти и управление на финансовия риск и капитала

32.1 Категории финансови инструменти

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Финансови активи		
Заеми и вземания	145,311	130,136
Парични средства	1,439	4,953
Финансови пасиви		
Финансови пасиви по амортизирана стойност	138,991	132,083

Заемите и вземанията включват предоставени заеми от Групата, в това число търговски и други вземания и брутни суми дължими от клиенти по строителни договори.

Във финансовите пасиви по амортизирана стойност са включени получени заеми от Групата, задължения по лизинг, както и търговски и други задължения и задълженията за дивиденди по привилегирани акции.

32.2 Справедлива стойност на финансови инструменти, отчитани по амортизирана стойност

МСФО 7 „Финансови инструменти: Оповестяване” изисква пояснителните приложения към финансовия отчет да съдържат информация за определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които не са представени по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние.

В следната таблица е представена информация за балансовата стойност и справедливата стойност на финансови активи и пасиви:

	Балансова стойност		Справедлива стойност	
	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Финансови активи				
Заеми и вземания	145,311	130,136	145,311	130,136
Парични средства и парични еквиваленти	1,439	4,953	1,439	4,953
Финансови пасиви				
Финансови пасиви по амортизирана стойност	138,991	132,083	138,991	132,083

Преценката на ръководството е, че справедливата стойност на финансовите инструменти се приближава до балансовата им стойност.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

32. Финансови инструменти и управление на финансовия риск и капитала (продължение)

32.3 Управление на риска, свързан с финансови инструменти

Кредитен риск

Групата е изложена на кредитен риск, в случай, че клиентите не изплатят своите задължения.

Състоянието на разчетите с основните контрагенти на Групата е както следва:

Наименование	Тип	Балансова стойност на вземането към	
		31.12.2013	31.12.2012
Контрагент 1	в чужбина	23,100	1,392
Контрагент 2	в страната	6,916	4,286
Контрагент 3	в страната	3,727	4,578
Контрагент 4	в страната	2,499	2,392
Контрагент 5	в страната	2,140	2,402

Балансовата стойност на финансовите активи в консолидирания финансов отчет, нетно от обезценка, представлява максималната изложеност на Групата на кредитен риск. Търговските и други вземания и брунтата сума дължима от клиенти по строителни договори не са обезпечени.

Нетна експозиция на вземания от клиенти и предоставени заеми и вземания в размер на 16,958 хил. лв. е обезпечена в полза на банкови кредити със земи, недвижими имоти и вземане до общ размер на обезпечението от 11,945 хил. лв.

Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Групата може да има затруднения при изпълняване на своите задължения, свързани с уреждането на финансови пасиви, които изискват плащане на пари и парични еквиваленти или друг финансов актив. Ликвидният риск може да възникне от времева разлика между договорените падежи на паричните активи и пасиви, както и възможността длъжниците да не могат да посрещнат задълженията си в договорените срокове.

Към 31 декември 2013 и 2012 недисконтираните парични потоци по финансовите пасиви на Групата, анализирани по остатъчен срок от датата на консолидирания отчет за финансовото състояние до датата на последващо договаряне или предвиден падеж, са както следва:

	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 г. до 5 г.	Общо
Към 31 декември 2013				
Финансови пасиви				
Търговски и други задължения	22,616	22,981	-	45,597
Заеми	5,613	85,968	14,451	106,032
Задължения по финансов лизинг	19	110	95	224
Финансов пасив по привилегировани акции	-	-	3,510	3,510
Общо финансови пасиви	28,248	109,059	18,056	155,363
Към 31 декември 2012				
Финансови пасиви				
Търговски и други задължения	12,738	9,641	-	22,379
Заеми	8,506	103,028	6,538	118,072
Задължения по финансов лизинг	141	421	275	837
Финансов пасив по привилегировани акции	-	-	4,604	4,604
Общо финансови пасиви	21,385	113,090	11,417	145,892

32. Финансови инструменти и управление на финансовия риск и капитала (продължение)**32.3 Управление на риска, свързан с финансови инструменти (продължение)**

Текущите заеми на Групата включват кредитни линии и овърдрафти с падеж през 2013. Групата традиционно предоговаря част от кредитните си линии и овърдрафти.

Кредитните линии от СосиетеЖенералЕкспресбанк, Уникредит Булбанк, МКБ Юнионбанк и Интернешънъл АсетБанк са целево отпуснати за изпълнението на конкретни строителни договори (виж също бел. 15). Изплащането на тези кредити е обвързано с изпълнението на ангажиментите на Групата по съответния договор и с паричните потоци генерирани от конкретния строителен договор.

Валутен риск

Поради осъществяване на дейността си в национален мащаб и в рамките на ЕС Групата е изложена на незначителен валутен риск. Много малък процент от приходите/разходите се генерират във валути, различни от българския лев и еврото. Поради това ръководството на Групата счита, че ефектът от възможната промяна на валутните курсове не би повлиял съществено на печалбата или загубата.

Лихвен риск

Групата е изложена на риск от промени в лихвените нива основно от получените банкови заеми с променлив лихвен процент, които възлизат на общо на 84,974 хил. лв. и 83,227 хил. лв. към 31 декември 2013 и 2012 и лихвените плащания по тях са базирани на EURIBOR и SOFIBOR плус надбавка. Към 31 декември 2013 и 2012 Дружеството не използва инструменти за компенсиране на потенциалните промени в нивата на EURIBOR.

Ако лихвата по тези получени заеми с променлива лихва се увеличи с 0.5% през 2013 и 2012, това би довело до увеличение на разходите за лихви за годината, съответно намаление на печалбата след данъци, в размер на 425 хил. лв. и 416 хил. лв., и обратно, при намаление на лихвата с 0.5%.

32.4 Управление на капитала

Групата управлява собствения си капитал, за да работи като действащо предприятие и оптимизира възвръщаемостта чрез подобряване на коефициента дълг към собствен капитал. Капиталовата структура на Групата се състои от разплащателни средства, получени заеми и собствен капитал, включващ основен капитал.

Коефициентът на задлъжнялост към 31 декември 2013 и 2012 е както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Заеми	93,368	108,219
Парични средства и парични еквиваленти	(1,439)	(4,953)
Заеми, нетно от парични средства	91,929	103,266
Собствен капитал	54,904	57,239
Коефициент на задлъжнялост (заеми нетно от парични средства отнесени към собствения капитал)	1.67	1.80

33. Условни пасиви

Към 31 декември 2013 и 2012 от името на дружествата в Групата са издадени банкови гаранции, съответно в размер на 33,146 хил. лв. и 40,997 хил. лв., които са предимно във връзка с изграждане на строителни обекти, енергийни и други съоръжения.

34. Отчитане по сегменти

Информацията по оперативни сегменти в настоящия консолидиран финансов отчет е представена по начин аналогичен на оперативните отчети, предоставяни на Ръководството на Групата, на основата, на които се вземат решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени на сегмента и се оценяват резултатите от дейността му.

Оперативните сегменти в Групата са следните:

- Инженеринг, строителство и монтажни дейности (включително енерго-ефективни дейности);
- Търговия с електроенергия;
- Други сегменти, които включват –търговия с компресиран природен газ, управление на активи и други.

Представената таблица по-долу включва приходите, разходите и резултатите на Групата от продължаващи дейности на базата на идентифицираните сегменти:

ЕНЕМОНА АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013 (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. Отчитане по сегменти (продължение)

	Приход за сегмент		Разход за сегмент		Печалба/(загуба) от сегмент	
	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Инженеринг, строителство и монтажни дейности	90,788	71,850	(82,937)	(69,403)	7,851	2,447
Търговия с електроенергия	52,748	58,687	(52,030)	(58,672)	718	15
Други сегменти	5,057	4,144	(4,844)	(4,060)	213	84
Общо	148,593	134,681	(139,811)	(132,135)	8,782	2,546
Други печалби/(загуби), нетно			(3,400)			292
Разходи за амортизация			(2,271)			(2,386)
Финансови приходи			6,415			5,796
Финансови разходи			(9,624)			(7,229)
Загуба преди данъци			(98)			(981)
Приходи от/(разходи за) данък			(2,052)			(130)
Нетна загуба за годината			(2,150)			(1,111)

	Финансови приходи		Финансови разходи		Разходи за амортизация	
	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Инженеринг, строителство и монтажни дейности	3,535	2,745	(7,629)	(5,053)	(1,854)	(1,972)
Търговия с електроенергия	146	343	(525)	(480)	(7)	(7)
Други сегменти	2,734	2,708	(1,470)	(1,696)	(410)	(407)
Общо	6,415	5,796	(9,624)	(7,229)	(2,271)	(2,386)

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всячки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

34. **Отчитане по сегменти (продължение)**

Представените приходи и разходи по-горе включват приходи и разходи само от външни клиенти и не включват продажби между сегментите.

Разпределението на активите и пасивите по сегменти е както следва:

	Активи по сегменти		Задължения по сегменти	
	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Инженеринг, строителство и монтажни дейности	154,627	142,235	113,256	101,044
Търговия с електроенергия	10,426	9,853	11,324	10,935
Други сегменти	29,694	44,451	19,375	27,321
Общо	194,747	196,539	143,955	139,300

Географско разпределение

Групата извършва дейност в пет основни държави – България, Германия, Словакия, Великобритания и Норвегия. Групата реализира приходи от продажби и от Турция, Македония, Словения, Естония и други държави.

Информация за приходи от външни клиенти и нетекущите активи, различни от финансови инструменти, активи по отсрочени данъци, активи по доходи след напускане и права, произтичащи от застрахователни договори, е представена както следва:

	Приходи от външни клиенти		Имоти, машини и съоръжения	
	За годината, приключваща на 31.12.2013	За годината, приключваща на 31.12.2012	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
България	99,153	88,159	31,456	45,277
Словакия	19,809	18,501	452	406
Германия	15,938	17,492	330	112
Норвегия	743	491	5	5
Великобритания	272	-	6	-
Други	12,678	10,038	-	-
	148,593	134,681	32,249	45,800

През 2013 година Групата започна да извършва дейност във Великобритания чрез откриване на клон.

През 2012 година Групата започна да извършва дейност в Норвегия чрез откриване на клон.

През 2011 година Групата започна да извършва дейност в Германия чрез място на стопанска дейност.

През 2010 година Групата разкри клон в Република Словакия.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

35. Събития след отчетния период

На 08 януари 2014 Комисията за финансов надзор одобрява Проспект за публично предлагане на акции на дъщерното дружество ФЕЕИ АДСИЦ. На 16 април 2014 приключва подписката за увеличение на капитала със записани 562 704 броя поименни обикновени безналични акции , всяка с право на един глас и номинална стойност от 1 (един) лв. Емисионната стойност на една акция е 1,80 (един и осемдесет лева), и привлечените средства от емисията са 1 012 867,20 лв. В резултат от увеличението на капитала,участието на Енемона АД намалява от 88.20% на 77.06%.

Продажба на газовия бизнес на групата:

На 16 януари 2014г. са подписани предварителни договори за продажба на газовите активи, собственост на дъщерното дружество Енемона Ютилитис АД. Възнаграждението по сделката е 5,600 хил.лв. Към датата на изготвяне на настоящия отчет са прехвърлени активи за 3,100 хил.лв.

На 30 януари 2014г. е подписан договор за продажба на притежаваните 45 000 акции, представляващи 90% от капитала на дъщерното дружество "Неврокоп газ"АД . Договореното възнаграждение по сделката е 400 хил. лв.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

1. Организация и основна дейност

Енемона АД („Дружеството-майка“) първоначално е регистрирано като колективна фирма през 1990 година, а през 1994 Дружеството-майка е пререгистрирано като акционерно дружество. Дружеството-майка е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 020955078. Адресът на Дружеството-майка по съдебна регистрация е в гр. Козлодуй, ул. Панайот Хитов 1А. Дружеството има статут на публично акционерно дружество и акциите от капитала му са регистрирани в Комисията за финансов надзор с цел търговия на Българската фондова борса. Основен акционер в Дружеството към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 е ДичкоПрокопиев. През финансовата година не е имало промени в правния статус на Дружеството.

Предметът на дейност на Дружеството-майка е строително-монтажни дейности, което включва всички строителни дейности, от инженеринг до монтаж и строителство. Ръководството разглежда оперативната дейност на Дружеството-майка на базата на индивидуални проекти и като един оперативен сегмент.

Към 31 декември 2013 и 2012 в Групата работят съответно 1 276 и 1 498 служители.

Към 31 декември 2013 в консолидация се включват следните дъщерни дружества на Компанията-майка:

Дружество	Описание на дейността	Дял	
		Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Енемона Ютилитис АД	Търговия на електроенергия	92.25%	97.24%
ФЕЕИ АДСИЦ	Дружество със специална инвестиционна цел – секюритизация на вземания	88.20%	88.97%
Пирин Пауър АД	Проектиране и изграждане на проекти в енергетиката	100.00%	100.00%
ФИНИ АДСИЦ	Дружество със специална инвестиционна цел – покупка на недвижими имоти	69.23%	69.23%
Хемусгаз АД	Изграждане на компресорни станции	50.00%	50.00%
Еско инженеринг АД	Проекти за отопление и климатизация	99.00%	99.00%
ТФЕЦ Никопол ЕАД	Изграждане на електроцентрали	100.00%	100.00%
Неврокоп-газ АД	Търговия с газ	90.00%	90.00%
ЕМКО АД	Строителни договори	77.36%	77.36%
Регионалгаз АД	Проекти за газификация	50.00%	50.00%
ФЕЦ Младеново ЕООД	Проекти за фотоволтаична централа	100.00%	100.00%
Артанес Майнинг Груп АД	Проучване на минерални ресурси	90.00%	90.00%

Базата и принципите за изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет са оповестени в бележка 2.2 и 2.3 по-долу.

Дейности в чужбина:

През 2013 Групата започна подготвителни дейности по изпълнението на строителен договор в Англия и регистрира клон в Англия. През август 2012 Групата започна изпълнението на строителен договор в Норвегия и в тази връзка регистрира клон в Норвегия. През юни 2011 Групата започна да извършва строително-монтажни дейности в Германия чрез място на стопанска дейност. През месец май 2010 Групата регистрира клон в Република Словакия във връзка с изпълнение на строителен договор.

ЕНЕМОНА АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

1. Организация и основна дейност (продължение)

Регионалгаз АД е дъщерно дружество на Енемона Ютилитис АД, което към 31 декември 2013 и 2012 притежава 50% от акциите на Регионалгаз АД, или прякото участие на Групата в Регионалгаз АД е 50%.

Ръководството на Групата счита, че инвестициите в Регионалгаз АД и Хемусгаз АД не представляват съвместно контролирана дейност, тъй като Дружеството управлява финансовата и оперативната политика на тези дружества.

На 19 юли 2013 Енемона АД продаде 112,300 броя обикновени акции, представляващи 4,99% от капитала на Енемона Ютилитис АД. След продажбата Групата притежава 92,25% от капитала на Енемона Ютилитис АД.

На 25 септември 2013 Енемона АД продаде 30,000 броя обикновени акции, представляващи 0,77% от капитала на ФЕЕИ АДСИЦ. След продажбата Групата притежава 88,20% от капитала на Енемона Ютилитис АД.

Преустановени дейности

През 2012 Групата е продала своя дял в Енемона Гълъбово АД, което е представено като преустановена дейност в сравнителната информация на настоящия консолидиран финансов отчет.

Към 31 декември 2012 текущият резултат на дружеството към датата на сделката и резултата от сделката са представени в консолидирания отчет за всеобхватния доход като преустановени дейности.

2. Счетоводна политика

2.1 Обща рамка на финансово отчитане

Този консолидиран финансов отчет е изготвен във всички съществени аспекти, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), приети от Европейския съюз (ЕС) и приложими в Република България.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1 Обща рамка на финансово отчитане (продължение)

Промени в МСФО

Стандарти и разяснения влезли в сила в текущия отчетен период

Следните изменения към съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

- **МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност**, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО – хиперинфлация и премахването на фиксирани дати за дружества**, прилагащи за първи път МСФО, приети от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО – Правителствени заеми**, приети от ЕС на 4 март 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **Изменения на МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване – нетиране на финансови активи и финансови пасиви**, приети от ЕС на 13 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети – представяне на пера от друг всеобхватен доход**, приети от ЕС на 5 юни 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2012);
- **Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – отсрочени данъци: възстановимост на активи**, приети от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **Изменения на МСС 19 Доходи на наети лица – подобрения при отчитането на доходите на персонала при напускане**, приети от ЕС на 5 юни 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2009-2011)**, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСС 1, МСС 16, МСС 32, МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- **КРМСФО 20 Разходи за премахване на отпадъци по време на производство в открита мина**, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти не е довело до промени в счетоводната политика на Групата.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1 Обща рамка на финансово отчитане (продължение)

Промени в МСФО (продължение)

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Следните МСФО, изменения на МСФО и разяснения са приети от ЕС към датата на одобряване на настоящия консолидиран финансов отчет, но все още не са влезли в сила:

- **МСФО 10 Консолидирани финансови отчети**, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **МСФО 11 Съвместни споразумения**, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия**, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **МСС 27 (ревизиран през 2011) Индивидуални финансови отчети**, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **МСС 28 (ревизиран през 2011) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия**, приет от ЕС на 11 декември 2012(в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 11 Съвместни ангажименти и МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия–Ръководство за преминаване**, приет от ЕС на 4 април 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014),
- **Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия и МСС 27 (ревизиран през 2011) Индивидуални финансови отчети – Инвестиционни дружества**, приет от ЕС на 20 ноември 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **Изменения на МСС 32 Финансови инструменти: Представяне- Нетиране на финансови активи и финансови пасиви**, приети от ЕС на 13 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014).
- **Изменения на МСС 36 Обезценка на активи – Оповестяване на възстановимата стойност за нефинансови активи**(в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- **Изменения на МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване –Новация на деривативи и продължаване на отчитането на хеджиране**(в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014).

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1 Обща рамка на финансово отчитане (продължение)

Промени в МСФО (продължение)

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните стандарти, изменения на съществуващи стандарти и разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет:

- **МСФО 9 Финансови инструменти и последващите изменения** (ефективната дата все още не е определена);
- **Изменения на МСС 19 “Доходи на наети лица”** - Планове с дефинирани доходи: Вноски от наетите лица(в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014),
- **Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2010-2012), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38)** основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2014);
- **Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2011-2013), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13 и МСС 40)** основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2014);
- **КРМСФО21 Налози**(в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014)

Групата очаква, че приемането на тези стандарти, изменения на съществуващите стандарти и разяснения няма да окаже съществен ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата в периода на първоначалното им прилагане.

В същото време, отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

Според преценката на Групата, прилагането на отчитане на хеджирането за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно МСС 39: Финансови инструменти: Признаване и оценяване, няма да окаже съществен ефект върху консолидирания финансов отчет, ако се приложи към отчетната дата.

2.2 База за изготвяне

Консолидираният финансов отчет е изготвен в съответствие с принципа на историческата цена, с изключение на определени финансови инструменти и намерената стойност на сградите при прилагане за първи път на МСФО.

Този консолидиран финансов отчет е изготвен в съответствие с принципа на текущото начисляване и действащото предприятие.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.3 Принципи на консолидация

Към 31 декември 2013 и 2012 Групата се състои от Компанията-майка и дъщерните дружества изброени в бележка 1.

Дъщерно дружество е дружество, което Компанията-майка може да контролира чрез определяне на финансовата му и оперативна политика, или по друг начин, в степен която му позволява да извлича икономическа изгода от дейността му. Най-често упражняването на контрол е съпроводено с притежаване на повече от половината от правата на глас в дадено дружество.

Отчетите на дъщерното дружество подлежат на пълна консолидация от момента, в който контролът бъде придобит ефективно от Компанията-майка и се изключват от консолидиания отчет, когато дружеството престане да бъде контролирано от Компанията-майка.

Когато е необходимо са извършени корекции и рекласификации на финансовите данни от индивидуалните отчети на дъщерните дружества с цел уеднаквяване на счетоводните им политики с политиката на Компанията-майка.

Всички съществени вътрешно-групови салда и вътрешно-групови сделки и произтичащите печалби и загуби са елиминирани в резултат на консолидационните процедури.

Неконтролиращият дял в дъщерни дружества се оповестяват отделно от собствения капитал на Групата. Участието на неконтролиращи акционери се оценява при първоначалното признаване на бизнес комбинацията по един от следните два начина: (1) по справедлива стойност или (2) като пропорционалния дял на неконтролиращите участия в справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество. Изборът на метод за първоначално отчитане на неконтролиращите участия се прави отделно при всяка бизнес комбинация. При последващо оценяване, салдото на неконтролиращите участия се определя като към първоначално признатото салдо се прибави дела на неконтролиращите акционери в промените в собствения капитал на дъщерното дружество. Всеобхватният доход се разпределя към неконтролиращите участия дори когато това води до отрицателно салдо на неконтролиращите участия.

При придобиването им инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по метода на покупката, който включва идентифициране на придобиващия, определяне цената на придобиване и разпределение на цената на придобиване между придобитите активи и поетите пасиви и условни задължения. Цената на придобиване се определя като съвкупност от справедливата стойност към датата на размяната, на предоставените активи, възникналите или поети задължения и капиталовите инструменти, емитирани от придобиващия, в замяна на контрола над придобивания, както и разходите пряко свързани със сделката. Превишаването на цената на придобиване над дела на придобиващия в нетната справедлива стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобивания, се отчита като репутация. В случай, че цената на придобиване е по-ниска от дела на инвеститора в справедливата стойност на нетните активи на придобитото дружество, разликата се признава директно в отчета за всеобхватния доход.

Репутацията, възникнала при бизнес комбинации се проверява за обезценка веднъж годишно, или по-често, ако събития или промени в обстоятелствата дават индикации, че тя може да е обезценена.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.3 Принципи на консолидация (продължение)

Предприятия, в които Групата има значително влияние, но не и контрол, са включени в консолидирания финансов отчет като асоциирани дружества (виж бел. 2.13). Значително влияние е правото на участие във финансовите и оперативни решения на асоциираното предприятие, но не и контрол върху тези решения.

2.4 Бизнес комбинации

Съгласно изискванията на МСФО 3 Бизнес комбинации, бизнес комбинацията е обединяване на отделни предприятия или бизнеси в едно отчитащо се дружество. В случай, че дружество придобива контрол над друго дружество, което не представлява отделен бизнес, обединяването на тези дружества не се счита за бизнес комбинация. Бизнес комбинацията се отчита по метода на покупката съгласно изискванията на приложимите стандарти.

Когато в отчетни периоди след придобиването на контрола в дъщерното дружество настъпят промени, в участието на Компанията-майка в дъщерното дружество, без това да води до загуба на контрол, промените се отчитат като операции със собствения капитал (т.е. операции със собствениците в качеството им на собственици). При такива обстоятелства преносните стойности на контролиращите и неконтролиращите участия се коригират, за да отразят промените в относителните им участия в дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която се коригират неконтролиращите участия, както и справедливата стойност на платеното или полученото възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на Компанията-майка.

Когато Групата изгуби контрол върху свое дъщерно дружество, печалбата или загубата от сделката се определя като разликата между (1) общата сума на справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на остатъчния дял в дружеството и (2) отчетната стойност на активите (вкл. репутация), пасивите и неконтролиращото участие на продаденото дружество.

2.5 Функционална валута и валута на представяне

Съгласно българското счетоводно законодателство, Групата води своето счетоводство и изготвя финансови отчети в националната валута на Република България – българския лев, който от 1 януари 1999 е фиксиран към еврото при курс 1.95583 лева = 1 евро. За Групата функционалната валута е националната валута на Република България.

Настоящият консолидиран финансов отчет е представен в хиляди български лева (хил. лв.).

2.6 Операции в чуждестранна валута

Операциите в чуждестранна валута първоначално се отчитат по обменния курс на Българската народна банка (БНБ) в деня на сделката. Валутно-курсните разлики, възникнали при уреждането на парични позиции или при преизчисляването им по курс, различен от този, при първоначалното им записване, се отчитат като финансови приходи или разходи за периода, през който възникват. Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2013 са включени в този консолидиран финансов отчет по заключителния обменен курс на БНБ.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.7 Счетоводни предположения и преценки

Изготвянето на финансов отчет в съответствие с МСФО изисква от ръководството да прави преценки и предположения, които засягат отчетната стойност на активите, пасивите и оповестяването на условните активи и пасиви към датата на финансовия отчет и отчетната стойност на приходите и разходите през отчетния период. Въпреки че тези преценки се основават на най-доброто познаване на ръководството относно настоящите събития и дейности, действителните резултати могат да се различават от тези преценки.

Критичните счетоводни преценки и основни източници на несигурност при извършване на счетоводни преценки са оповестени в бел. 3 по-долу.

2.8 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се признават първоначално по цена на придобиване, която включва покупната цена и преките разходи, включително мита и невъзстановими данъци върху покупката, след приспадане на търговски отстъпки. Имотите, машините и съоръженията се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка, ако има такива.

Разходите, възникнали след въвеждане на дълготрайните активи в експлоатация, като разходи за ремонти и поддръжка, се отчитат в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали, освен ако не увеличават полезния живот на активите.

Разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения представляват дълготрайни активи в процес на изграждане и се отчитат по себестойност. Тези разходи включват разходите по изграждане на имота и съоръженията и други преки разходи. Разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения не се амортизират, докато съответните активи не се завършат и въведат в експлоатация.

Активите на Групата се амортизират чрез прилагане на линейния метод на амортизация. Полезният живот на основните класове активи към 31 декември 2013 и 2012 е както следва:

Активи	Полезен живот (години)
Сгради	От 45 г. до 51 г
Машини	От 5 г. до 7 г.
Оборудване	От 5 г. до 7 г.
Стопански инвентар	От 5 г. до 10 г.

Активи, придобити по договор за финансов лизинг се амортизират през периода на техния очакван полезен живот на същата база, както и собствените активи, или когато срокът на лизинговия договор е по-кратък от полезния живот на актива – за срока на съответния лизингов договор, ако няма разумно основание да се счита, че собствеността ще бъде придобита в края на лизинговия срок.

Печалбите или загубите, възникващи при продажба на имоти, машини или съоръжения, се определя като разлика между постъпленията и балансовата стойност на продадените активи, и се признават в отчета за всеобхватния доход.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.9 Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата представляват земи и сгради собственост на дружество със специална инвестиционна цел, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за продажба на по-високи цени.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи, които касаят придобиването на имотите. Последващите разходи, свързани с инвестиционния имот, който вече е бил признат, се прибавят към балансовата сума на инвестиционния имот, когато е вероятно, че предприятието ще получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената норма на ефективност на съществуващия инвестиционен имот. Всички други последващи разходи се признават като разходи в периода, в който са възникнали.

Последващото оценяване на инвестиционните имоти се извършва като се използва моделът на справедливата стойност, по който се оценява един инвестиционен имот след първоначална оценка по цена на придобиване, като промените в справедливата стойност се признават в отчета за всеобхватния доход.

2.10 Нематериални активи

Софтуерът и лицензиите са главните компоненти, които съставляват нематериалните активи. Нематериалните активи са оценявани първоначално по цена на придобиване. Нематериалните активи се признават, ако в бъдеще е вероятно да се получи икономическата изгода, която е следствие от притежанието на актива, и стойността на актива може да бъде оценена достоверно. След първоначалното признаване, нематериалните активи се оценяват по цена на придобиване минус натрупана амортизация и загуби от обезценка. Нематериалните активи се амортизират за полезния си живот чрез използване на линейния метод.

Полезният живот на основните класове активи към 31 декември 2013 и 2012 е както следва:

Нематериални активи	Полезен живот (години)
Софтуер	7
Лицензи, патенти, търговски марки и права	17

2.11 Активи по проучване и оценка на минерални ресурси

Активите по проучване и оценка на минерални ресурси представляват разходи по проучване и оценка, свързани с откриването на конкретни минерални ресурси и се отчитат в съответствие с МСФО 6 Активи по проучване и оценка на минерални ресурси. Тези активи се отчитат по себестойност, минус натрупана амортизация и загуба от обезценка.

Групата капитализира разходите по активите по проучване и оценка на минерални ресурси от датата на получаване на право за проучване докато стане възможно да бъдат доказани техническата изпълнимост и търговската приложимост на минералния ресурс. След тази дата Групата рекласифицира активите по проучване и оценка на минерални ресурси като нематериални активи и започва да ги амортизира на база на очаквания им полезен живот.

Активите по проучване и оценка се преценяват за наличие на обезценка, когато факти и обстоятелства подсказват, че балансовата стойност на актив по проучване и оценка може да надвишава неговата възстановима стойност.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.12 Обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

На всяка дата на изготвяне на консолидирания отчет за финансовото състояние Групата извършва преглед на балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи, за да определи дали съществуват индикации за настъпила обезценка. Ако съществува такава индикация, се определя възстановимата стойност на актива, за да се определи размера на загубата от обезценка, ако има такава. В случай, че не е възможно да се определи възстановимата стойност на отделния актив, Групата определя възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, към която активът принадлежи.

Нематериални активи с неопределен полезен живот и нематериални активи, които не са на разположение за ползване, се тестват за обезценка ежегодно и също така, когато съществува индикация за обезценка на актива.

Възстановимата стойност е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба и стойността в употреба. При оценяване стойността в употреба, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до настоящата им стойност чрез дисконтова ставка преди данъчно облагане, която отразява настоящата пазарна оценка на стойността на парите и специфичните за актива рискове.

Ако възстановимата стойност на актив (или генерираща парични потоци единица) е по-малка от балансовата му стойност, то последната се намалява до възстановимата му стойност. Загуба от обезценка се признава незабавно за разход, освен ако съответният актив се пренася по преоценена стойност, в който случай загубата от обезценка се счита за намаление на преоценката.

В случай на възстановяване на загубата от обезценка, балансовата стойност на актива (или на единицата, генерираща парични постъпления) се увеличава до променената му възстановима стойност, но така, че намалената балансова стойност да не превишава балансовата стойност, която би била определена при положение, че в предходни периоди не е била признавана загуба от обезценка за дадения актив (генерираща парични потоци единица). Възстановяването на загуба от обезценка се признава веднага като приход, освен ако съответният актив се пренася по преоценена стойност, в който случай възстановяването на обезценка се счита за увеличение на преоценката.

2.13 Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирано предприятие е това, върху което Групата, пряко или косвено посредством едно или повече дъщерни дружества, упражнява значително влияние, но което не представлява дъщерно предприятие или съвместно контролирано предприятие. Значително влияние представлява правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на асоциираното предприятие, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика.

В настоящия консолидиран финансов отчет Групата отчита инвестиции в асоциирани предприятия по капиталовия подход, т.е. отчита дела на печалбите и загубите на асоциираното дружество.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.14 Отчитане по сегменти

Информацията по оперативни сегменти в настоящия консолидиран финансов отчет е представена по начин аналогичен на оперативните отчети, предоставяни на Ръководството на Групата, на основата, на които се вземат решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени на сегмента и се оценяват резултатите от дейността му.

2.15 Материални запаси

Материалните запаси се състоят от материали, готова продукция, стоки и незавършено производство.

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от цената на придобиване/себестойността и нетната реализируема стойност. Цената на придобиване включва покупната цена, разходите за преработка, както и други разходи, които възникват във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящето им местоположение и състояние. Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена, намалена с всички разходи за довършване и разходите, които ще възникнат при маркетинга, продажбата и разпространението. Потреблението на материалните запаси се извършва по метода „първа входяща - първа изходяща“.

При внос на материали се използва обменният курс от датата на издаване на фактурата.

2.16 Доходи на персонала

Съгласно МСС 19 Доходи на персонала, Групата признава задължения за обезщетения при пенсиониране, които се изчисляват от лицензиран актюер на базата на кредитния метод на прогнозните единици (виж бел. 17). Сумата, отчетена в консолидирания отчет за финансовото състояние, представлява настоящата стойност на дългосрочните задължения на Групата за обезщетения при пенсиониране.

2.17 Лизинг

Даден лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Всеки друг лизинг се класифицира като оперативен лизинг.

Финансов лизинг

В началото на лизинговия договор финансовият лизинг се признава като актив на Групата в размер, който в началото на лизинговия срок е равен на по-ниската стойност от справедливата стойност на наетата собственост и сегашната стойност на минималните лизингови плащания.

Съответстващото задължение към лизингодателя се отчита в отчета за финансовото състояние като задължение по финансов лизинг.

Лизинговите плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неизплатеното задължение, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Финансовите разходи се признават директно в отчета за всеобхватния доход.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.17 Лизинг (продължение)

Оперативен лизинг

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за всеобхватния доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което потребителят ползва изгодите от наетия актив. Условните разходи за наем се признават като разход, в периода, в който възникват.

Когато се получават стимули при договаряне на оперативен лизинг, те се признават като пасив. Общата полза от стимулите се признава като намаление на разходите за наем през срока на лизинга на линейна база, освен ако друга системна база не представя разпределението във времето на ползите за лизингополучателя от използването на лизинговия актив.

2.18. Провизии

Провизии се признават, когато Групата има настоящи задължения (правно или конструктивно) в резултат на минало събитие, има вероятност за погасяване на задължението да е необходим поток, съдържащ икономически ползи, и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Стойността, призната като провизия, е най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на сегашното задължение към датата на отчета за финансовото състояние, като се вземат предвид рисковете и несигурностите около задължението. Когато провизия се измерва с паричните потоци, определени за погасяването на сегашното задължение, то балансовата стойност на провизията представлява настоящата стойност на паричните потоци.

Когато за някои или всички икономически изгоди, свързани с уреждането на задължение, се очаква да бъдат възстановени от трета страна, вземанията се признават за актив, ако е сигурно, че възстановената сума ще се получи и вземанията могат да бъдат измерени надеждно.

2.19. Данъци

Дължимите данъци се изчисляват в съответствие с българското законодателство. Данъкът върху печалбата се изчислява на база облагаема печалба, като за целта финансовият резултат се преобразува за определени приходно-разходни позиции (като амортизация, провизии, липси и неустойки и други) в съответствие с българското данъчно законодателство.

Отсрочените данъчни пасиви се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, която към момента на извършване не дава отражение нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (загуба).

Отсрочените данъчни активи се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на приспадане до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни активи. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, която към момента на извършване не дава отражение нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (загуба).

2. Счетоводна политика (продължение)

2.19 Данъци (продължение)

Текущите и отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба за периода, освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетени за същия или различен период директно в собствения капитал. Текущите и отсрочени данъци се начисляват или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат в собствения капитал.

2.20. Финансови инструменти

Финансовите инструменти на Групата включват парични средства в брой и в банки, търговски и други вземания, предоставени и получени заеми, търговски и други задължения. Ръководството на Групата счита, че справедливата стойност на финансовите инструменти е близка до балансовата им стойност. Справедлива стойност е тази, за която актив може да бъде разменен или пасив да бъде уреден, между информирани и независими страни в справедлива и непринудителна сделка.

Инвестициите се признават и отписват на датата на търгуване, където покупката или продажбата на инвестиция се осъществява чрез договор, чиито условия изискват доставката на инвестицията в рамките на определения от съответния пазар срок, и първоначално се оценяват по справедлива стойност, нетно от разходите по сделката, с изключение на тези финансови активи, класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които първоначално се измерват по справедлива стойност.

2.20.1 Финансови активи

Финансовите активи се класифицират в следните специфични категории: „финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата”, „инвестиции, държани до падеж”, „финансови активи на разположение за продажба” и „заеми и вземания”. Класификацията зависи от типа и целта на финансовите активи и се определя при първоначалното им признаване.

Търговските вземания, заемите и другите вземания, които имат фиксирани или определими плащания, които не се търгуват на активен пазар, се класифицират като „заеми и вземания”.

Към 31 декември 2013 и 2012 Групата притежава финансови активи от категорията „заеми и вземания”.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват парични средства в брой и по сметки в банки. Групата счита всички високоликвидни финансови инструменти с матуритет 3 месеца или по-малко за парични еквиваленти. За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и еквиваленти включват парични средства и парични еквиваленти, както е описано по-горе.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансов актив се класифицира като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, когато активът е държан за търгуване или е определен като инструмент за отчитане в печалбата или загубата.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.20 Финансови инструменти (продължение)

2.20.1 Финансови активи (продължение)

Финансов актив се класифицира като държан за търгуване, когато активът е придобит основно с цел продажба в близко бъдеще или е част от портфейл с ценни книжа за търговия или е деривативен договор, който не се използва за хеджиране.

Заеми и вземания

Заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност чрез метода на ефективната лихва, с изключение на текущите вземания, където признаването на лихвата би било незначително. Предоставените заеми от Групата и вземанията по финансиране на дейности за енергийна ефективност са представени са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние като „Предоставени заеми и вземания”, а търговските вземания – в „Търговски и други вземания”.

Търговските и други вземания са представени по тяхната номинална стойност, намалена с евентуална загуба от обезценка. На база на преглед на вземанията към края на годината се извършва преценка за загуби от обезценка и несъбираемост.

Обезценка

Финансови активи, освен такива, отчитани по справедлива стойност чрез печалбата или загубата, се преценяват за наличие на индикации за обезценка към датата на изготвяне на финансовия отчет. Финансов актив се счита за обезценен само тогава, когато съществуват обективни доказателства, че в резултат на едно или повече събития, настъпили след първоначалното му признаване, очакваните парични потоци са намалели.

За определени категории финансови активи, като търговски вземания, активи, за които се преценява, че не се обезценяват индивидуално, са последващо преценявани за обезценка на колективна база. Обективни доказателства за обезценка на портфейл от вземания може да включва минал опит на Компанията-майка по събиране на плащания, увеличаване броя на закъснелите плащания в портфейла за повече от средния кредитен период от 180 дни, както и наблюдавани промени в националните или местните икономически условия, които са свързани с просрочването на вземанията.

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, стойността на загубата от обезценка е разликата между балансовата стойност на активите и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

С изключение на финансовите активи на разположение за продажба, ако в последващ период стойността на загубата от обезценка намалее и намалението може обективно да се препише на събитие след признаването на обезценката, предходната призната загуба от обезценка се отразява в отчета за всеобхватния доход до степента, до която балансовата стойност на инвестицията, в деня, в който обезценката се отразява, не превишава стойността, която амортизираната стойност би имала, ако не се признава обезценка.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.20.2 Емитирани финансови пасиви и капиталови инструменти

Класификация като дългови или капиталови

Дълговите и капиталовите инструменти се класифицират като финансови пасиви или капиталови в съответствие със същността на договорното споразумение.

Капиталови инструменти

Капиталов инструмент е всеки договор, който свидетелства за остатъчен интерес в активите на Групата след приспадане на всичките му пасиви. Капиталовите инструменти се отчитат по получените постъпления, нетно от разходите по емитирането им.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват получени заеми (банкови заеми, облигационни заеми и други заети средства) и търговски и други задължения и финансов пасив по привилегировани акции.

Заемите първоначално се оценяват по справедлива стойност, намалена с направените разходи по извършване на транзакцията. Впоследствие заемите се отчитат по амортизируема стойност, като всяка разлика между дължимите плащания (нетирани с разходите по извършването на транзакциите) и стойността на заема се признава в отчета за всеобхватния доход през периода на заема, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

Методът на ефективния лихвен процент представлява метод за определяне на амортизираната стойност на финансов инструмент и за разпределяне на прихода/разхода от него за определен период от време. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични постъпления или плащания (включително всички получени такси и други надбавки или отбивки) за очаквания живот на финансовия инструмент или, когато е подходящо за по-кратък период, до балансовата му стойност.

Заемите се признават като краткосрочни, освен в случаите, при които Групата има безусловното право да отложи плащането на задължението за поне 12 месеца след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Търговските и други задължения са оценени по стойността, по която се очаква да бъдат погасени в бъдеще.

2.21. Приходи и разходи по строителни договори

Групата класифицира като договор за строителство всеки един договор, в който е конкретно договорено изграждането на актив или на съвкупност от активи, които са в тясна взаимна връзка или взаимна зависимост по отношение на тяхното проектиране, технология и функция или тяхната крайна цел или предназначение.

Приходите по договора се измерват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възнаграждение. Разходите по договора включват всички преки разходи, които се отнасят към договора. Разходи, непредвидени в договора като административни разходи и разходи за продажба са признати през отчетния период независимо от етапа на завършеност на договора.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.21. Приходи и разходи по строителни договори

Когато резултатът от договор за строителство може да бъде оценен надеждно, приходите и разходите, свързани с договора за строителство се признават в съответствие с етапа на завършеност на дейността по договора към датата на отчета за финансовото състояние, изчислен като отношение на извършените до момента разходи по договора към очаквания общ размер на разходите по договора. Очакваните загуби по договор за строителство се признават като разход в отчета за всеобхватния доход.

Измененията в строителните работи, изплащането на исокове и материални стимули се признават до степента, до която е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и същите могат да бъдат надеждно оценени.

В случай, че резултатът от договор за строителство не може да бъде оценен надеждно, приходите се разпознават в размера на извършените разходи, свързани с договора, ако те се считат, че могат да бъдат възстановени от клиента.

2.22 Други приходи и разходи

Приходите от продажба на продукция се признават в момента, когато рисковете и изгодите от собствеността върху продукцията са прехвърлени на купувача и разходите във връзка със сделката могат да бъдат надеждно измерени.

Приходите от продажби на стоки и услуги се признават в момента на възникването им, независимо от паричните постъпления и плащания, когато Групата изпълни условията на продажбите и значителните рискове и изгоди, свързани със собствеността върху стоките, са прехвърлени на купувача.

Разходите се признават в отчета за всеобхватния доход, когато възникне намаление на бъдещи икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно. Разходите се признават на базата на пряка връзка между извършените разходи и приходите. Когато икономическите изгоди се очаква да възникват през няколко финансови периоди и връзката им с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават в отчета за всеобхватния доход на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Приходите и разходите за лихви се начисляват на времева база при съблюдаване на дължимата сума по главницата и приложимия/ефективния лихвен процент.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.22 Други приходи и разходи (продължение)

Разходи по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията актив е актив, който непременно изисква значителен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба. Инвестиционният доход от временното инвестиране на средствата от заеми, отпуснати изрично за определен актив намаляват сумата на разходите по заеми за капитализиране.

Извършваните сделки се анализират от Групата с цел да се идентифицира наличие или отсъствие на агентско взаимоотношение. Процесът обхваща обстоятелствата около рисковете и ползите, които се понасят от Групата, при продажбата на стоки или предоставянето на услуги. Когато не е установено агентско взаимоотношение приходите и разходите за сделките извършвани от Групата се представят като брутни суми в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

3. Критични счетоводни преценки и основни източници на несигурност при извършване на счетоводни оценки

Изготвянето на консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки, които се отразяват на отчетените стойности на активите, пасивите и оповестяванията на условните активи и задължения към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние и върху отчетените стойности на приходите и разходите през отчетния период. Тези преценки се основават на наличната информация към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, като действителните резултати биха могли да се различават от тези преценки.

3.1. Приходи и разходи по строителни договори

Както е оповестено в бел. 2.21 признаването на приходи по строителни договори изисква определяне на етап на завършеност на всеки договор за строителство. Този етап се определя на база на наличната информация за общата стойност на подлежащото на получаване възнаграждение и общите разходи по съответния договор. Общата стойност на разходите по договори за строителство зависи от обема и стойността на строителните дейности, които предстои да бъдат извършени, за да се изпълнят ангажиментите на Групата. Обемът и стойността на бъдещите дейности зависят от бъдещи фактори, които могат да се различават от преценките на ръководството.

3.2. Обезценка на нефинансови активи

Обезценка съществува, когато балансовата стойност на актив или единицата, генерираща парични потоци надвишава неговата възстановима стойност, където възстановимата стойност на актив или единица, генерираща парични потоци, е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. Справедливата стойност, намалена с разходите по продажба, е сумата, която би могла да бъде получена при продажбата на даден актив или единица, генерираща парични потоци, в пряка сделка между информирани и желаещи осъществяването на сделката страни, след приспадане на разходите по продажбата. Изчислението на стойността в употреба се базира на модела на дисконтираните парични потоци. Паричните потоци се изчисляват от бюджета за следващите пет години.

3. Критични счетоводни преценки и основни източници на несигурност при извършване на счетоводни оценки (продължение)

3.3. Обезценка на финансови активи

Обезценката на финансови активи се определя на база очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. При определяне на бъдещите парични потоци, Групата анализира финансовото състояние на длъжниците и очаквания период за възстановяване на вземанията.

3.4. Ползнен живот на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Други съществени източници на несигурност са преценката на ръководството по отношение на определянето на полезния живот на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи. През 2013г. не са настъпили събития, които налагат промяна в полезния живот на тези активи.

3.5. Икономическа среда

През 2013г. и 2012г. в резултат на глобалната финансова и икономическа криза, в българската икономика се наблюдава спад в икономическо развитие, който засяга широк кръг от индустриални сектори. Това води до забележимо влошаване на паричните потоци и намаляване на доходите и в крайна сметка – до съществено влошаване на икономическата среда, в която Групата оперира. В допълнение, нарастват съществено ценовият, пазарният, кредитният, ликвидният, лихвеният, оперативният и другите рискове, на които е Групата е изложена. В резултат, нараства несигурността относно способността на клиентите да погасяват задълженията си в съответствие с договорените условия. Поради това, размерът на загубите от обезценка на предоставени лихвени заеми, вземания от клиенти, а също така и стойностите на другите счетоводни приблизителни оценки, в последващи отчетни периоди биха могли съществено да се отличават от определените и отчетени в настоящия консолидиран финансов отчет. Ръководството на Групата прилага необходимите процедури за управление на тези рискове.

ЕНЕМОНА АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. **Имоти, машини и съоръжения**

	Земя	Сгради	Машини и съоръже- ния	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на дълготрайни активи	Общо
<i>Отчетна стойност</i>							
1 ЯНУАРИ 2012	6,289	27,501	11,271	10,255	3,726	6,529	65,571
Придобити	-	2,268	290	51	128	-	2,737
Прехвърлени	-	-	1	-	-	(1)	-
Отписани	-	(583)	(260)	(375)	(212)	(21)	(1,451)
Отписани при продажба на дъщерни дружества	(131)	(1,718)	(4,555)	(345)	(550)	(11)	(7,310)
31 ДЕКЕМВРИ 2012	6,158	27,468	6,747	9,586	3,092	6,496	59,547
Придобити	-	-	1,203	3	237	112	1,556
Отписани	-	(4,919)	(265)	(1,705)	(18)	(1)	(6,908)
Прекласифицирани в обявени за продажба	(358)	(5,780)	(1,883)	(2,232)	(3)	-	(10,256)
31 ДЕКЕМВРИ 2013	5,800	16,769	5,803	5,652	3,308	6,607	43,939
<i>Натрупана амортизация и обезценки</i>							
1 ЯНУАРИ 2012	-	2,745	5,705	3,874	2,030	168	14,522
Разход за амортизация	-	545	690	748	314	-	2,297
Амортизация на преустановени дейности	-	26	516	26	45	-	613
Отписани	-	(177)	(231)	(280)	(135)	-	(823)
Възстановена обезценка	-	-	-	-	(11)	-	(11)
Отписани при продажба на дъщерни дружества	-	(99)	(2,415)	(119)	(218)	-	(2,851)
31 ДЕКЕМВРИ 2012	-	3,040	4,265	4,249	2,025	168	13,747
Разход за амортизация	-	539	714	640	292	-	2,185
Отписани	-	(1,004)	(153)	(490)	(14)	-	(1,660)
Обезценка	-	-	5	-	-	-	5
Прекласифицирани в обявени за продажба	-	(679)	(681)	(1,226)	(1)	-	(2,587)
31 ДЕКЕМВРИ 2013	-	1,896	4,152	3,172	2,302	168	11,690
<i>Балансова стойност</i>							
31 ДЕКЕМВРИ 2012	6,158	24,428	2,482	5,337	1,067	6,328	45,800
31 ДЕКЕМВРИ 2013	5,800	14,873	1,651	2,480	1,006	6,439	32,249

Към 31 декември 2013 и 2012 машини, съоръжения и оборудване с балансова стойност съответно 1,092 и 2,391 хил. лв. са наети по договор за финансов лизинг (виж също бел. 16). Към 31 декември 2013 и 2012 дълготрайни материални активи с балансова стойност съответно 21,951 и 18,069 хил. лв. са заложили като обезпечение по договори за банков кредит (виж също бел. 15).

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

5. **Инвестиционни имоти**

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Стойност към началото на годината	168	534
Продажби	-	(364)
Обезценки	(5)	(2)
Стойност към края на годината	<u>163</u>	<u>168</u>

На 04 април 2012г. Групата извършва продажба на 2 поземлени имота в гр.Лом с обща площ от 35,586 кв.м. и балансова стойност от 331 хил. лв. Групата е продала имотите по балансовата им стойност от 331 хил. лв. и в консолидирания отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември 2012 не е признат финансов резултат.

През август 2012 Групата извършва продажба на поземлен имот в гр.Лом с обща площ от 3,500 кв.м. и балансова стойност от 33 хил. лв. Групата е продала имота срещу възнаграждение от 34 хил. лв. и е признала печалба от 1 хил. лв. в консолидирания отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември 2012.

Към 31 декември 2013 и 2012 Групата е направила преценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност, в резултат на което за годината, приключваща на 31 декември 2013 и 2012 е отчетена обезценка в размер на 5 хил. лв. и 2 хил. лв.съответно. През 2013 не са придобивани инвестиционни имоти.

Инвестиционните имоти на Групата са предназначени за отдаване под наем. През 2013 и 2012 година не са реализирани приходи от наемив консолидирания отчет за всеобхватния доход.

6. **Нематериални активи**

	Права върху собственост	Програмни продукти	Общо
<i>Отчетна стойност</i>			
1 ЯНУАРИ 2012	1,491	308	1,799
Придобити	-	13	13
Отписани	-	(25)	(25)
Отписани при продажба на дъщерни дружества	-	(9)	(9)
31 ДЕКЕМВРИ 2012	<u>1,491</u>	<u>287</u>	<u>1,778</u>
Придобити	-	-	-
Прекласифицирани в обявени за продажба	(30)	-	(30)
31 ДЕКЕМВРИ 2013	<u>1,461</u>	<u>287</u>	<u>1,748</u>
<i>Нагрупана амортизация</i>			
1 ЯНУАРИ 2012	835	233	1,068
Разход за амортизация	64	27	91
Отписани	-	(25)	(25)
Отписани при продажба на дъщерни дружества	-	(3)	(3)
31 ДЕКЕМВРИ 2012	<u>899</u>	<u>232</u>	<u>1,131</u>
Разход за амортизация	64	21	85
Прекласифицирани в обявени за продажба	(4)	-	(4)
31 ДЕКЕМВРИ 2013	<u>959</u>	<u>253</u>	<u>1,212</u>
<i>Балансова стойност</i>			
31 ДЕКЕМВРИ 2012	<u>592</u>	<u>55</u>	<u>647</u>
31 ДЕКЕМВРИ 2013	<u>502</u>	<u>34</u>	<u>536</u>

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

7. Активи по проучване и оценка на минерални ресурси

Активите по проучване и оценка на минерални ресурси представляват капитализирани разходи по енергиен проект Ломски лигнити. Проектът Ломски лигнити е свързан с получаване на концесия за добив на лигнити от Ломското лигнитно находище.

Проектът Ломски лигнити стартира през октомври 2007 със сключване на договор за търсене и проучване между Компанията-майка и Министерството на икономиката и енергетиката. Към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 активите по проучване и оценката на минерални ресурси са в размер на 1,674 хил. лв. и 1,639 хил. лв. Към тези дати Групата не е начислявала амортизация на активите, тъй като не е определена техническата изпълнимост и търговската приложимост на проекта.

Към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 Групата е преценила, че няма индикации за обезценка на активите по проучване и оценка на минерални ресурси и не е начислила такава

8. Инвестиции в асоциирани предприятия

Към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 Групата има инвестиция в асоциирано предприятие Алфа Енемона на стойност 4 хил. лв., като участието в капитала на дружеството е 40%.

В настоящия консолидиран финансов отчет инвестициите в асоциирани предприятия са представени по отчетна стойност (цена на придобиване), тъй като ръководството на Групата е преценило, че не са налице индикации за обезценка на инвестициите в асоциирани предприятия към 31 декември 2013 и 31 декември 2012.

Обобщената финансова информация на асоциираното предприятие към 31 декември 2013 и 2012 е както следва:

Алфа Енемона ООД	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Общо активи	359	349
Общо пасиви	(50)	(63)
Нетни активи	309	286
Дял на Групата в нетните активи на асоциираното дружество	124	114

Алфа Енемона ООД	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Общо приходи	814	704
Обща печалба за периода	282	259
Дял на Дружеството в печалбите на асоциираното дружество	113	104

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

9. Текущи и нетекущи предоставени заеми и вземания

Текущите и нетекущи заеми и вземания към 31 декември 2013и 31 декември 2012са както следва:

Нетекущи заеми и вземания

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Вземания по ЕСКО договори на Групата, нетно от обезценка	19,410	26,067
Вземания във връзка със секюритизация с контрагенти извън Групата	1,211	1,898
Вземания по цесия	3,268	4,695
Предоставени заеми на служители	1,082	1,086
Други активи	10	10
Дисконтиране на вземания по ЕСКО договори – нетекущи	(1,101)	(1,602)
ОБЩО НЕТЕКУЩИ ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ И ВЗЕМАНИЯ	23,880	32,154
Обезценка на предоставени заеми на служители	(597)	(597)
ОБЩО НЕТЕКУЩИ ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ И ВЗЕМАНИЯ	23,283	31,557

Текущи заеми и вземания

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Вземания по ЕСКО договори на Групата, нетно от обезценка	7,846	7,525
Вземания във връзка със секюритизация с контрагенти извън Групата	2,088	1,309
Вземания по цесия	3,135	1,303
Предоставени заеми на несвързани лица	15,086	15,179
ОБЩО ТЕКУЩИ ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ И ВЗЕМАНИЯ	28,155	25,316
Обезценка на предоставени заеми на несвързани лица	(3,782)	(3,782)
ОБЩО ТЕКУЩИ ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ И ВЗЕМАНИЯ, НЕТНО	24,373	21,534

Вземания по ЕСКО договори на Групата представляват вземания по договори за изпълнение на инженеринг с гарантиран резултат (ЕСКО договори), при които дейността по инженеринг се извършва от Групата и е договорено разсрочено плащане.Вземанията по ЕСКО договори са представени по амортизирана стойности нетно от начислената обезценка.

Вземания във връзка със секюритизация представляват вземания придобити по силата на договори за цесия с дружества извън Групата.

Вземанията от цесия към 31декември 2013 и 31 декември 2012 представляват настоящата стойност на цедирано вземане към местна компания.

Предоставените заеми на несвързани лица и служители са необезпечени, с лихвен процент от 6% до 10%.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

9. Текущи и нетекущи предоставени заеми и вземания (продължение)

Към 31 декември 2013 и 2012 нетекущи заеми и вземания в размер на 20,056 хил. лв. и 25,545 хил. лв., съответно, са заложен като обезпечение заем от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) – виж бел.15.

Движението на провизията за обезценка на предоставените заеми е представена по-долу:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Салдо в началото на годината	4,379	5,926
Реинтегрирана загуба от обезценка на нетекущи заеми	-	(1,171)
Реинтегрирана загуба от обезценка на текущи заеми	-	(376)
САЛДО В КРАЯ НА ГОДИНАТА	4,379	4,379

Движението на провизията за обезценката ЕСКО вземанията е представена в следващата таблица:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Салдо в началото на годината	460	80
Призната загуба от обезценка на вземания	1,035	414
Възстановена през годината	(94)	(34)
САЛДО В КРАЯ НА ГОДИНАТА	1,401	460

10. Репутация

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Отчетна стойност на репутация	3,413	3,413
Обезценка на репутация	(1,300)	(1,300)
БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ	2,113	2,113

Репутацията в размер на 3,413 хил. лв. е формирана при придобиване на дъщерното дружество ЕМКО АД през 2008 година. Размерът на репутацията е определен като разликата между цената на придобиване и придобития дял от нетната справедлива стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобитото дружество.

Към 31 декември 2013 Групата е направила анализ на възстановимата стойност на репутацията и не е установила наличие на обезценка. За определяне на възстановимата стойност е избран методът на свободни парични потоци за инвеститорите и очакваните парични потоци, които ще генерира компанията през следващите 5 години са дисконтирани към датата на консолидирания отчет за финансово състояние със средно-претеглената цена на капитала. Поради липса на сделки в сектора на компании с подобни дейности, както и публични такива, активно търгувани на българската фондова борса, методът на справедливата стойност не е приложим за оценка на дружеството. За целите на анализа за обезценка, репутацията е определена към строителна единица, генерираща парични потоци – дъщерното дружество ЕМКО АД.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

11. Материални запаси

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Материали	8,561	7,120
Готова продукция	1,452	-
Стоки	11	11
Незавършено производство	156	559
ОБЩО МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	10,180	7,690

Към 31 декември 2013 и 2012 Групата е начислила обезценка на материалните запаси в размер на 118 хил. лв. и 109 хил. лв., които са отразени в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Към 31 декември 2013 и 2012 материални запаси с отчетна стойност 8,488 и 1,956 хил. лв. са заложен като обезпечение по кредити (виж също бел. 15).

12. Търговски и други вземания

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Вземания от клиенти	53,016	25,159
Авансови плащания на доставчици	6,116	14,241
Удръжки	9,034	9,148
Предоставени аванси на служители	328	166
Вземания от свързани лица	1	1
Други вземания	4,688	4,120
ОБЩО ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	73,183	52,835
Обезценка на вземания от клиенти	(5,870)	(5,936)
ОБЩО ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ, НЕТНО	67,313	46,899

Групата има концентрация в експозиция към държавна институция от 23,858 хил. лв. От тази експозиция 23,100 хил. лв. е неустойка по договор от 2008г. на стойност от 154,000 хил. лв., по силата на който е възложено изпълнението на предпроектни проучвания, проектиране, изграждане и пускане в експлоатация на сгради. По договора е получено авансово плащане в размер на 5,250 хил. лв. Първият етап по изпълнение на предпроектни проучвания и проектиране е изпълнен и предаден на Възложителя през 2009г. Възложителят не предприема последващи действия, което е причина да не продължи изпълнението на договора. През 2012г. Групата изразява писмено волеизявлението си за едностранно прекратяване на договора, с което претендира и за уговорената в договора неустойка от 23,100 хил. лв. Базирайки се на историческия си опит и на разполагаемите доказателства, Мениджмънтът преценява, че вероятността за събиране на предвидената в договора неустойка от 23,100 хил.лв.е съществена и надеждно измерима.

Движението на провизията за обезценка на трудносъбираеми вземания е представена по-долу:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Салдо в началото на годината	5,936	5,941
Отписана обезценка при продажба на дъщерни дружества	57	(5)
Възстановена обезценка през периода	(123)	-
Салдо в края на годината	5,870	5,936

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

12. Търговски и други вземания (продължение)

Спазвайки изискванията на МСС 39, Групата е разработила количествени и качествени показатели за оценка на рисковете, свързани с експозициите си към клиенти и определяне размера на обезценките за счетоводни цели на индивидуална база.

Количествените и качествени показатели за оценка на рисковете включват просрочени плащания, кредитен рейтинг, влошаване на пазарните позиции на клиента и промяна на правната среда, в която Дружеството оперира.

Всяка експозиция се оценява самостоятелно и ако бъдат идентифицирани рисковете, описани по-горе, се начисляват разходи за обезценка. Определяне на разходите за обезценка включва и очакваните парични потоци, при отчитане на конкретните обстоятелства.

Вземанията, които са просрочени по-малко от 1 година не се считат за обезценени, поради естеството на оперативния цикъл на Дружеството. Търговските и други вземания включват вземания, които са просрочени повече от 1 година, но ръководството счита, че те са възстановими, тъй като не е налице влошаване на кредитното състояние на клиентите. Вземанията от клиенти, които са просрочени, но необезценени е както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
1 – 1,5 години	818	1,711
1,5 – 2 години	1,357	361
Над 2 години	4,329	4,451
ОБЩО	6,504	6,523

Вземанията от клиенти, които са просрочени, но необезценени не са обезпечени и Групата няма законови права за нетиране на тези вземания със свои задължения към съответните контрагенти.

Възрастовият анализ на обезценените вземания от клиенти към 31 декември 2013 и 2012 е, както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Под 1 година	-	-
1 - 1.5 години	2	315
1.5 – 2 години	420	190
Над 2 години	7,434	6,683
Общо	7,856	7,188

Към 31 декември 2013 и 2012 търговски и други вземания, съответно в размер на 24,804 хил. лв. и 18,069 хил. лв., са заложили като обезпечение по договори за кредити (виж. бел. 15).

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

13. Парични средства и парични еквиваленти

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Парични средства в банки	767	4,063
Блокирани парични средства в банка	220	395
Парични средства в брой	452	495
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	1,439	4,953

Блокираните парични средства към 31 декември 2013 включват парични средства в банкова сметка, блокирани като обезпечение по издадени гаранции.

За целите на консолидирания отчет за паричните потоци, блокираните парични средства не са включени в паричните средства.

За годината, приключваща на 31 декември 2013 и 2012, плащания в размер на 2,196 хил. лв. и 1,857 хил. лв. са прекласифицирани от Оперативна дейност, Плащания към доставчици във Финансова дейност, Плащания за Банкови такси, такси ипотечи и гаранции с цел по-добро представяне на паричните потоци от финансова дейност.

14. Емитиран капитал и резерви

Емитираният капитал включва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Обикновени акции – бел. 14.1	11,934	11,934
Привилегировани акции – бел. 14.2	1,103	1,103
ОБЩО РЕГИСТРИРАН КАПИТАЛ	13,037	13,037
Премии от издаване на акции – бел. 14.3	8,739	8,739
ОБЩО ЕМИТИРАН КАПИТАЛ	21,776	21,776

14.1. Обикновени акции

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Брой акции	11,933,600	11,933,600
Номинал на една акция в лева	1	1
ОСНОВЕН КАПИТАЛ – ОБИКНОВЕНИ АКЦИИ	11,934	11,934

Към 31 декември 2013 и 2012 собствеността върху обикновените акции е както следва:

	Към 31.12.2013	%	Към 31.12.2012	%
ДичкоПрокопиев	5,916,518	49.58	7,176,153	60.13
Други акционери	6,017,082	50.42	4,757,447	39.87
ОБЩО ОБИКНОВЕНИ АКЦИИ	11,933,600	100.00	11,933,600	100.00

Основният капитал по обикновени акции е напълно внесен към 31 декември 2013 и 31 декември 2012. Основният капитал на Групата включва непарична вноска под формата на права върху собственост върху три комбинирани марки, чиято справедлива стойност е определена на 1,400 хил. лв. чрез независим оценителски доклад. Правата върху собственост са представени като нематериални активи (виж бел. 6 по-горе). Към 31 декември 2013 г. обект на Репо-сделки са 2 226 247 броя обикновени акции, с право на глас, собственост на ДичкоПрокопиев.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

14. Емитиран капитал и резерви(продължение)

14.1. Обикновени акции(продължение)

Енемона АД е регистрирано като публично дружество и акциите на Дружеството-майка се търгуват на Българска фондова борса.

14.2. Привилегировани акции

На 2 април 2010 Комисията за финансов надзор вписа емисията привилегировани акции на Дружеството-майка за търговия на регулиран пазар. Емисията е реализирана в размер на 1,103 хил. лв., разпределена в 1,102,901 броя привилегировани акции без право на глас с гарантиран дивидент, гарантиран ликвидационен дял, конвертируеми в обикновени акции през март 2017 с номинална стойност 1 лв. всяка. Привилегированите акции носят гарантиран кумулативен дивидент от 0.992 лв. на акция през следващите 7 години.

При първоначалното признаване Дружеството-майка е отчетло издадените привилегировани акции като съставен финансов инструмент и е разграничило финансов пасив във връзка със задължението за изплащане на дивиденди, а остатъчната стойност е отчетена като увеличение на собствения капитал. Общата стойност на получените средства е разпределена както следва:

	При първоначално признаване	Към 31.12.2012	Към 31.12.2013
Привилегировани акции – номинал	1,103	1,103	1,103
Премии от издаване на акции	5,425	5,425	5,425
Финансов пасив по привилегировани акции	4,412	3,223	2,619
Задължения за дивиденди от привилегировани акции	-	2,067	2,199
ОБЩО ПОЛУЧЕНИ ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	10,940	11,818	11,346

14.3. Премии от издаване на акции

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Салдо към 1 януари	8,739	36,262
(Покриване на загуби от предходни периоди)	-	(27,523)
Салдо към 31 декември	8,739	8,739

14.4. Резерви

Резервите на Групата представляват законови резерви и са формирани чрез решения на акционерите. Законовите резерви могат да се използват за покриване на натрупани загуби или за увеличение на капитала.

През 2009 Компанията-майка е издала 5,966,800 броя варианти, с емисионна стойност 0,17 лв. и обща емисионна стойност 1,014 хил. лв. Общата емисионна стойност е отчетена в резервите на Групата.

Всеки вариант от емисията дава на право на притежателя си да запише една акция при бъдещо увеличение на капитала на Енемона АД срещу заплащане на емисионна стойност на новите акции, в размер на 18,50 лв., за една новоиздадена акция. Правото може да се упражни в 6-годишен срок.

ЕНЕМОНА АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15. Заеми

Заемите, получени от Групата към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 са както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Заеми от финансови институции	91,222	106,414
Заеми от несвързани лица	2,146	1,805
ОБЩО ЗАЕМИ	93,368	108,219

15.1 Срок за издължаване на заемите

Получените заеми от Групата по договорен срок на издължаване са както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
До една година	86,643	102,054
Над една година	6,725	6,165
ОБЩО ЗАЕМИ	93,368	108,219

15.2 Заеми от финансови институции

Получените от Групата заеми от финансови институции към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 са както следва:

		Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Кредитна линия – СЖ Експресбанк	(а)	18,296	17,416
Инвестиционни кредити – Банка ДСК	(б)	10,227	11,833
Кредитни линии – Уникредит Булбанк	(в)	19,199	22,332
Инвестиционни кредити – Уникредит Булбанк	(г)	2,087	5,244
Овърдрафт – Уникредит Булбанк	(д)	1,955	1,953
Овърдрафт ОББ	(е)	-	679
Кредитна линия – ING банк	(ж)	7,507	10,133
Кредитна линия – МКБ Юнионбанк	(з)	1,181	3,607
Овърдрафт – Инвестбанк	(и)	4,409	850
Инвестиционен заем от Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР)	(к)	17,502	23,187
Кредитни линии – Юробанк И Еф Джи	(л)	2,275	2,364
Кредитни линии – Интернешънъл АсетБанк АД	(м)	2,772	6,815
Кредитна линия – Алфа Банк	(н)	1,196	-
Кредитна линия – Д банк	(о)	1,412	-
Корпоративни кредитни карти – Уникредит Булбанк	(п)	2	1
Небанкови финансови институции		1,202	-
ОБЩО ЗАЕМИ ОТ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ		91,222	106,414

Основните параметри по получените заеми от финансови институции са следните:

- (а) През май 2010 е отпусната револвираща кредитна линия от СосиетеЖенералЕкспресбанк АД в размер на 15,325 хил. евро за финансиране на проект за окабеляване и инсталиране на контролно-измервателни прибори и автоматика в 3-ти и 4-ти блокове на АЕЦ – Моховце, Словацка Република. Кредитът е обезпечен със залог върху вземанията по договора за изпълнение, залог на материали и оборудване. Към 31 декември 2013 са усвоени средства в размер на 13,691 хил. лв.

През юли 2011 е подписана кредитна линия за финансиране на договори за изпълнение на Стрително-монтажни дейности с общ лимит от 5 млн. евро. Към 31 декември 2013 са усвоени средства в размер на 4,605 хил. лв.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15. Заеми (продължение)

15.2 Заеми от финансови институции (продължение)

- (б) Кредитите от Банка ДСК ЕАД са отпуснати за финансиране на проекти на Дружеството по енергийна ефективност. Лимитът по кредитите е 7,750 хил. евро като към 31 декември 2013 Групата е усвоила 10,227 хил. лв. Като обезпечение по кредитите от Банка ДСК ЕАД, Енемона АД е издала запис на заповед, залог на бъдещи вземания от клиенти по финансираните проекти, застраховка финансов риск.
- (в) Към 31 декември 2013 Групата е усвоила 15,728 хил. лв. по смесена кредитна линия, договорена с Уникредит Булбанк АД. Лимитът по кредитната линия е общо в размер на 8,500 хил. евро. Като обезпечение по кредита от Уникредит Булбанк АД, Групата е учредила ипотека върху земя и сгради и залог на настоящи и бъдещи вземания от клиенти.
- (г) Групата е получила следните кредитни линии от смесен тип от Уникредит Булбанк АД за финансиране на конкретни договори, които са обезпечени с бъдещи и настоящи вземания от възложителите по тези договори. Основните параметри на кредитните линии са както следва:
- Общ размер от 297 хил. евро от които 250 хил. евро – за оборотни средства. Усвоената сума към 31 декември 2013 е 157 хил. лв.
  - Общ размер от 600 хил. евро, от които 500 хил. евро – за оборотни средства. Усвоената сума към 31 декември 2013 е 731 хил. лв.
  - Общ размер от 2,910 хил. лв., от които 2,500 хил. лв. – за оборотни средства. Усвоената сума към 31 декември е 1,887 хил. лв.
  - Общ размер от 2,100 хил. лв., от които 2,000 хил. лв. – за оборотни средства. Усвоената сума към 31 декември 2013 е 696 хил. л
- (д) Инвестиционният кредит от Уникредит Булбанк е отпуснат с цел закупуване на офис сградата на Дружеството в гр. София. Усвоената сума към 31 декември 2013 е в размер на 2,087 хил. лв. Кредитът е обезпечен с ипотека върху сградата и прилежащата и земя. За годината, завършваща на 31 декември 2013 г., Групата е прекласифицирала инвестиционен кредит от Уникредит Булбанк в размер на 1,833 като пасив, свързан с газовите активи обявени за продажба. Кредитът е отпуснат за финансиране, изграждане и пускане в експлоатация на виртуален газопровод с падеж октомври 2016. Кредитът е обезпечен с ипотека върху земя и изградените върху нея станции за компресиране и декомпресиране на природен газ, залог на оборудване, залог върху настоящи и бъдещи вземания по проекта, залог върху парични средства.
- (е) Овърдрафт заемът от Уникредит Булбанк е с лимит 1,000 хил. евро. Заемът е отпуснат за оборотни средства и е обезпечени със залог на бъдещи, вземания, парични средства и производствено оборудване. Към 31 декември 2013 са усвоени средства в размер на 1,955 хил. лв.
- (ж) Овърдрафтът от ОББ е с лимит 1,450 хил. евро за оборотни средства и банкови гаранции, като към 31 декември 2013 овърдрафтът е напълно погасен.
- (з) Групата е получила кредитен лимит от ING Bank Н.В. – клон София със следните параметри: кредитен лимит с размер 17,800 хил. лв., от който, към 31 декември 2013, са усвоени 7,507 хил. лв. под формата на кредитна линия и овърдрафт, обезпечаващи нуждите от оборотни средства за изпълнение на конкретни договори. Като обезпечение е учреден залог върху настоящи и бъдещи вземания от клиенти, ипотека върху имот, собственост на Групата и е издадена запис на заповед в полза на банката.
- (и) Групата е ползвала две кредитни линии от МКБ Юнионбанк АД, които са напълно изплатени към 31 март 2012. На 28 март 2012 се подписва договор за получаване на нова кредитна линия от смесен тип за финансиране на конкретен договор. Общият ѝ размер е 4,800 хил. евро, от които 2,500 хил. евро – за оборотни средства. Усвоената сума към 31 декември 2013 е 1,181 хил. лв. Кредитните задължения са обезпечени със залог на вземания по конкретния договор.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

15. Заеми (продължение)

15.2 Заеми от финансови институции(продължение)

(к) Групата е получила кредитен лимит за оборотно финансиране и издаване на банкови гаранции от Инвестбанк АД с размер 8,151 хил. лв. под формата на овърдрафт и кредитна линия. Към 31 декември 2013 са усвоени 4,409 хил. лв., обезпечаващи нуждите от оборотни средства за изпълнение на конкретни договори. За обезпечаване на рамката са учредени ипотека на земи, залог върху настоящи и бъдещи вземания от клиенти, собственост на Дружеството и е издадена запис на заповед в полза на банката.

(л) По силата на сключен договор за заем от 21 декември 2007 с Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) на обща стойност 7 млн. евро през 2010, 2009 и 2008 Групата получава средства съответно в размер на 1,665 хил. евро (2010г.) и 2,335 хил. евро (2009г.) по втори транш и 3,000 хил. евро по първи транш (2008г.), за финансиране на завършени проекти за енергийна ефективност с гарантиран резултат (ЕСКО договори). През 2012 приложимият годишен лихвен процент по заема е както следва: за първия транш – 6.45%, за втория транш – 6.5%. За годината, завършваща на 31 декември 2013 г. са извършени лихвени плащания по договора в размер на 312 хил. лв. (2012: 478 хил. лв.). Главницата по заема се изплаща на равни тримесечни вноски (23 вноски за първи транш и 21 вноски за втори транш). Крайната дата за изплащане на заема е 4 март 2015. През годината, завършваща на 31 декември 2013 г. е изплатена част от главницата в размер на 1,312 хил. евро (2012: 1,312 хил. евро).

На 02 март 2012 Групата подписва нов договор за заем с ЕБВР на обща стойност 10 млн. евро. Според условията на договора, срокът за усвояване на средствата по заема е 3 март 2013, но е удължен със съгласието на двете страни до 3 декември 2013. Първото усвояване е в размер не по-малко от 1,000 хил. евро. Годишният лихвен процент по заема е фиксиран на 6.50%. Главницата по заема ще се изплаща на 25 вноски, първата от които е 1,111 хил. евро, платима през месец март 2013, а останалите 24 са равни тримесечни вноски по 370 хил. евро. Крайната дата за изплащане на заема е 4 март 2019. Поради промяна в размера на усвоената сума по заема има промяна в плащанията на главниците до края на периода. Главницата се изплаща на 25 вноски, първата от които е 1,024 хил. евро, платена през месец март 2013, а останалите 24 са равни тримесечни вноски по 341 хил. евро. Заемът се обезпечава със залог на вземанията, секюритизацията на които се финансира със средства от заема. Енемона АД, е гарант по договора за заем с ЕБВР.

През годината, завършваща на 31 декември 2013 г. са извършени лихвени плащания по договора в размер на 1,036 хил. лв. (2012: 597 хил. лв.) и плащания по главницата в размер на 1,366 хил. евро (2012: 0).

Към 31 декември 2013 усвоените средства по договорите за заем са в размер на 17,502 хил. лв. (2012: 23,187 хил. лв.).

(м) Групата е получила от Юробанк И Еф Джи АД кредитна линия за оборотни средства с общ лимит от 1,500 хил. евро. Усвоената сума към 31 декември 2013 е 2,275 хил. лв.. Кредитното задължение е обезпечено със залог на вземания и стоки.

(н) Групата е подписала договори за три кредитни линии от Интернешънъл АсетБанк АД, които са за финансиране на оборотни нужди за дейността и нуждите за изпълнение на конкретен договор. Общият размер на трите линии е 3,873 хил. евро, а усвоената сума към 31 декември 2013 е 2,772 хил. лв. Кредитните задължения са обезпечени със залог на вземания по договори.

15. Заеми (продължение)

15.2 Заеми от финансови институции(продължение)

- (o) На 26 февруари 2013 се подписва договор с Алфа Банк АД за получаване на нова кредитна линия от смесен тип за финансиране на конкретен договор. Общият ѝ размер е 1,667 хил.евро, от които 1,607 хил.евро – за оборотни средства. Усвоената сума към 31декември2013 е 1,196 хил. лв. Кредитните задължения са обезпечени със залог на вземания по конкретния договор.
- (п) На 04октомври 2013 се подписва договор с Д Банк АД за получаване на нова кредитна линия от смесен тип за финансиране на конкретен договор. Общият ѝ размер е 2,351 хил.лв., от които 1,820 хил.лв. – за оборотни средства. Усвоената сума към 31декември 2013 е 1,412 хил. лв. Кредитните задължения са обезпечени със залог на вземания по конкретния договор.
- (р) Групата е подписала договор с УниКредит Булбанк АД за издаване на корпоративни кредитни карти с лимит в размер на 100 хил. лв. Към 31декември2013 са усвоени 2 хил. лв.

Лихвените проценти по банкови заеми са плаващи, на базата на EURIBOR и SOFIBOR с надбавка.

Във връзка с издаване на банкови гаранции, Групата е сключила кредитно споразумение с БНП Париба – клон София в размер на 1.000 хил. евро. Като обезпечение са учредени залози върху настоящи и бъдещи вземания от клиент с максимален размер от 1,000 хил. евро и е подписана запис на заповед в полза на банката. Към 31декември2013 и 31 декември 2012 Групата няма задължения по заеми във връзка с кредитното споразумение.

Групата е сключила кредитно споразумение за издаване на банкови гаранции с Първа Инвестиционна Банк АД в размер на 1,500 хил. евро. Като обезпечение са учредени залози върху настоящи и бъдещи вземания от клиенти, за които са издадени банкови гаранции. Към 31декември2013 и 31 декември 2012 Групата няма задължения по заеми във връзка с кредитното споразумение

15.3. Изисквания на заемите от финансови институции

Съгласно условията на заемите, Групата следва да отговаря на редица оперативни и финансови изисквания.

Към 31декември2013 Групата е нарушила финансово изискване на банков заем от ЕБВР. Съгласно клаузите на договора, нарушението на изискване по заема може да доведе до промяна на заема като изискуем при поискване от кредитора или до еднократна предсрочна изискуемост на цялото задължение, като тази възможност е предвидена да бъде изразена от ЕБВР писмено. Към датата на издаване на настоящия консолидиран финансов отчет няма писмено или друго становище от ЕБВР относно последиците от неспазването на това изискване.

Заемът е представен като текущо задължение към 31декември2013 и 31 декември 2012 .

Към 31 декември2013 и 31 декември 2012Групатане е нарушила финансови показатели по останалите договори за заеми.

15. Заеми (продължение)

15.4 Заеми от несвързани лица

Заемите от несвързани лица към 31 декември 2013 включват необезпечени заеми от Изолко ООД и СИП ООД в размер съответно 1,619 хил.лв. и 527 хил.лв. Заемите са с лихвени проценти между 8% и 9% и падеж през 2013 като срокът за издължаване може да бъде продължен с 1 месец.

Заемите от несвързани лица към 31 декември 2012 включват необезпечени заеми от Енемона Старт АД, Изолко ООД, СИП ООД и други в размер съответно на 180 хил. лв., 956 хил. лв., 479 хил. лв. и 190 хил. лв. Заемите са с лихвени проценти между 8% и 9% и падеж през 2013, като срокът за издължаване може да бъде продължен.

16. Финансов лизинг

Част от дълготрайните материални активи са наети по договори за финансов лизинг. Средният срок на договорите е три години. Средният ефективен лихвен процент по договорите за финансов лизинг е 7 %. Справедливата стойност на лизинговите задължения на Дружеството е близка до отчетната им стойност.

	Минимални лизингови плащания		Настояща стойност на минималните лизингови плащания	
	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Задължения по финансов лизинг с падеж:				
До 1 година	127	589	125	562
Между 2 и 5 години	95	282	87	275
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	222	871	212	837
Намалени с: бъдещи финансови такси	(10)	(34)	-	-
НАСТОЯЩА СТОЙНОСТ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА	212	837	212	837

17. Дългосрочни доходи на персонала

Съгласно изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в двукратен размер на брутното месечно трудово възнаграждение. В случай, че работникът или служителят е работил в Групата през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на 6 брутни месечни заплати. Към 31 декември 2013 и 2012 Групата е начислила съответно 389 хил.лв. и 81 хил. лв. провизии по дългосрочни доходи на персонала, като за определянето на размера на провизията е използван лицензиран актюер.

Основните предположения, които са използвани от лицензирания актюер при определянето на настоящата стойност на задълженията се основават на следните допускания:

- Демографски допускания
- Таблица за смъртност
- Таблица за инвалидизиране
- Вероятност за оттегляне
- Финансови допускания
- Ръст на заплатите
- Процент на дисконтиране – поради дългосрочния характер на задължението е приложена 4 % годишна норма на дисконтиране

ЕНЕМОНА АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

17. Дългосрочни приходи на персонала(продължение)

Промяната в сегашната стойност на задължението за дефинирани доходите, както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
ЗАДЪЛЖЕНИЕ НА 1 ЯНУАРИ	81	81
Разходи за лихви	19	-
Разходи за текущ стаж	155	-
Платени приходи	(80)	-
Актуерна загуба по задължението	244	-
ЗАДЪЛЖЕНИЕ НА 31 ДЕКЕМВРИ	470	81

18. Търговски и други задължения

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Задължения към доставчици	23,369	12,110
Задължения за дивиденди от привилегирвани акции	2,199	2,067
Задължения към персонала	2,386	1,775
Задължения към осигурителни организации	4,803	1,312
Задължения по ДДС в България и чужбина	4,479	416
Задължение по ДДФЛ в България и чужбина	2,302	1,152
Други задължения	3,254	1,736
ОБЩО ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	42,792	20,568

Други задължения включва 1 500 хил. лв.получен депозит по сделката за продажба на участието в „Неврокоп газ”АД.

19. Провизии

Провизиите представляват начисления за обезщетения за непозвани отпуски в размер на 490 хил. лв. и 622хил. лв. съответно към 31 декември 2013 и 2012.и провизия в размер на 1,450 хил. лв. за изпълнение на договорно задължение към 31 декември 2013 (2012:0), което следва да се изпълни през 2014 година.

20. Приходи от продажби

	Годината, приключваща на31.12.2013	Годината, приключваща на31.12.2012
Приходи от строителни договори	90,601	71,534
Приходи от продажба на електроенергия	52,717	58,685
Приходи от продажби на компресиран природен газ	4,949	4,068
Приходи от услуги	326	387
Други приходи	-	7
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ	148,593	134,681

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

20. Приходи от продажби (продължение)

Информация за строителните договори, по които се работи към края на отчетния период е представена по-долу:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Възникнали разходи по договора и признати печалби (намалени с признати загуби) до момента	285,499	192,085
Минус: Междинни фактурирани суми	(257,651)	(167,682)
	<u>27,848</u>	<u>24,403</u>
Брутните суми, представени в индивидуалния отчет за финансовото състояние се състоят от:		
Брутна сума, дължима от клиенти по строителни договори	30,342	30,146
Брутна сума, дължима на клиенти по строителни договори	(2,494)	(5,743)
	<u>27,848</u>	<u>24,403</u>

Удръжките, държани от клиенти във връзка със строителни договори, са в размер на 6,116 хил. лв. и 9,148 хил. лв., съответно към 31 декември 2013 и 31 декември 2012. Авансите получени от клиенти във връзка със строителни договори са в размер на 12,065 хил. лв. и 16,952 хил. лв., съответно към 31 декември 2013 и 31 декември 2012.

Към 31 декември 2013 Ръководството на Групата е направило преглед за обективни доказателства за обезценка на брутна сума, дължима от клиенти по строителни договори, за да се увери, че балансовата стойност на актива не надвишава настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци.

21. Финансови приходи

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2013
Приходи от лихви	6,302	5,708
Приходи от дивиденди	104	71
Приходи от валутни операции	9	17
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	<u>6,415</u>	<u>5,796</u>

22. Използвани материали и консумативи

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Балансова стойност на продадени стоки	54,422	60,043
Разходи за материали:		
Материали за основна дейност	27,512	15,585
Разходи за инструменти	372	262
Електроенергия	305	248
Горива	300	332
Резервни части	49	25
Офис консумативи	211	143
ОБЩО ИЗПОЛЗВАНИ МАТЕРИАЛИ	<u>28,749</u>	<u>16,595</u>

През годината са вложени материали и оборудване на стойност 9,062 хил.лв. по основен договор в Германия.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

23. Разходи за услуги

	Годината, приключваща на31.12.2013	Годината, приключваща на31.12.2012
По договори с подизпълнители и други	11,014	9,610
Услуги с механизация	1,508	808
Транспорт	1,939	1,594
Правни, консултантски и посреднически услуги	2,414	1,797
Застраховки	776	1,090
Реклама	7	14
Телекомуникационни услуги	200	225
Наеми	2,954	2,144
Проектиране	842	297
Отопление	51	41
Работни разрешения и тръжни книжа	63	176
Пусково наладъчни работи и контрол	1,086	796
Разходи за поддръжка на офис	250	138
Охрана	59	107
Преводачески услуги	124	79
Куриерски услуги	129	72
Други услуги	151	264
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА УСЛУГИ	23,567	19,252

В отчета за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември 2013, разходи за такси, ипотеки, гаранции в размер на 1,781 хил. лв. и за банкови такси в размер на 415 хил. лв. са прехвърлени във финансови разходи в бел. 27 на ред Финансови разходи по строителни договори в размер на 1,332 хил. лв. и на ред Такси, ипотеки, гаранции в размер на 864 хил. лв. Сравнителната информация за годината, приключваща на 31 декември 2012 е актуализирана като разходи за такси, ипотеки, гаранции в размер на 1,713 хил. лв. и банкови такси в размер на 144 хил. лв. са представени във финансови разходи в бел. 27 на ред Финансови разходи по строителни договори в размер на 1,112 хил. лв. и на ред Такси, ипотеки, гаранции в размер на 745 хил. лв. Направената промяна е с цел по-добро представяне на финансовите разходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

24. Разходи за персонала

	Годината, приключваща на31.12.2013	Годината, приключваща на31.12.2012
Възнаграждения	24,639	25,434
Социални и здравни осигуровки	3,794	3,357
Разходи за храна	814	782
Разходи за обезщетения и компенсируем отпуск	1,015	657
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	30,262	30,230

ЕНЕМОНА АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

25. Други разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Командировъчни	3,158	2,629
Съхранение на оборудване	-	420
Разходи за еднократни данъци и такси	390	551
Представителни разходи	15	273
Брак на дълготрайни активи	155	451
Дарения	60	-
Други	81	-
ОБЩО ДРУГИ РАЗХОДИ	3,859	4,324

26. Други печалби, нетно

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Постъпления от продажби на дълготрайни активи	6,208	867
Балансова стойност на продадени и отписани дълготрайни активи	(5,244)	(802)
Печалба от продажби на дълготрайни активи	964	65
Постъпления от продажби на материали	103	100
Балансова стойност на продадени материали	(71)	(76)
Печалба от продажби на материали	32	24
Последващи премии от продажба на инвестиции	120	-
Приходи от наем	252	402
Приходи от финансиране	105	106
Приходи от консултантски услуги	304	32
<i>Приходи/(разходи) от преоценки и обезценки на активи:</i>		
Разходи за обезценка на ЕСКО вземания	(1,035)	-
Преоценка на инвестиционни имоти	(5)	-
Приходи от реинтегриранепровизия от обезценки на заеми и вземания	-	1,589
Разход за обезценка на вземания	(114)	-
Приход от възстановена обезценка на вземания	213	-
Загуба от дисконтиране на вземания по ЕСКО договори	-	(1,831)
Отбив от цедиране на вземания	(247)	(862)
Обезценка на активи класифицирани в обявени за продажба до нетната реализируема стойност	(1,089)	-
<i>Провизии</i>		
Провизия за договорно задължение	(1,450)	-
Призната загуба от отписване на брутна сума по строителни договори – бел. 20	(2)	(170)
Печалби/(загуби) от неустойки, нетно и други	(1,448)	937
ОБЩО ДРУГИ ПЕЧАЛБИ, НЕТНО	(3,400)	292

Отбивът от дисконтиране на вземания представлява дисконт при първоначално признаване на ЕСКО вземания. Използванията дисконтов фактор е приблизително равен на отбива при продажба на тези вземания.

26. Други печалби нетно (продължение)**Обезценка и отписване на активи**

Спазвайки изискванията на МСС 39, Групата е разработила количествени и качествени показатели за оценка на рисковете, свързани с експозициите си към клиенти и определяне размера на обезценките за счетоводни цели на индивидуална база.

Количествените и качествени показатели за оценка на рисковете включват просрочени плащания, кредитен рейтинг, влошаване на пазарните позиции на клиента и промяна на правната среда, в която Групата оперира.

Всяка експозиция се оценява самостоятелно и ако бъдат идентифицирани рисковете, описани по-горе, се начисляват разходи за обезценка. Определяне на разходите за обезценка включва и очакваните парични потоци, при отчитане на конкретните обстоятелства.

Към 31 декември 2013 Групата е направила анализ на общите приходи и разходи по строителни договори, които не са завършени към края на отчетния период и е признало загуби от обезценки по тези договори в консолидирания отчет за всеобхватния доход в случаите когато очакваната печалба по договора е по-ниска от печалбата, която е призната в предходни отчетни периоди.

Към 31 декември 2013 Групата е направила преглед за обезценка на текущите и нетекущи предоставени заеми и вземания и е признала загуба от обезценка за сумата, с която балансовата стойност на тези активи надвишава тяхната възстановима стойност. Възстановимата стойност е определена като по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на вземанията, и стойността на активите в употреба.

27. Финансови разходи

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Разходи за лихви по заеми	5,014	4,640
Разходи по финансов пасив по привилегировани акции	490	570
Загуба от курсови разлики	92	60
Финансови разходи по строителни договори	3,164	2,645
Такси, ипотечи, гаранции	864	745
Други финансови разходи	-	426
ОБЩО ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	9,624	9,086

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

28. Активи, класифицирани като държани за продажба

Към 31 декември 2013г. Групата е в преговори с намерение за продажба на газовия бизнес, който е структуриран в 100% от капитала на дъщерното дружество "Неврокоп газ" АД и газови активи, собственост на дъщерното дружество "Енемона Ютилитис" АД. Към 31 декември 2013г. Групата е в преговори с ексклузивен купувач. На 30 януари 2014г. Компанията-майка подписва договори за продажба на газовия бизнес на Групата на обща стойност от 6,000 хил.лв. Нетната реализируема стойност на газовите активи, обявени за продажба превишава цената на сделката, в резултат на което е отчетена загуба от 1,089 хил.лв. в отчета за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември 2013г. (виж бел.26).

Активите, класифицирани като държани за продажба са следните:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Имоти, машини и съоръжения	7,669	-
Обезценка на имоти, машини и съоръжения	(1,089)	-
Нетна реализируема стойност	6,580	-
Нематериални активи	26	-
	<u>6,606</u>	<u>-</u>
Пасиви, свързани с активите, обявени за продажба(бел.15.2.)	2,494	-

29. Данъци

Отсрочените данъци са следните:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Отсрочени данъчни активи		
Обезценка на вземания	1,025	3,260
Обезценка на инвестиции	166	241
Данъчна загуба, подлежаща на приспадане	-	117
Провизии	211	74
Други	15	2
Дълготрайни активи	(898)	(1,094)
ОБЩО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ	<u>519</u>	<u>2,600</u>
ОБЩО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ ПАСИВИ	<u>-</u>	<u>(69)</u>

Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 са изчислени като е използвана данъчна ставка в размер на 10%, определена съгласно изменението на Закона за корпоративното подоходно облагане и приложима за периодите на реализиране на временните разлики.

Разходите за данък върху печалбата за периодите, приключващи на 31 декември 2013 и 31 декември 2012 са както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Текущ разход за данък печалба	(40)	(155)
Отсрочен данък във връзка с възникване и обратно проявление на временни разлики	(2012)	25
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	<u>(2,052)</u>	<u>(130)</u>

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

29. Данъци (продължение)

Изчисленията за ефективния данъчен процент са:

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Загуба преди данъчно облагане	(98)	(981)
Приложима данъчна ставка	10%	10%
Данък по приложима данъчна ставка	(10)	(98)
Данъчен ефект от подлежащите на приспадане и на облагане позиции	2,062	116
Ефект от различни данъчни ставки в други данъчни юрисдикции	-	112
(ИКОНОМИЯ ОТ) РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	2,052	130
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	2.094%	13%

30. Доход на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите на Компанията-майка, на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода.

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Продължаващи и преустановени дейности		
Дял от нетната печалба(загуба)за акционерите на Компанията-майка в лева	(1,949,000)	(766,000)
Среднопретеглен брой на обикновени акции	11,933,600	11,933,600
Доходи на акция (в лева) – основни и с намалена стойност	(0.16)	(0.06)

Доходите на акция с намалена стойност са равни на основните доходи на акция, поради факта, че не съществуват обикновени акции с намалена стойност.

Както е оповестено в бел. 14към 31декември 2013 и 2012Компанията-майка има издадени варианти и привилегирани акции, които презгодините, приключващи на31 декември на 2013 и 2012 не влияят върху дохода на акция с намалена стойност, тъй като тяхното конвертиране в обикновени акции не би намалило дохода на акция.

ЕНЕМОНА АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

31. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата, с които има реализирани сделки през 2013 и 2012 години са както следва:

СВЪРЗАНО ЛИЦЕ	ОПИСАНИЕ НА ВИДА НА ВЗАИМООТНОШЕНИЕТО
„Алфа Енемона” ООД	Асоциирано дружество
„ГлобалКепитъл” ООД	Дружество под общ контрол
„Джи Ойл Експерт” ЕООД	Дружество под общ контрол
„Еко Инвест Холдинг” АД	Дружество под общ контрол
„Ресурс Инженеринг” ЕООД	Дружество под общ контрол
„Софтгео-Линг 2006” ООД	Дружество под общ контрол

Таблицата по-долу представя получените приходи от свързани лица:

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Алфа Енемона” ООД	104	72
„Еко Инвест Холдинг” АД	1	1
„Джи Ойл Експерт” ЕООД	5	3
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	110	76

През годините, приключващи на 31 декември 2013 и 2012 г. Групата няма извършени разходи по сделки със свързани лица.

Таблицата по-долу представя салдата на вземанията от свързани лица към 31 декември 2013 и 31 декември 2012:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
„Джи Ойл Експерт” ЕООД	1	1
ОБЩО	1	1

Вземанията от свързани лица се състоят от търговски вземания.

Таблицата по-долу представя салдата на задълженията към свързани лица към 31 декември 2013 и 31 декември 2012:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
„Алфа Енемона” ООД	-	7
ОБЩО	-	7

Задълженията към свързани лица се състоят от брутна сума, дължима на клиенти по строителни договори.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

32. Финансови инструменти и управление на финансовия риск и капитала

32.1 Категории финансови инструменти

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Финансови активи		
Заеми и вземания	145,311	130,136
Парични средства	1,439	4,953
Финансови пасиви		
Финансови пасиви по амортизирана стойност	138,991	132,083

Заемите и вземанията включват предоставени заеми от Групата, в това число търговски и други вземания и брутни суми дължими от клиенти по строителни договори.

Във финансовите пасиви по амортизирана стойност са включени получени заеми от Групата, задължения по лизинг, както и търговски и други задължения и задълженията за дивиденди по привилегирани акции.

32.2 Справедлива стойност на финансови инструменти, отчитани по амортизирана стойност

МСФО 7 „Финансови инструменти: Оповестяване” изисква пояснителните приложения към финансовия отчет да съдържат информация за определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които не са представени по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние.

В следната таблица е представена информация за балансовата стойност и справедливата стойност на финансови активи и пасиви:

	Балансова стойност		Справедлива стойност	
	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Финансови активи				
Заеми и вземания	145,311	130,136	145,311	130,136
Парични средства и парични еквиваленти	1,439	4,953	1,439	4,953
Финансови пасиви				
Финансови пасиви по амортизирана стойност	138,991	132,083	138,991	132,083

Преценката на ръководството е, че справедливата стойност на финансовите инструменти се приближава до балансовата им стойност.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всички суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

32. Финансови инструменти и управление на финансовия риск и капитала (продължение)

32.3 Управление на риска, свързан с финансови инструменти

Кредитен риск

Групата е изложена на кредитен риск, в случай, че клиентите не изплатят своите задължения.

Състоянието на разчетите с основните контрагенти на Групата е както следва:

Наименование	Тип	Балансова стойност	Балансова стойност
		на вземането към 31.12.2013	на вземането към 31.12.2012
Контрагент 1	в чужбина	23,100	1,392
Контрагент 2	в страната	6,916	4,286
Контрагент 3	в страната	3,727	4,578
Контрагент 4	в страната	2,499	2,392
Контрагент 5	в страната	2,140	2,402

Балансовата стойност на финансовите активи в консолидирания финансов отчет, нетно от обезценка, представлява максималната изложеност на Групата на кредитен риск. Търговските и други вземания и брунтата сума дължима от клиенти по строителни договори не са обезпечени.

Нетна експозиция на вземания от клиенти и предоставени заеми и вземания в размер на 16,958 хил. лв. е обезпечена в полза на банкови кредити със земи, недвижими имоти и вземане до общ размер на обезпечението от 11,945 хил. лв.

Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Групата може да има затруднения при изпълняване на своите задължения, свързани с уреждането на финансови пасиви, които изискват плащане на пари и парични еквиваленти или друг финансов актив. Ликвидният риск може да възникне от времева разлика между договорените падежи на паричните активи и пасиви, както и възможността длъжниците да не могат да посрещнат задълженията си в договорените срокове.

Към 31 декември 2013 и 2012 недисконтираните парични потоци по финансовите пасиви на Групата, анализирани по остатъчен срок от датата на консолидирания отчет за финансовото състояние до датата на последващо договаряне или предвиден падеж, са както следва:

	От 1 м. до 3 м.	От 3 м. до 1 г.	От 1 г. до 5 г.	Общо
Към 31 декември 2013				
Финансови пасиви				
Търговски и други задължения	22,616	22,981	-	45,597
Заеми	5,613	85,968	14,451	106,032
Задължения по финансов лизинг	19	110	95	224
Финансов пасив по привилегировани акции	-	-	3,510	3,510
Общо финансови пасиви	28,248	109,059	18,056	155,363
Към 31 декември 2012				
Финансови пасиви				
Търговски и други задължения	12,738	9,641	-	22,379
Заеми	8,506	103,028	6,538	118,072
Задължения по финансов лизинг	141	421	275	837
Финансов пасив по привилегировани акции	-	-	4,604	4,604
Общо финансови пасиви	21,385	113,090	11,417	145,892

32. Финансови инструменти и управление на финансовия риск и капитала (продължение)**32.3 Управление на риска, свързан с финансови инструменти (продължение)**

Текущите заеми на Групата включват кредитни линии и овърдрафти с падеж през 2013. Групата традиционно предоговаря част от кредитните си линии и овърдрафти.

Кредитните линии от Сосиете Женерал Експресбанк, Уникредит Булбанк, МКБ Юнионбанк и Интернешънъл АсетБанк са целево отпуснати за изпълнението на конкретни строителни договори (виж също бел. 15). Изплащането на тези кредити е обвързано с изпълнението на ангажиментите на Групата по съответния договор и с паричните потоци генерирани от конкретния строителен договор.

Валутен риск

Поради осъществяване на дейността си в национален мащаб и в рамките на ЕС Групата е изложена на незначителен валутен риск. Много малък процент от приходите/разходите се генерират във валути, различни от българския лев и еврото. Поради това ръководството на Групата счита, че ефектът от възможната промяна на валутните курсове не би повлиял съществено на печалбата или загубата.

Лихвен риск

Групата е изложена на риск от промени в лихвените нива основно от получените банкови заеми с променлив лихвен процент, които възлизат на общо на 84,974 хил. лв. и 83,227 хил. лв. към 31 декември 2013 и 2012 и лихвените плащания по тях са базирани на EURIBOR и SOFIBOR плюс надбавка. Към 31 декември 2013 и 2012 Дружеството не използва инструменти за компенсиране на потенциалните промени в нивата на EURIBOR.

Ако лихвата по тези получени заеми с променлива лихва се увеличи с 0.5% през 2013 и 2012, това би довело до увеличение на разходите за лихви за годината, съответно намаление на печалбата след данъци, в размер на 425 хил. лв. и 416 хил. лв., и обратно, при намаление на лихвата с 0.5%.

32.4 Управление на капитала

Групата управлява собствения си капитал, за да работи като действащо предприятие и оптимизира възвръщаемостта чрез подобряване на коефициента дълг към собствен капитал. Капиталовата структура на Групата се състои от разплащателни средства, получени заеми и собствен капитал, включващ основен капитал.

Коефициентът на задлъжнялост към 31 декември 2013 и 2012 е както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Заеми	93,368	108,219
Парични средства и парични еквиваленти	(1,439)	(4,953)
Заеми, нетно от парични средства	91,929	103,266
Собствен капитал	54,904	57,239
Коефициент на задлъжнялост (заеми нетно от парични средства отнесени към собствения капитал)	1.67	1.80

33. Условни пасиви

Към 31 декември 2013 и 2012 от името на дружествата в Групата са издадени банкови гаранции, съответно в размер на 33,146 хил. лв. и 40,997 хил. лв., които са предимно във връзка с изграждане на строителни обекти, енергийни и други съоръжения.

34. Отчитане по сегменти

Информацията по оперативни сегменти в настоящия консолидиран финансов отчет е представена по начин аналогичен на оперативните отчети, предоставяни на Ръководството на Групата, на основата, на които се вземат решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени на сегмента и се оценяват резултатите от дейността му.

Оперативните сегменти в Групата са следните:

- Инженеринг, строителство и монтажни дейности (включително енерго-ефективни дейности);
- Търговия с електроенергия;
- Други сегменти, които включват –търговия с компресиран природен газ, управление на активи и други.

Представената таблица по-долу включва приходите, разходите и резултатите на Групата от продължаващи дейности на базата на идентифицираните сегменти:

ЕНЕМОНА АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013 (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Всяки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

4. Отчитане по сегменти (продължение)

	Приход за сегмент		Разход за сегмент		Печалба/(загуба) от сегмент	
	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Инженеринг, строителство и монтажни дейности	90,788	71,850	(82,937)	(69,403)	7,851	2,447
Търговия с електроенергия	52,748	58,687	(52,030)	(58,672)	718	15
Други сегменти	5,057	4,144	(4,844)	(4,060)	213	84
Общо	148,593	134,681	(139,811)	(132,135)	8,782	2,546
Други печалби/(загуби), нетно			(3,400)		292	
Разходи за амортизация			(2,271)		(2,386)	
Финансови приходи			6,415		6,415	5,796
Финансови разходи			(9,624)		(9,624)	(7,229)
Загуба преди данъци			(98)		(98)	(981)
Приходи от/(разходи за) данък			(2,052)		(2,052)	(130)
Нетна загуба за годината			(2,150)		(2,150)	(1,111)

	Финансови приходи		Финансови разходи		Разходи за амортизация	
	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Инженеринг, строителство и монтажни дейности	3,535	2,745	(7,629)	(5,053)	(1,854)	(1,972)
Търговия с електроенергия	146	343	(525)	(480)	(7)	(7)
Други сегменти	2,734	2,708	(1,470)	(1,696)	(410)	(407)
Общо	6,415	5,796	(9,624)	(7,229)	(2,271)	(2,386)

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
Всячки суми са представени в хиляди лева, освен ако не е посочено друго

34. **Отчитане по сегменти (продължение)**

Представените приходи и разходи по-горе включват приходи и разходи само от външни клиенти и не включват продажби между сегментите.

Разпределението на активите и пасивите по сегменти е както следва:

	Активи по сегменти		Задължения по сегменти	
	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Инженеринг, строителство и монтажни дейности	154,627	142,235	113,256	101,044
Търговия с електроенергия	10,426	9,853	11,324	10,935
Други сегменти	29,694	44,451	19,375	27,321
Общо	194,747	196,539	143,955	139,300

Географско разпределение

Групата извършва дейност в пет основни държави – България, Германия, Словакия, Великобритания и Норвегия. Групата реализира приходи от продажби и от Турция, Македония, Словения, Естония и други държави.

Информация за приходи от външни клиенти и нетекущите активи, различни от финансови инструменти, активи по отсрочени данъци, активи по доходи след напускане и права, произтичащи от застрахователни договори, е представена както следва:

	Приходи от външни клиенти		Имоти, машини и съоръжения	
	За годината, приключваща на 31.12.2013	За годината, приключваща на 31.12.2012	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
България	99,153	88,159	31,456	45,277
Словакия	19,809	18,501	452	406
Германия	15,938	17,492	330	112
Норвегия	743	491	5	5
Великобритания	272	-	6	-
Други	12,678	10,038	-	-
	148,593	134,681	32,249	45,800

През 2013 година Групата започна да извършва дейност във Великобритания чрез откриване на клон.

През 2012 година Групата започна да извършва дейност в Норвегия чрез откриване на клон.

През 2011 година Групата започна да извършва дейност в Германия чрез място на стопанска дейност.

През 2010 година Групата разкри клон в Република Словакия.

35. Събития след отчетния период

На 08 януари 2014 Комисията за финансов надзор одобрява Проспект за публично предлагане на акции на дъщерното дружество ФЕЕИ АДСИЦ. На 16 април 2014 приключва подписката за увеличение на капитала със записани 562 704 броя поименни обикновени безналични акции , всяка с право на един глас и номинална стойност от 1 (един) лв. Емисионната стойност на една акция е 1,80 (един и осемдесет лева), и привлечените средства от емисията са 1 012 867,20 лв. В резултат от увеличението на капитала,участието на Енемона АД намалява от 88.20% на 77.06%.

Продажба на газовия бизнес на групата:

На 16 януари 2014г. са подписани предварителни договори за продажба на газовите активи, собственост на дъщерното дружество Енемона Ютилитис АД. Възнаграждението по сделката е 5,600 хил.лв. Към датата на изготвяне на настоящия отчет са прехвърлени активи за 3,100 хил.лв.

На 30 януари 2014г. е подписан договор за продажба на притежаваните 45 000 акции, представляващи 90% от капитала на дъщерното дружество "Неврокоп газ"АД . Договореното възнаграждение по сделката е 400 хил. лв.

**ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И
ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2013**

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на
Енемона АД

Доклад върху консолидиран финансов отчет

1. Ние извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на Енемона АД (“Компанията-майка”) и нейните дъщерни дружества (общо „Групата“), включващ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2013 и консолидирани отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

2. Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз, както и за система за вътрешен контрол, която ръководството счита за необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или на грешка, се носи от ръководството.

Отговорност на одитора

3. Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този консолидиран финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазването на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко консолидираният финансов отчет не съдържа съществени грешки.
4. Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения в консолидирания финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на консолидирания финансов отчет от страна на Групата, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на Групата. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне в консолидирания финансов отчет.

Делойт се отнася към едно или повече дружества - членове на Делойт Туш Томацу Лимитид, частно дружество с ограничена отговорност (private company limited by guarantee), регистрирано в Обединеното Кралство, както и към мрежата от дружества - членове, всяко от които е юридически самостоятелно и независимо лице. За детайлна информация относно правната структура на Делойт Туш Томацу Лимитид и дружествата - членове, моля посетете www.deloitte.com/bg/za_nas.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/bg/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

5. Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас квалифицирано одиторско мнение.

База за квалифицирано мнение

6. Както е оповестено в бел. 12 към приложения консолидиран финансов отчет, през 2013, Групата е отчетела приходи от неустойки в размер на 23,100 хил. лв. Към 31 декември 2013 и датата на изготвяне на приложения консолидиран финансов отчет, клиентът не е потвърдил, че приема иска за неустойка на Групата, както и не е превел суми съобразно искането на Групата. Това не е в съответствие с изискванията на МСС 11 Договори за строителство, според който приходи от искове могат да бъдат включени в приходите по договора единствено, когато преговорите са достигнали до напреднал етап, на който е вероятно клиентът да приеме иска. В резултат на това, търговските вземания и неразпределена печалба на Групата към 31 декември 2013 са надценени с 23,100 хил. лв., а приходите от продажби и нетната печалба на Групата за годината, приключваща на 31 декември 2013 са надценени с 23,100 хил. лв.
7. Към 31 декември 2013 и 2012 Групата не е определила правилно етапа на завършеност по няколко строителни договора, както и провизиите за бъдещи загуби по тези договори, вследствие, на което приходите и разходите не са отчетени в правилния период. В резултат на това, приходите по строителни договори на Групата за годината, приключваща на 31 декември 2012 са надценени с 3,984 хил. лв. и разходите за провизии по строителни договори са подценени с 2,713 хил. лв., вследствие на което финансовият резултат на Групата за годината, приключваща на 31 декември 2013 е надценен с 6,697 хил. лв., съответно, брутната сума дължима от клиенти по строителни договори и неразпределената печалба на Групата към 31 декември 2012 са надценени с 6,697 хил. лв., съответно. Приходите по строителни договори на Групата за годината, приключваща на 31 декември 2013 са подценени с 453 хил. лв., разходите за провизии по строителни договори са надценени с 864 хил. лв., вследствие на което финансовият резултат за годината, приключваща на тази дата, е подценен с 1,317 хил. лв., брутната сума дължима от клиенти по строителни договори и неразпределената печалба на Групата към 31 декември 2013 са надценени с 5,380 хил. лв., съответно.
8. По отношение на два строителни договора, ние не получихме достатъчни и уместни доказателства относно това доколко етапът на завършеност на договорите е правилно определен в съответствие с МСС 11 Договори за строителство. В резултат на това, ние не успяхме да се убедим, чрез прилагането на други одиторски процедури, дали приходите по единия договор в размер на 19,809 хил. лв. и намалението на приходите по другия договор в размер на 1,920 хил. лв. за годината, приключваща на 31 декември 2013, са отчетени, в съответствие с изискванията на МСС 11, както и да оценим евентуалния ефект върху брутната сума, дължима от клиенти по строителни договори в размер на 16,098 хил. лв., и съответно да определим другите възможни ефекти върху консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2013 и консолидирания отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на тази дата.

9. Към 31 декември 2013, Групата е включила в търговски и други вземания предоставени заеми и вземания, в това число текущи и нетекущи вземания с балансова стойност 25,440 хил. лв. по договори с различни клиенти. Групата е определила че тези вземания са възстановими, въпреки че значителна част от тези вземания са просрочени и длъжниците имат затруднения да ги погасят. Както е оповестено в бел. 32.3 към приложения консолидиран финансов отчет, длъжниците са предоставили като обезпечение притежавани от тях недвижими имоти на стойност 11,945 хил. лв. по банкови кредити, получени от Групата. Ние не получихме достатъчни и уместни доказателства относно това, доколко начислената обезценка по тези вземания е достатъчна. В резултат на това, ние не успяхме да се убедим, чрез прилагането на други одиторски процедури, дали вземания с балансова стойност 25,440 хил. лв. са изцяло възстановими, както и да оценим евентуалния ефект върху консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2013 и консолидирания отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на тази дата.
10. Към 31 декември 2013, Групата отчита репутация, нетно от начислена обезценка, както и разходи за изграждане на дълготрайни активи, свързани с едно дъщерно дружество на обща стойност 7,387 хил. лв. Нетните активи на дъщерното дружество към 31 декември 2013 са в размер на 3,331 хил. лв. Групата е извършила тест за обезценка и е определила, че стойността в употреба на генериращата парични потоци единица е в размер на 13,774 хил. лв. При извършването на теста за обезценка, обаче, Групата е включила прогнозни входящи и изходящи парични потоци, които се очаква да възникнат от реструктуриране и подобряване на генериращата парични потоци единица, което не е в съответствие с изискванията на МСС 36 Обезценка на активи. Ние не получихме достатъчни и уместни доказателства относно това доколко репутацията и разходите за изграждане на дълготрайни активи с балансова стойност 7,387 хил. лв. са възстановими. В резултат на това, ние не успяхме да се убедим, чрез прилагането на други одиторски процедури, дали тези активи с балансова стойност 7,387 хил. лв. към 31 декември 2013 са възстановими, както и да оценим евентуалния ефект върху консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2013 и консолидирания отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на тази дата.

Квалифицирано мнение

11. По наше мнение, с изключение на ефекта от въпросите, описани в параграфи 6 и 7 по-горе, както и с изключение на възможния ефект от въпросите, описани в параграфи 8, 9 и 10 по-горе, консолидираният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Групата към 31 декември 2013, както и нейните резултати от дейността и паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с МСФО, приети от Европейския съюз.

Обръщане на внимание

12. Както е оповестено в бележка 2.2, приложеният консолидиран финансов отчет е изготвен на база принципа на действащото предприятие. Към 31 декември 2013 текущите активи превишават текущите пасиви на Групата с 4,264 хил. лв. Въпреки това, въпросите, описани в параграфи 6 и 7 по-горе, имат влияние върху текущите активи на Групата. Също така, въпросите, описани в параграфи 8, 9 и 10 по-горе, е възможно да имат ефект върху текущите и нетекущите активи на Групата. Тези обстоятелства, както и това, че преобладаващата част от заемите, получени от финансови институции са краткосрочни, могат породят значителна несигурност относно приложимостта на принципа на действащо предприятие, въз основа на който изготвен приложеният консолидиран финансов отчет. Нашето мнение не е модифицирано по този въпрос.
13. Както е оповестено в бел. 15.3. към приложения консолидиран финансов отчет, към 31 декември 2013 Групата е нарушила изисквания по договори за банкови заеми с балансова стойност 17,502 хил. лв. Нарушението може да доведе до предсрочна изискуемост на част от задължението или на цялото задължение, поради което Групата отчита задължението като текущо. Нашето мнение не е модифицирано по този въпрос.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен консолидиран доклад за дейността на Групата съгласно чл. 33 от Закона за счетоводството

14. Съгласно изискванията на Закона за счетоводството, чл. 38, алинея 4, ние прегледахме приложения Годишен консолидиран доклад за дейността на Групата. Годишният консолидиран доклад за дейността, изготвен от ръководството, не е част от консолидирания финансов отчет. Историческата финансова информация, представена в годишния консолидиран доклад за дейността на Групата, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа в консолидирания финансов отчет на Групата към 31 декември 2013, изготвен в съответствие с МСФО, приети от Европейския съюз. Отговорността за изготвянето на Годишния консолидиран доклад за дейността на Групата от 23 април 2014 се носи от ръководството на Групата.

Deloitte Audit

Делойт Одит ООД

Силвия Пенева
Силвия Пенева
Управител
Регистриран одитор

София
4 август 2014